

Joaquim Bofill i Noguer

vídu de Magdalena Matas i Baró

mori divendres, dia 9 d'aquest mes, als 76 anys,

HAVENT REBUT ELS SANTS SAGRAMENTS I LA BENEDICCIÓ APOSTOLICA

PREGUEU A DÉU PER LA SEVA ANIMA

Demà, dijous, dia 15, cantades matines i laudes, seran celebrats, per al seu bé, a l'església parroquial de Santa Anna, ofici funeral a dos quarts d'onze, misses a dos quarts de dotze i missa de perdó a les dotze. Els seus i la casa «Joaquim Bofill i Companyia» demanen als seus amics la caritat d'assistir-hi.

L'Emm. senyor Cardenal Primat, Arquebisbe de Tarragona; l'Excm. i Rvdm. Sr. Nunci de Sa Santetat, l'Il·lrm. i Rvdm. Sr. Bisbe de Barcelona i els altres Il·lms. i Rvdm. Srs. Bisbes de Catalunya atorguen benèvolament indulgències en la forma de consuetud.

Barcelona, març de 1923

Màquina d'escriure

Campió oficial durant
17 anys consecutius

Underwood

C. M. Guillem Trüniger, S. A. - Balmes, 7 - Barcelona

Banca Marsans, S. A.

Valors - Cupons - Girs - Canvi - Cotons - Viatges

Rambla de Canaletes, 2-4
BARCELONA

Direcció telegràfica: **MARSANSBANK**

Apartat de Correus núm. 1
Telèfons números: 4530 A, 4531 A, 4532 A

SUCURSAL A MADRID
Avinguda del Comte de Peñalver, núm. 18

MOSAICS E. F. ESCOFFIER & C^{ia}

Ronda Universitat, 20

G. ALOMAR

Vies urinàries. Curació ràpida i segura, mitjançant aparell especial. **ARIBAU, 5**, de 12 a 2 i de 4 a 6. Festius: 10 a 12. Econòmica: **UNIO, 20**, de 7 a 9.

RAY

1/2 Watt

De 25 fins a 3000 bugles

Rbla. de les Flors, 16.

TOS

Pasta pectoral

balsàmica per a calmar la TOS i facilitar l'expectoració

Antio preparat del Dr. ANDREU

Demani a totes les farmàcies

Fills de F. Mas Sardà

20, Rambla del Centre, 20
VALORS - CANVI - CUPONS

LOCALS

Observatori Meteorològic de la Universitat de Barcelona. - Dia 13 de març de 1923.

Hores d'observació: A les set, a les tretze i a les divuit.

Baròmetre a 0° i al nivell de la mar: 765'6, 764'8, 762'9.

Termòmetre sec: 8'4, 12'6, 11'0.

Termòmetre humit: 6'0, 9'3, 8'7.

Humitat (centèsimes de saturació): 67, 8, 62.

Direcció del vent: NNE., SE., Calma

Velocitat del vent en metres per segon: 5, 4, 0.

Estat del cel: Quasi tapat. Nevolós. Quasi zero.

Classe de núvols: C.Fr.K., C.St.

Temperatures extremes a l'ombra: màxima, 12'7; mínima, 7'0; mínima prop del sol: 6'2.

Oscil·lació termomètrica: 5'7.

Temperatura mitja: 8'8.

Precipitació a qualsevol hora, des de les set del matí del dia anterior a les set del dia de la data, inapreciable.

Recorregut del vent en igual període: 10' km.

Observacions particulars: Boira. El director, E. Alcobé

Paraigües Cardús

Portaferrixa, 10.

Degut a les actuals circumstàncies, fou suspès el concert del «Trio Barcelona», que estava anunciat per a la nit d'ahir.

Oportunament s'anunciarà la data d'aquest concert.

Vaixelles PORCELLANA

J. Llorens. Rbla. Flors, 30.

Un automòbil, núm. 888, va atropellar ahir al matí, al Passeig de Gràcia, Antoni Ramis García, de 43 anys, causant-li contusions al braç esquerre. Fou curat al dispensari de Gràcia.

Malvasia de Sitges marca Clariana. Rambla Catalunya, 95.

A un tramvia que passava pel carrer de les Cortes Catalanes, a un dels passatgers li prengueren la cartera que contenia 125 pessetes i documents d'interès personal.

Cristalleries

J. Llorens, R. 1079, 26

L'agitació social d'aquests dies va encomanar-se a tres dones que viuen al carrer de Burgos, i no pogueren resistir l'impuls d'esbatussar-se, restant totes tres nafrades i obligades a anar al dispensari.

Sofrint, sens dubte, la mateixa influència, un veí del carrer de Ponent, va barallar-se amb un rellotger i aquest ventà tal garrotada al primer, que va deixar-li el cap badat.

Un altre rellotger, que viu al carrer de Massini, escometé a mosegades el matrimoni que té llogat el pis

i causà a marit i muller lesions a la cara i mans.

I un veí del carrer de Sarrià va voler renyar la seva dona per coses domèstiques, però se'n va penedir, perquè ella va donar-li una pallissa extra i el feu anar al dispensari amb alguns trenes.

JOIES VILANOVA

Unió 6, 6.

Un carro de l'Hospitalet estava parat al Mercat Central (Born), en lloc on privava el pas dels altres carros. Un urbà va indicar al carreter que canviés de lloc, però, lluny de fer-ho, va insolentiar-se amb l'urbà i el va amenaçar. Després, veient que l'urbà s'hi formalitzava i tractava de detenir-lo, el carreter fugí abandonant el carro, el qual fou conduït al dipòsit municipal.

Mobles americans

per a DESPATX

Salmeron, 75

La policia ha detingut un subjecte que es diu Hefodor González García el qual s'havia presentat a un establiment del carrer de la Diputació, dient que era un inspector de vigilància, i exigí determinades sumes, per a evitar, segons deia, denúncies de caràcter greu.

-Sangrà Pelayo, 11. Waters

Ahí a la tarda es declarà un incendi a un taller d'ebenisteria de Francesc Ferran, carrer de València, núm. 518, cremant-se la fusta dipositada a les estufes. El personal de la casa i els veïns van dominar aviat el foc.

Rodríguez i Ferrer

Camisiers

Boqueria, 36 i 38

Rebudes les novetats per a la vinent temporada

Davant la impossibilitat de far arribar a mans dels nostres clients i amics l'acostumada circular, ens servim del present anunci per a llur coneixement

Novetats en Camises, Corbates i demés, propis per a presents

El lampista Jaume Ubach Vall, de 30 anys, treballant ahir a una casa del carrer dels Caputxins, Sarrià, va caure d'una bastida i va fracturar-se la cama dreta. Va ésser auxiliat al dispensari d'aquella barriada.

Fosfo-Glico-Kola-Lectinat cura inapetència. B. Domenech, Ronda Sant Pau, 71.

Comuniquen del Centre Excursionista de Catalunya que recomana als seus socis que no es deixin sorprendre llur bona fe amb la visita d'un individu que, usant el nom dels senyors que formen el Consell Directiu, sollicita quantitats.

- TINTURA WINTER

Premiada amb Medalla d'Or

Amb una sola aplicació desapareix la canicla. Serveix per al cabell, barba i bigoti. Es prepara per a negre, castany fosc i castany clar. Dona colors tan naturals i inalterables, que bé pot dir-se que és la millor i més pràctica. Venda en perfumeries.

MARES

tindreu

MOLTA LLET

preneu

Rob-Vida Miret

No és més que una orxata del sud de plantes lleteres que pasturen instintivament als mamífers quan tenen necessitat d'alletar.

Durant l'embaràs: Rob-Vida n.º 1 combat l'albuminúria, dolors i molèsties propis de l'estat, desenrotlla i fortifica el nou ésser, tonifica la mare i predispone per a un part feliç i llet abundant.

En la lactància: Rob-Vida n.º 2 augmenta la quantitat de llet, l'empriquet en cassola i mantega, refa la mare de la desnutrició causada per l'alletament.

En farmàcies. Autor, doctor Miret, plaça Comercial, 9. Barcelona.

- Adobs Espinàs

Químics i orgànics

Vida religiosa

Avui: Sants Afrodici i Patrici, màrtir, i Santa Matilde. - Demà: Sant Llorenç, centurió i màrtir, i Santa Madrona, verge.

Quaranta hores: Avui, a l'església de Religioses Arrepentides. Hores d'exposició: De dos quarts de nou del matí a dos quarts de set de la tarda. - Demà, a la mateixa església.

La missa d'avui: Del dia, color morat. - La de demà: Santa Madrona, color vermell.

Cort de Maria: Avui, Nostra Dona dels Dolors, a Sant Cugat. - Demà, Nostra Dona del Trànsit, o d'Agost, a Santa Maria del Mar.

Adoració nocturna: Demà, Torn de Sant Lluis Gonçaga.

Vetlles en Sufragi de les ànimes del Purgatori: Avui, Torn de Sant Rafael Arcàngel, a la seva capella, Escorial, 155 (Gràcia). - Demà, Torn de Santa Teresa, a la mateixa capella.

La Pia Unió de Sant Josep de la Muntanya celebrarà un solemne Tridu en obsequi del gloriós Patriarca Sant Josep, al seu Santuari de la Muntanya, els dies 17, 18 i 19 de març.

Solemnes cultes. - Dia 17: A dos quarts de cinc de la tarda, començarà un solemne tridu a Sant Josep de la Muntanya, predicant el reverend Pare Anicet de la Sagrada Família, carmelita descalç. Acabarà amb una Salve solemne.

Dia 18: Setè Diumenge de Sant Josep, grada Família, carmelita descalç. Acabarà orador.

Dia 19, Festivitat de Sant Josep: a les vuit del matí, missa de comunió general per als socis de la Pia Unió i Culte Perpetu i tots els devots Josepins amb plàstica preparatòria pel doctor En Joaquim Sendra, canonge.

Durant la missa s'executaran composicions de romancers autors.

A les deu: Ofici solemne, cantant-se a gran orquestra i tres veus mixtes, la missa de Sant Agustí, de Sancho Marraco. Serà celebrant el doctor don Pere Vallès. Pangeiritzarà les glòries de l'excel·lent patriarca el reverend P. Anicet de la Sagrada Família, C. D.

A la tarda, a les quatre, Trisagi a la Santíssima Trinitat compost pel reverend don Josep Ferrer amb acompanyament d'orquestra, exercici del dia 19 i sèrmó.

Després de la reserva, processó pel recinte del Santuari, adoració de la reliquia del mantell del benic patriarca, acabant la festa amb l'aviada d'un castell de focs artificials.

Tots els fidels que confessats i combregats visitin el dia de Sant Josep l'església del Reial Santuari de la Muntanya, i preguin per les intencions del Romà Pontífex, guanyaran indulgència plenària.

Necrològica

El darrer dissabte tingué lloc l'enterrament de Nemesi Teixidó i Comandant, constituïnt l'acte una gran manifestació de dol, en la qual eren representades totes les classes socials.

Una generació immensa va presenciar el pas de la fúnebre comitiva. En aquesta hi havia comissions notabilíssimes d'algunes entitats barcelonines en les quals el final tenia alta representació. També hi era representat el nostre Preat per un senyor canonge.

Recentment ha mort a París, on residia, En Maurici Bruniquel, que durant l'espai de 18 anys exercí en aquesta capital la direcció de la Societat General d'Aigües de Barcelona.

Pou un gran amant de la ciutat, a la qual veié créixer ràpidament, donant amb els seus consells i experta direcció gran impuls i activitat a les obres per a l'aportament dels grans caudals del riu Llobregat. Era un gran amant de la floricultura. Els famosos hivernacles dels jardins de la Societat d'Aigües estigueren en constant activitat. No fa molts anys, En Maurici Bruniquel organitzà una superba exposició d'asalees i crisantems que fou en extrem elogiada pels assistents.

Posseda diverses condecoracions que li havien estat concedides pels governs espanyol i francès.

La bondat d'En Maurici Bruniquel igualava al seu talent i laboriositat. La seva mort ha estat sentidíssima. (D. E. P.)

Bisbat

—Al Reial Monestir de Sant Pere de les Puelles de Sarrià ha vestit el sant hàbit benedictí la senyoreta Francisca Carolina i Guàrdia, essent acompanyada per don Enric Bernadó i donya Rita Bernadó de Junco.

Ha predicat en el solemne acte el P. Colombaro Cucarella, monjo de Montserrat. S'ha publicat el catàleg de l'Exposició Regional de Barcelona, amb text original del P. Josep M. March, S. J., i diversos gravats de notable valor artístic i històric.

—El «Correo de Mallorca» ha publicat un article molt documentat i molt notable, referent a la personalitat del bisbe Fr. Ramon Sureda, el centenari de l'assassinat ha de commemorar-se.

—El «Bullietí Oficial» del bisbat d'aquest bisbat, en son darrer número publica el següent sumari:

I. Carta pastoral col·lectiva dels reverendíssims Prelats de Catalunya. — II. Acords presos per dita Prelats en les darreres Conferències celebrades en aquesta ciutat. — III. Aranzel judicial dels tribunals eclesiàstics de la província eclesiàstica tarraconense.

— IV. Edicte de S. E. Roma anunciant la Benedicció Papal per al dia de la Pasqua de Resurrecció. — V. Circulars de Secretaria de Cambra sobre els Santa Olla, la capta per a Terra Santa i tot de Glòria el dia de l'Assumpta. — VI. Missions als pobles de la diòcesi. — VII. Bibliografia.

—El P. Bru d'Inglada, O. M. C., predica el setèsim dels Dolors a Igualada.

—El dia de Pasqua de Resurrecció, el nostre venerable Prelat doctor Guillemet donarà la benedicció papal al poble, a l'altàr de la Divina Ofici de la Catedral Basílica.

—Per manca d'espai ens volem obligats a deixar per a una nova edició la ressenya de les festes celebrades a Santa Madrona amb motiu de la benedicció de la primera pedra del campanar d'aquesta parròquia, i bodes d'argent sacerdotals del senyor rector de la mateixa, doctor Cuatrecasas, que varen revelar que les expressades festes varen tenir una màxima importància i que varen revelar com els parroquians de Santa Madrona estimen llur parròquia i llur rector, la personalitat del qual va ésser gloriada en un dels actes de la diada dels senyors Albó, Agell i Agell i Blaiot, tots ells amics caríssims nostres, en parlaments eloqüents.

—S'han rebut en aquesta Secretaria de Cambra 50 pèsseres de les religioses Dureses de Gràcia i igual quantitat de les del carrer de l'Hospital, per als famolencs russos.

—El rector de Santa Maria de Corcó, don Ramon Cunill, ha sol·licitat permís per a retirar-se de la carrera parroquial.

—El rector de Caballera, don Josep Casanar, ha mort a la Glòria, on s'havia retirat feia algun temps, degut a trobar-se delicat de salut.

—Així mateix, a l'església dels Jesuïtes, hi hagué una missa de comunió general en honor de la senyora mare de monsenyor Tedeschini, Nunci de S. S.

—Ha estat donada possessió d'un benefici fundat a l'església de Sant Martí de Girona, sota l'advocació de Sant Alfons M. de Lligori, a don Josep Carcos, rector del Seminari de Nostre Senyor del Col·legi.

—El darrer número del «Bullietí Oficial» del bisbat de Lleida, publica la Pastoral dels Prelats de la província eclesiàstica tarraconense sobre la immortalsitat i el jo.

—A la Catedral de Tortosa ha rebut el Sant Baptisme i la primera Comunió un veí de la ciutat d'Amposta, de 23 anys d'edat.

—Ha estat nomenat capellà de l'Abd de Germandat Carles Ferrer de Sant Josep de Gràcia, don Pere Martí i Borrà.

—Ha mort a Tarrà, als 63 anys d'edat, el de vida religiosa, la Germana Francisca Maria Agustina Pastor i Píllar.

—Els heredes de començament del doctor don Ramon Garriga i Molins han lliurat al secretari de Cambra i Govern d'aquest bisbat mil pèsseres destinades al Diner de Sant Pere, i altres mil per a l'obra de la Propagació de la Fe.

—Ha estat nomenat capellà de la Catedral de Tortosa don Domènec Riera i Píllar.

—El bisbe de Tortosa ha ordenat que es facin pèsseres per a impregnar del Cel benefici de la pluja.

—El P. Roldán, director de l'«Ora» rector de l'Ebre, ha tancat de l'Alma de Mallorca, on ha donat una tanda d'exercicis espirituals.

—En la tercera sessió d'aquesta «Assemblea» celebrada el passat diumenge pel Centre Social de Bellera, la conferència anà a càrrec del secretari don Josep Maria Borrà de Zúñiga, qui desenvolupà eloqüentment el tema de l'home de Déu sobre totes les coses, aplicat a la conducta del cristià. No hi ha prou que aquest complexi estrictament amb les obligacions, sinó que és necessari que es sobrepassi a la mida que li imposa l'amor a Déu, per damunt de tot. Des d'aquest punt d'obrar va combatre algunes contradiccions que queden moltes persones que tenen l'honor d'anomenar-se cristians i són en efecte. Puntualment especialment que estableixen una separació entre la vida privada i la vida pública, mostrant-se en la primera com a cristians, obrant en la segona com a apòstols, defraudant en el conjunt, o sostenint en política doctrines socialistes.

El senyor Borrà de Zúñiga fou molt aplaudit.

A continuació la capella de música de l'Orfeó del Centre, de la qual és director honorari En Maria Mayral i efforta l'Enric Tobella, donà, sota la direcció del primer, la primera audició, composta d'obres de Vives, Faure, Beethoven i Lotti, que li valgueren molts aplaudiments.

Per a donar, d'illustre, es comença a totes les presídies de les Associacions Catòlico-femenines de Barcelona, a una reunió que tindrà lloc al saló de Juntes de Santa Anna, a dos quarts de dotze de la tarda, per a tractar de la pròxima Setmana Diocesana, organitzada pel senyor Bisbe. Si per qualsevol circumstància, alguna presídida no rebés la corresponent invitació, per la present nota queden totes invidades.

S'ha publicat el número de la revista «La Unión Católica-Femenina», corresponent al mes de març, amb interèsantíssim sumari, a més de l'obertura del senyor Bisbe i el reglament de la pròxima Setmana Diocesana d'Acció Catòlico-femenina. Es prega a les còpies de la Lliga d'Acció Catòlica de la Dona, que tinguin dret a rebre la dita revista, na l'hagin rebuda encara, se serveixin avisar-ho al Secretariat general, plaça interior de la parròquia de Santa Anna.

El Congrés forestal

Presidida pel director general d'Agricultura i Monts se celebrà dilluns matí la sessió d'apertura, assistint-hi el senyor marquès de Camps, el president de la sessió segona del Consell forestal don Segon Costa, els caps de Negociat del ministeri de Foment senyors Castro i Viana i els enginyers caps de les divisions Hidrológico-forestals.

El senyor Rodríguez declarà obert el Congrés i féu un eloqüent discurs fent ressaltar la importància d'aquestes reunions i l'ajut decidit del rei i del ministre de Foment en tot el que es refereix a la matèria que es debat; exposà la necessitat d'augmentar el patrimoni forestal de l'Estat a fi d'aconseguir una positiva font d'ingressos per al Tresor i la possibilitat de crear organismes que arribin, si és necessari, a reformar el concepte de la propietat.

La industrialització dels aprofitaments forestals és matèria que no cal oblidar per la seva importància extraordinària.

Oferí la seva valuosa cooperació no sols com a director, sinó com a diputat i enginyer.

El director d'Agricultura fou molt aplaudit pels congressistes.

A continuació els senyors Esteva i Rodero explicaren els treballs realitzats per la Divisió de Barcelona i els senyors Martí Laplaza, Ribera, Belenguier i Campmany, llegiren les ponències que sotmeten a la deliberació de l'Assemblea.

A la una de la tarda se suspengué la sessió, tornant-se a reunir a les quatre, presidint el senyor Rodríguez i assistint-hi els mateixos elements que a la sessió del matí.

Conferències

El proppassat diumenge, don J. Febrer, vice-president del Radio-Club Catalunya, professor de la facultat de Ciències, va donar una conferència en nostra Universitat sobre «La importància de la Radiotelegrafia amb la previsió del temps», davant un nombre i selecció audient.

Després d'establir alguns conceptes fonamentals en meteorologia va explicar el mètode seguit per a obtenir la carta del temps a partir de les observacions prècises a les set del matí en els observatoris meteorològics de l'Europa occidental i central exposant el conferenciant la

forma i significació dels «meteors» transmesos per la Torre Eiffel, Koenigs-Wurtenhausen, Sidi-Abdallah, Roma, Carabanchel i el resum que de tots ells fa París a les deu hores cinc minuts. Va projectar algunes cartes del temps que revelaven l'anticicló típic en la península Ibèrica i d'altres que van permetre de seguir una depressió europea.

A continuació va exposar la forma en que es practiquen els sondatges de l'atmosfera, valent-se de globus lots amb resultats sumament útils per l'aviació; va parlar també de les discontinuïtats que s'observen en les depressions sobretot durant les tempestats d'estiu i que es coneixen amb el nom de línies de turbulència, projectant multitud de gràfics explicatius. Va ésser molt aplaudit.

Noves Juntes

La de l'Orfeó Llevant ha quedat constituïda així:

President, Ramon Capera vice-president, Antoni Píllar; secretari, Josep Figuerola vice-secretari, Manuel Mèndez; comptable, Lluís Pueyo; tesorier, Francesc de P. Santana; arxiver, Marian Moreno; vocals, Josep Garriga i Joan Francolí.

La Universitat

—El rector, doctor Carulla, s'ha vist obligat a retirar-se del seu despatx rectoral per haver sofert un atac de gota, per qual motiu no assistirà a l'enterrament del doctor Cuatrecasas.

—O. concedint a l'Escola d'Arts i Oficis i Belles Arts de Barcelona, per a despeses de material, 100 pessetes; a l'Escola d'Indústria Mercantil, 2.000; a l'Escola de Comerç de Palma de Mallorca, 3.200.

—Altra nomenant secretari de l'Escola de Nàutica de Barcelona, N.º 101.

—Altra comunicant a la directora de l'Escola Normal de Mestresses que l'alumna senyoreta Noguerol no pot ésser examinada de les assignatures que li manquen, per ésser quatre en lloc d'una o dues assignatures.

—El director general d'Ensenyament Priharrí ha autoritzat l'alcalde de Castell nou de Seana (Lleida) per a seguir ocupant a l'ajuntament el pla alt de l'Escola per a despatx d'aquesta, donat l'informe favorable de l'inspector d'Ensenyament primari.

—El rector ha vist amb bons ulls el donat de traules i altre material que ha fet l'ajuntament de Martorelles a l'escola del poble, segons li comunica el mestre, En Jaume Crehuet.

—El director de l'Institut de Lleida, senyor Armada, ha representat el rector al repartiment de premis del quart concurs escolar.

—El rector ha convocat junta econòmica per al dilluns proper, al matí.

—El rector va representar el ministre d'Instrucció pública en el repartiment de premis que va tenir lloc ahir a l'Ateneu Obrer del carrer de Montcada.

—El rector ha rebut la visita de N.º 101 de l'altre i senyora del doctor Manuel Forcadet.

—Per a corregir errors que es varen cometre en el programa del concurs dels premis de l'any 1922 de la Reial Acadèmia de Medicina i Cirurgia de Barcelona, reproduït extracurricularment el contingut del non programa que s'ha repartit a la Universitat.

—Primer. Exposició d'un o diversos fets d'observació personal, o interpretació original de fets ja coneguts referents a la Patologia d'una o diverses malalties de la nodrícia.

Segon. Exposició d'un o diversos mètodes originals sobre la preparació de medicaments apotèrics.

Tercer. Exposició d'un o diversos fets d'observació personal, o interpretació original de fets ja coneguts, referents a una o diverses malalties endocrínes o epizootiques transmeses a l'home.

Quart. Estudi topogràfic-mèdic de qualsevol punt del districte acadèmic de Barcelona (Principat de Catalunya); excepció feta dels pobles ja premiats en concursos anteriors.

Premi del doctor Salas i Campillo, ofert per l'Acadèmia. — Excmpte l'observació d'una epidèmia ocorreguda en algun lloc d'Espanya.

Per a cada un d'aquests temes hi haurà un premi i un accésit.

El premi consistirà en el títol d'acadèmic corresponent d'aquesta corporació i una medalla d'or.

L'accésit consistirà en el títol d'acadèmic corresponent. No obstant, el dit títol no es concedirà a l'autor de la Memòria que obtingués premi o accésit al no ésser doctor o llicenciat en Medicina i Cirurgia, o en Farmàcia, o veterinari de primera classe.

La menció honorífica consistirà en un diploma especial.

Premi del doctor Ràssal Rovira i Oliver, sobre el tema «Estudi topogràfic-mèdic de la vila de Torredembarra» (provincia de Tarragona).

Es concediran dos premis: el primer, que consistirà en la quantitat de 500 pessetes, a l'autor de la millor Memòria que a judici de l'Acadèmia ho mereixi, i el segon en la quantitat de 200 pessetes a l'autor de la Memòria que s'agradarà en mèrit a l'Acadèmia.

Les Memòries podran ésser redactades en castellà, català, llatí, francès o italià, excepte la del doctor Ràssal Rovira, que ha d'ésser en català.

Les Memòries seran admeses fins les dotze del matí del 30 de setembre propera. Per a noies detalls poden dirigir-se a la secretaria de l'Acadèmia, Barrio Nova, 9.

Per l'ensenyament català

Sistematització de l'ensenyament

El Consell directiu de la «Protectora», en una de les seves darreres sessions, va rebre de la seva Comissió Tècnica, una moció que fou acollida amb entusiasme pels consellers, i com que el document on és consignada, ve a representar en certa manera un pla d'actuació en l'ordre de les seves activitats tècniques de la «Protectora», el Consell es ocupau en fer-lo públic com una garantia més de correspondència a la confiança sempre creixent del poble de Catalunya.

Dirí així: No hi ha hagut al món cap moviment transformador, que no resolés la seva acció en l'educació dels infants. La intervenció privada en l'ensenyament, mai ha tingut tanta justificació ni mai s'ha produït amb tanta intensitat com quan s'ha hagut de substituir un estat de consciència per un altre. A Catalunya aquesta acció privada per un ensenyament que dimitís dels actuals anhels de personalitat i llibertat fos enterament pròpia, s'ha manifestat primer com a tot orat d'una manera esporàdica i individual.

Es arribat però el moment de coordinar les voluntats espontànies manifestades, de reunir els esforços prodigats isoladament i intentar en el que són ara límits assats, una organització docent que faci créixer la confiança que obri el camí de les possibilitats i estimuli l'acció popular envers la multiplicació de nius escolars, d'acord amb els ideals que Catalunya.

L'ensenyament d'un país no el constitueixen únicament els edificis ni les escoles, sinó el pensament, el sistema, l'organització. De moment és innegable que hi ha dificultats materials per a crear escoles noves i dotades, però és també dore de dubte que amb poques que n'hi hagi, per modestes que siguin, és pot fer una organització, puix una organització no és cosa de cabals, sinó d'esperit i entusiasme.

L'Associació Protectora de l'Ensenyament Català, en aquest moment de la seva creixença setènia providencialment criada per aquesta acció, fins ara en l'entorn en que es movia havia de limitar-se a protegir modestament els intents d'escola catalana sense exercir la influència coordinadora que tota empremta pròpia, però avui potser no respondria a la confiança gairebé plebiscitària del poble català el no empenya aquesta tasca, sintesi suprema de totes les activitats.

No creiem que, en l'estat actual de l'ensenyament públic a Catalunya, sigui qüestió de crear un sistema enfront d'un altre sistema, unes escoles enfront d'unes altres escoles, uns mestres enfront d'uns altres mestres, no. Es tracta simplement de crear el sistema, el que serveixi per les escoles catalanes i per tots, el que sigui l'afirmació viva de l'esperit català, del pensament català, en la convivència que tota tenim i en el criteri unànim que l'ensenyament català no sols ha d'ésser en català sinó de Catalunya.

Així l'Associació Protectora de l'Ensenyament Català es pot dir que representa només una avançada en nom i representació de tota. Les escoles que es crein, l'obra que es pugui fer, doncs no ha de representar més que una projecció d'ideals de les institucions que tots preveiem i en aquestes, tot són els mestres oficials de Catalunya els que hi tenen la menor part.

Per això no creiem que l'Associació Protectora de l'Ensenyament Català pugues desenvolupar aquesta obra, només amb les seves forces. El pensament pedagògic no està empresonat per lleis ni reglaments. No sols els organismes de la terra queden obra catalana i tenen un paper en aquesta acció coordinadora que pugui fer l'Associació Protectora de l'Ensenyament Català. Tots els mestres que estimen Catalunya i que pensen en l'Escola de l'avenir que serà la seva Escola, hi tenen un dret i un deure.

Fetes aquestes consideracions que hem cregut indispensables la Comissió Tècnica té l'honor d'elevat al Consell directiu les següents línies generals d'un pla d'actuació a seguir:

I. La Comissió Tècnica considera que per a l'expansió de l'escola catalana s'imposa avui la fixació prèvia d'unes normes que en permetre la sistematització d'un pla d'ensenyament, donin facilitats per a la creació d'escoles i assegurin l'actuació de les que existeixen.

II. Creu la Comissió Tècnica que sense treballar de cop i volta el règim de subvencions actuals, taurien de condicionar-se els auxilis en forma que només es donessin a aquelles institucions que es trobessin dintre les formes que fixés l'Associació Protectora de l'Ensenyament Català.

III. L'Associació Protectora de l'Ensenyament Català no compliria la seva missió si es limités tan sols a promulgar les normes a que es refereixen els articles anteriors. En l'estat actual de l'ensenyament a Catalunya i dintre el que és missió pròpia de l'Associació Protectora de l'Ensenyament Català, es pot dir en termes generals que tota norma ha d'ésser adequada d'un sistema tècnic o material o personal d'auxilis perquè pugui ésser encarnada. Aquesta exigència pot obligar a estendre i sistematitzar els serveis tècnics, els de la Biblioteca i material, els de publicacions, el d'informació actualment incalculable, establir i mantindre, si la creixença dels serveis ho exigeix, les ofícines necessàries.

IV. Creu la Comissió Tècnica com a norma general, que en les resolucions que tinguin transcendència per Catalunya, és indispensable la relació amb els organismes oficials de la terra com el Consell de Pedagogia i la Comissió de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona, dedicats a l'ensenyament català així com és abdicantament necessari al contracte amb els mestres identificats amb l'escola catalana, segons oficials, siguin de caràcter privat.

V. Considerant la Comissió Tècnica que dintre aquest pla d'organització s'obra més sota el terra, la que pot donar més de pressa una estructura d'ensenyament on desenvolupar tota l'altra acció, la menys costosa econòmicament i la més fecunda en resultats, és la creació d'uns programes d'ensenyament aplicables a les escoles que s'estructuren o creu l'Associació Protectora de l'Ensenyament Català, té l'honor de proposar al Consell directiu l'adopció del següent acord:

S'encarrega a la Comissió Tècnica que es gestioni amb el Consell de Pedagogia de la Mancomunitat de Catalunya i la Comissió de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona, perquè reunits en la forma que es consideri més pròpia, estudin les línies generals d'uns programes d'ensenyament i donin les normes perquè puguin ésser redactats i implantats. Aquest treball serà comunicat en forma de relació al Consell directiu, qui pendrà els determinats necessaris per a la seva immediata execució.

L'ex-president de l'Associació Protectora de l'Ensenyament Català, senyor Josep Botey, ha ofert augmentar en 50 pessetes un primer premi de cada una de les segones i tercera sections de noies i noies del X Concurs Nacional d'Història de Catalunya. La Protectora fa públic aquest oferiment per a satisfacció dels futurs concursants.

De Societat

Està completament restablerta de la seva malaltia la doctora Quadras Borde.

Ho celebrem.

FIVE

Els que viatgen poden adquirir LA VEU als següents llocs:

MADRID. — Gener i C. «Minerva». Centre de subscripcions i cobraments. Tudescos, 39 i 41, baixos.

També es ven al quiosc del carrer d'Alcalá, cantó a Peligros, de don Patrici Lujan.

A SEVILLA: Al carrer de Sierpes, 63.

A VALENCIA: A «La Correspondencia de València», Mifana, 7 i 9.

A PERPINYA: Francesc Comellas.

A PORT-BOU: Jaume Subirana.

A LISBOA: Al Palau Conde d'Almeida, Largo S. Domingos, 11; «Tabacaria Restauradores» i «Messegeries de la Presse», rua d'Ouro, 146.

A PALMA DE MALLORCA: Gabriel Lirala, quiosc del Born.

A OPORTO: Rua Santa Catarina, 53.

A COIMBRA: L. Miquel Bombarda.

A BRAGA: Conceição da Rocha (agent).

A PARIS: Riosque Franco-italiana, 16, Vaudeville, Boulevard des Capucines.

A FUNCHAL: Jacint Figueira (agent).

NOTÍCIES DE LA PENÍNSULA

(Telegrams i conferències de LA VEU)

MANIFESTACIONS DEL PRESIDENT

Madrid, 13, 2 tarda.
El cap del Govern ha manifestat avui que en despatxar amb el Rei, havia sotmès a la signatura un Decret d'Instrucció pública, rectificat un altre sobre l'Escola de Veterinària.

Ha dit també que el propiament dijous se celebraria Consell, a dos quarts de sis de la tarda.

El president ha rebut la visita del capità general de Catalunya.

Ha dit el marqués d'Alhucemas que el general Primo de Rivera complimentaria demà el Rei, i dijous empenyria el seu viatge de retorn a Catalunya.

LA VAGA DE BARCELONA

Tant a la Presidència, com a Governació, han donat compte que a Barcelona, segons estava anunciat, s'ha declarat aquest matí la vaga general de vint-i-quatre hores, com a protesta per la mort d'En Salvador Seguí.

Els paratitzats tots els oficis.

El comerç i la banca són oberts, i els mercats ben proveïts.

Els flequers treballen i han sortit els tramvies (?)

El governador, a les onze del matí, comunicava al ministre que la tranquil·litat era completa, fent el veïnat la vida normal.

Ha dit el sots-secretari de Governació que aquesta matí mateix ha mort el sindicalista Comas, qui acompanyava el «Noi del Sucre», quan fou aquest assassinat.

SECRETARIS DE GOVERNOS CIVILS

El ministre de la Governació, en despatxar avui amb el Rei, ha posat a la signatura una combinació de secretaris de Govern civil.

VISITES

Avui han visitat el senyor Alba, en el seu departament oficial, els ambaixadors d'Itàlia i Alemanya, i els ministres de Portugal, Dinamarca i Suècia.

La situació de Barcelona

COMENTARIS DE LA PREMSA

Diu «El Debate»:
Per lamentable que sigui l'assassinat del «Noi del Sucre» la veritat és que no pot produir-nos massa estranyesa.

Creure que el canvi de Govern, encara que s'anomeni liberal i d'entrada, tingui virtut suficient per a mudar sense esforç un estat de guerra social tan profund com el de Catalunya en un altre de pau paradisíaca que fins eborri el record dels passats crims, seria pueril innocentia, si no fos estudiat dissimul.

Que s'ha fet a Catalunya perquè cessés la cruenta batalla? Primer, posar el senyor Martínez Anido i després treure el senyor Martínez Anido. I si és cert que el senyor Martínez Anido no ha aconseguit resoldre el problema (creiem que no anava camí de resoldre'l encara que hagués continuat més temps), no és ben evident l'absurd de suposar-lo resolt per la destitució de qui tampoc l'havia plantejat?

Afegeix que el problema de Catalunya és complicadíssim i no és resolt amb efectismes.

És, primer, un problema ètic, polític i social, i després un problema jurídic, més processal que de dret substantiu; és després un problema de política ben retribuida, tècnicament preparada, i amb força dignitat perquè no pugui confondre's amb les bandes de pistolers.

Per això el remei ha de venir de l'acció conjunta de l'Estat i de la Societat.

Convenen tots els coneixedors de la indústria catalana a afirmar l'endarreriment dels patrons, en matèria social.

Han de convèncer's que l'egoisme dels paters més violenta la topada, encara que aconsegueixin retardar-la per algun temps.

A base del menyspreu de les reivindicacions justes, al·legades pels obrers, que sols espanten a una millora professional, pot ésser l'ocasió que arribi l'ora dels desdenyats.

No hi ha exemple més dissolvent i anàrquic, que l'espectacle del factor dispensat als poderosos, i hi ha,

per desgràcia, dintre de les societats obreres, alguns que monopolitzen els favors. Perquè, és clar, en últim terme, els mateixos obrers senten entre ells els efectes del procediment, i el que comença essent lluita de classes acaba en guerra fratricida.

Govern, obrers i patrons, tenen interessos comuns que defensar però sols pot trobar aquesta comunitat d'interès per damunt dels altres interessos de partit i banderia.

El liberalisme celebra que a l'atemptat contra el «Noi del Sucre» no hagi seguit una reacció d'aquelles que permeten als Governos poc segurs del seu prestigi llançar-se a arbitrariedades forçant els recursos repressius.

Afegeix que el Govern ha de procurar que els atemptats no quedin impunes, però per això no ha de sortir-se dels mitjans sobradíssims que les lleis li donen.

Als obrers dels sindicats de Barcelona, blancs i rojos, els aconsella que no portin les lluites a terrenys de violència, puix amb això sols aconseguirien perjudicar-se i treballar en pro d'una reacció que aprofitaria a llurs enemics.

Diu que als obrers els convenen més Governos d'esquerra, puix amb aquests podrien anar evolucionant per aconseguir llurs reivindicacions.

«La Libertad» diu, entre altres coses, el següent sobre l'atemptat contra el «Noi del Sucre»:

No sabem si entre les dretes la tràgica mort de Salvador Seguí excitava en alguns fanàtics automàtics la nostàlgia d'aquelles etapes que tan trista memòria de taren durant recentis períodes de Governos conservadors.

Seria insensat, però no seria impossible. Aquí, on tot, des del dolor del capítol, fins al llot del carrer, sol ésser utilitzat per a fins polítics, potser no manquin entre els reaccionaris alguns que, ofuscats per llur paràl·lisi apassionada, intentin aprofitar piosament per a llurs propòsits la sang del pobre Seguí.

Seria insensat, repetim. En primer lloc el crim sembla haver-se forjat en aquells medis, entre aquelles bandes que gaudien d'escandolosa protecció oficial, precisament en els temps de predomini de les dretes. No és que rebutgem nosaltres la hipòtesi, inverossemblant, que l'assassinat pugui haver-se engendrat en alguna última capa de l'extremisme la seva actuació rellat'vament model·lada, però l'indubtable és que el mort no pertany aquesta vegada a la zona socialment conservadora, si no al radicalisme proletari.

PROTESTA A GIRONA

Girona.—En senyal de protesta per l'assassinat del «Noi del Sucre», els elements obrers d'aquesta població han abandonat el treball a migdia.

A la Casa del Poble s'ha celebrat un miting.

«LA EPOCA»

«La Epoca» continua la seva polèmica amb l'A B C sobre l'actuació dels conservadors a Barcelona.

Diu que quan fou substituït Martínez Anido no estava pacificada, tant és així que no estava pacificada Barcelona, que es va començar un atemptat, es va tenir coneixement d'un complot contra el propi governador civil i fins se n'anunciava un altre.

El president del Consell acudí al ministeri de la Governació per a celebrar conferència telefònica amb el senyor Martínez Anido, en la qual exposà la necessitat de canviar de cap de policia perquè no estava conforme amb la seva actuació. El governador lligà la seva sort a la de l'amentat funcionari. Que anava a fer el Govern? Si s'hagués sotmès a què hagués continuat una política encertada o errònia, que rebutjava, hauria estat un Govern sense decorum, si no es sotmetia a calla presidir d'aquells funcionaris, que continuaven amb llurs fulles de serveis però que en tot moment dissonaven del sentit prevalent de les altures governamentals.

I, afegeix:
Liquidat això, què passa? Doncs que des del 24 d'octubre fins al 10 de desembre en què governà el partit conservador, no hi hagué atemptats, i així s'ha seguit fins que en gener, es va iniciar una altra campanya de terrorisme que porta donat com a

fruit, segons diu el propi «A B C», la comissió de 24 atemptats.

Què revela això, sinó que la pacificació de Barcelona s'ha interromput per causes diverses de la destitució del senyor Martínez Anido?

EL JURAT D'UTILITATS

Al ministeri de Finances han facilitat la següent nota:

Els jurats d'estimació seran constituits i estan funcionant en algunes províncies. En altres no s'han constituit a causa de no haver estat designats per les Cambres o seccions respectives els vocals comerciants i industrials que han de representar-les al jurat, o per no haver-hi assumpte de la seva competència a examinar, o bastants o d'urgència que exigeixen la reunió.

El jurat d'utilitats, davant del qual no s'ha presentat cap alçada sobre resolucions dels d'estimació, es reunirà el divendres, 16 del corrent, al ministeri de Finances, per a actuar en els afers que han estat elevats al seu coneixement.

DE GUERRA

El ministre de la Guerra ha manifestat als periodistes que ha manat formar causa en la capitania general de Madrid, per tenir notícies que actuen empreses de voluntariat i altres assessores, a les quals perseguirà.

També ha dit que li ha comunicat el sots-secretari de Guerra, general Barrera, que ha rebut la visita del general Picasso, qui li ha fet present que no ha intervingut per a l'his en la candidatura que es publica en un diari, assegurant que no acceptarà cap lloc en la candidatura, perquè es troba en absolut apartat de la política.

Després, el senyor Alcalá Zamora ha facilitat als periodistes la següent nota:

«Per Retel. Ordre telegràfic del ministeri de la Guerra s'ha ordenat a les Capitania generals de regió que disposin el llicenciament dels individus allistats com a voluntaris condicionals, que assenyalen la Real Orden circular de 31 d'agost de 1921. En sa conseqüència, s'ha disposat per les Capitania generals de regió que tots els coscos que tinguin unitats o fraccions expedicionàries a Àfrica, procedixin a llicenciar els individus als quals les esmentades Reials ordres es refereixen, tenint present, segons es disposa en l'índex segon de la de 31 d'agost, que el temps que hagin servit a l'Àfrica els serà d'abonament per a tots els efectes de la vigent llei de reclutament i a tenor de l'índex tercer de la mateixa Real Orden els individus de referència no han de reintegrar la primera posta i marxaran a llurs cases per compte de l'Estat.

TRETS A SARAGOSSA

Saragossa. — A les deu de la nit, al carrer del Nord, al Raval, sonaren tres o quatre tretos.

El vigilant nocturn no pogué veure qui era l'autor d'aquests.

Immediatament es dirigí a la Comissaria per a donar compte del fet. Digué que els dispers havien estat davant la casa que habita un obrer del Forn del Pilar que sortia diàriament a tal hora per a començar el treball. Es suposa que els tretos es feren amb l'objecte d'espantar-lo, puix en diverses ocasions ha rebut anònims amenaçadors.

L'ESTAT SANITARI A MALAGA

Madrid, 13, 5:15 tarda.

Aquest matí ha estat al ministeri de Foment una comissió presidida per l'ex-ministre senyor Bergamín, i composta de les forces vives de Màlaga, demanant al ministre l'adopció de mesures sanitàries per a impedir la propagació dels casos de peste que s'han registrat.

Han sol·licitat del senyor Gasset un crèdit de 20.000 pessetes per a adquirir persianes i reixes que impedixin al port l'accés de les rates a la població.

El senyor Gasset ha contestat que es donava compte de la importància de l'assumpte i ha promès atendre la petició feta pels comissionats.

NOTES DEL PALAU

Amb el rei han despatxat el presi-

dent i els ministres de la Governació i Hisenda.

Després el monarca ha rebut en audiència a don Xavier Milans del Bosch, i al president i fiscal del Tribunal Suprem, don Bonaventura Muñoz, i senyor Lladó, respectivament.

El monarca ha estat aquest matí a la Nunciatura, donant el condol a monsenyor Tedeschini, per la mort de la seva mare.

L'escriptora Sofia Casanovas ha estat rebuda en audiència per la reina donya Victòria.

EXPEDIENT DE NACIONALITZACIO

El director general dels Registres ha manifestat aquest matí, referint-se a un expedient promogut per una princesa de la casa de Borbón, sol·licitant la nacionalitat espanyola, que, quan es féu càrrec de la Direcció es trobà l'expedient tramitat, estudiant amb el major deteniment l'assumpte, i no volent resoldre per si, el va trametre al Consell d'Estat, per al seu informe, a fi que la resolució que e prengui tingui totes les garanties de veredict.

Quan el Consell d'Estat torni l'expedient, jo l'informaré i sotmetré la resolució al ministre.

VISITES

Han visitat el ministre de Gràcia i Justícia el governador de Tarragona i una comissió d'obrers catalans.

L'ESTAT

DEL SENYOR ALLENDESALAZAR
Aquesta tarda ha estat sagrantament l'ex-president del Consell, senyor Allendesalazar.

LA SITUACIO A BILBAO

Madrid, 13, 6:15 tarda.
Bilbao. — El magistrat senyor Avellon, qui va venir de Madrid enviat especialment pel ministre de Gràcia i Justícia per a inspeccionar el funcionament dels tribunals, ha acabat la seva tasca i tornarà a Madrid dissabte vinent.

Segons ha manifestat, ha pogut observar un gran retràs en el despatx dels assumptes civils i criminals, estranyant-li que els interessats estiguessin sense reclamar durant tant de temps, malgrat la paralizació dels tràmits en pleis d'importància.

Com que aquestes coses no poden continuar així, ha dictat severes mesures per a evitar i corregir aquestes trigències.

La causa principal del garbuix és, segons sembla, la poca estabilitat dels jutges, cercant com a remei el nomenament d'un jutge en comissió per a les causes criminals i un d'especial que entengui en els sumaris per les causes socials.

El senyor Avellon s'entrevistà amb el ministre de Gràcia i Justícia per a donar-li compte de la seva tasca i redactarà una memòria en la qual proposarà les reformes convenients.

La primera mesura adoptada pel jutge especial ha estat dictar aute de processament contra els ex-tramvianers Benjami Mendizabal i Severia Fortes, definguts a Madrid.

El comissari senyor Fernandez Luna prossegueix amb gran activitat les seves gestions per a l'escleriment dels últims atemptats, creient-se que aquesta vegada s'aconseguirà vèncer l'ambient de covardia i manca de civisme que tant dany causen i mantenen la intranquil·litat pública.

ELS FLEQUERS MADRILENYS

Madrid, 13, 8:30 nit

El senyor Ruiz Jimenez ha negat aquest matí que tingué el més petit fonament el rumor d'una probable vaga d'obrers flequers.

Ha afirmat l'alcalde que obrers i patrons tenen signat un pacte davant del governador, i es fonamenta demés el senyor Ruiz Jimenez per a negar versemblança al rumor en què el Comitè ha celebrat amb passada una conferència amb ell, i no li han dit res de semblant actitud.

TEMPORAL

S'han rebut a Madrid notícies d'un furiosa tempesta soferta pel vaixell espanyol «Alfonso XIII» en la travessia d'Espanya a Veracruz.

Segons manifestà en arribar a aquest port el capità del vaixell, senyor Gibernau, que és un dels marins mercants més experts i esclau del seu

deure de la marina espanyola, el dia 25 del passat mes, navegant a 80 milles de les illes Azores, es desencadenà un fortíssim temporal.

El fort vent durà 36 hores, posant en greu perill el vaixell.

Hi hagué moments que semblava irremediable un naufragi.

El capità manà tancar als camarots les senyores i els nens, fent el mateix amb els barons, ja que així podria maniobrar lliurement davant coberts la tripulació, i tots els oficials es col·locaren a llurs llocs decidits a complir amb llur deure.

El vaixell, durant tot aquest temps, era materialment enrotllat per les ones i la situació arribà a ésser desesperada.

El senyor Gibernau recorda damunt coberta tots els llocs, perquè el vendaval impedia sentir les seves ordres, quan una furiosa ratxa l'arrabassà de la coberta llençant-lo a l'abisme.

D'una manera providencial el senyor Gibernau pogué agafar-se a la borda amb la mà dreta, podent, d'aquesta manera sostenir-se.

Quan la marineria va veure en perill el seu capità, es disposà a rescatar-lo, però l'ajuda no fou necessària perquè el capità havia aconseguit remuntar-se amb el seu propi esforç.

També el temporal s'emportà tot el que hi havia damunt coberta, així com també part de l'obra morta.

Alguns passatgers van perdre llurs baguls, però sortosament no hi hagué desgràcies personals per lamentar.

VISITA DE CONDOLE

El Rei, acompanyat d'un ajudant de servei, ha visitat, al Palau de la Nunciatura, el representant diplomàtic de S. S. el Papa a Madrid, monsenyor Tedeschini, per a donar-li el condol per la mort de la seva mare.

LA U. G. DE T. EL DECRET SOBRE ASSOCIACIONS

Madrid, 13, 9:15 nit

Aquest matí s'ha reunit la Comissió executiva de la Unió General de Treballadors.

Entre els assumptes a tractar figurava el Decret de Governació relatiu al funcionament de les societats obreres.

De la reunió s'ha facilitat la següent nota oficial:

«Examinat atentament el text de la dita disposició, publicada a la «Gaceta», tots els reunits, unànimement, han convingut en què el tal Decret ministerial és una gran equivocació, puix si quelcom perseguia, no ho resol, i en canvi obstaculitza i adfura anulla la vida de la immensa majoria de les organitzacions obreres.

Pot algú sospitar tan sols que les nombrosíssimes societats obreres afiliades a la Unió General de Treballadors no deseguin viure dits la llei? Doncs amb el Reial decret que ens ocupa, si s'ha de complir, es lliga de tal manera el seu funcionament, que no és possible l'actuació legal.

«Es que aquest Govern, anomenat liberal, té propòsits de condemnar a viure fora de la legalitat les entitats obreres? No ho creiem.

I perquè la Unió General de Treballadors no ho creu així, ha acordat aquest matí visitar el ministre de la Governació per a manifestar-li la seva protesta i demostrar-li que el text del Decret revela un gran desconeixement del desenvolupament de les societats obreres.

La visita al ministre es farà demà, dimecres, a un quart d'una, i davant el titular de Governació farà l'executiva de la Unió les manifestacions oportunes que justifiquen aquesta actitud de l'organització obrera contra el Decret de referència.»

EL CONTRATE DE TREBALL

Madrid, 13, 10:30 nit

A la sessió celebrada pel ple de l'Institut de Reformes Socials, s'han presentat proposicions de l'element obrer, sobre el control en les indústries, i de l'element patronal dient que no hi ha lloc a deliberar.

La discussió ha estat molt interessant i moguda, assenyalant-se algunes interaccions, entre elles, una del senyor Marín Lázaro, que actua de mitjancer.

CREDIT EXTRAORDINARI

Segons «EL IMPARCIAL», el Consell

d'Estat, en ple, ha aprovat un expedient de credat de vuit milions de pessetes per a atencions de Guerra al Marroc. I aviat s'examinarà un altre que s'eleva a vint milions de pessetes.

PERSONAL JUDICIAL

Han estat nomenats:
Tinent fiscal de Girona, don Miquel Pascual.
Advocat fiscal de Girona, don Francesc Riera.
Jutge de Paugetà, don Abelard Sánchez.

RECTIFICACIO

S'ha negat avui que entre un conseller del Suprem de Guerra i Marina i el president de tan alt tribunal, hagi sorgit aquests dies una discrepància, entre altres raons, perquè des del passat dissabte el general Aguilera no és a Madrid sinó en terres de Ciudad Real.

SIGNATURA DE FINANCES

Nomenant delegat de Finances de la «provincia» de Lugo a don Josep Vales Montolo.
Nomenant cap de secció de la Direcció de Duanes a don Manuel Saez de Tejada.
Jubilant a don Natali Mora Garcia, notari interventor de la «provincia» de Palència.
Autoritzant al delegat de Finances a Llayda per a la celebració d'un concurs delloguers de locals.
Nomenant interventor de Finances de la «provincia» d'Orense a don Ramon Martinez i Martinez.
Declarant jubilat a don Tomàs Pérez d'Azeitate, cap d'Administració de segona classe del cos de Duanes.
Nomenant cap de la secció d'assumptes especials i de personal de la Direcció de Duanes a don Manuel Trillo i Garcia Señoriales.

LA «GACETA»

La «Gaceta» publica:
Real Ordre de la Presidència, nomenant l'acadèmic don Francesc Rodríguez Marin, per a formar part de la Junta Nacional de Bibliografia i Técnica científica.
Real Ordre de Finances, disposant que una comissió constituïda en la forma que s'indica, procedeixi a estudiar en tots els seus aspectes, el règim de tarifes que regulen la percepció dels drets obvençionals dels funcionaris de Duanes.
Real Ordre d'Instrucció pública, nomenant el tribunal per als exercicis d'oposició en torns d'auxiliars a la plaça de professor especial de Dibuix, vacant a l'Institut de Barcelona.
Real Ordre de Foment, disposant que es consideri ampliat en trenta dies, a comptar del dia 12 de l'actual, el termini d'admissió per a optar al concurs d'un sondeig a la polissa, presentat per la Societat de conca potàstica de Catalunya.

Real Ordre, aprovant el model de Segurs «Baltic Transports», de Barcelona.
D'Estat. — Anunciant que, a partir del dia 15 de l'actual, queda suprimit el requisit del visat dels passaports per als subdits espanyols que es dirigeixin a Suècia i per als subdits suecs que vinguin a Espanya.
Rrunant que el Govern de S. M. s'ha adherit a l'acord pres en la Conferència de limitació d'armaments de Washington, en la sessió del dia primer de febrer de l'any propassat.
Anunciant que, pel ministeri del Treball de Bèlgica, s'ha publicat un decret, prohibint provisionalment la expedició de llet, nata i mantega.

De Governació. — Anunciant concurs per a proveir la Comptaduria de cabells de l'Ajuntament de Banyoles (Girona).
De Foment. — Anunciant haver estat sollicitada per don Francesc del Villar i Cammona, la concessió d'un ferrocarril funicular de Montserrat a Collbató.
Del Treball. — Disposant que es constituïxi la Cambra de la Propietat Urbana de Barcelona, amb 24 membres, dividits en tres grups.

L'ALLENDESA LAZAR, MALALT

Es troba greument malalt el senyor Allendesalazar.

SOBRE UNA DENUNCIA

El senyor Bernat, contra el qual presentà fa pocs dies una denúncia l'ex-soldat del Marroc Mulei Hafid, per les imputacions de què se l'ha fet objecte i que qualifica de falses i injurioses, procedeix civilment contra el denunciant; i, demés, anuncia el projecte de fer públics, en ocasió oportuna, detalls sobre les causes de semblant denúncia.

AUTORITZEU LES NOTES DE LES QUALS ENS PREGUEN LA PUBLICACIO, AMB UN SEGELL O UNA FIRMA QUE ENS SIGUI CONEGUDA.

El monument a En Pep Ventura

Havem rebut de la Comissió organitzadora del Monument la següent comunicació:

«Senyor Director de LA VEU DE CATALUNYA:

Acollint-nos a l'hospitalitat del seu diari, ens volem obligats a fer constar, en nom de la comissió organitzadora del Monument a En Pep Ventura, que, havent-hi hagut alguns casos no molt clars al voltant de la subscripció del Monument, caldrà que es vagi amb compte a lliurar quantitats, assabentant-se que vagin a mans de persones o entitats absolutament solventes i de reconeguda confiança i provat patriotisme.

La Comissió no pot tolerar de cap manera que, explotant el patriotisme dels catalans, hi hagi individus que s'aprofitin de la tan noble i alta iniciativa Pro-Monument pels seus fins personals, recaptant cabals i organitzant festes, el resultat de les quals no va després, a mans de la Comissió.

Ultra reservar-nos el dret de perseguir judicialment els autors d'aquestes indignes accions, el públic farà molt bé de fixar-se en qui dona la quantitat, consultant, després, la Comissió organitzadora, si figura a les llistes, perquè, en cas contrari, pugui perseguir-se l'estafador.

Es amants, cobles i tots aquells elements que sien sollicitats per a actuar en festivals, a profit del Monument, poden dirigir-se a la Comissió, demanant dades que identifiquin les persones o entitats que els organitzin, si és que no tenen prou confiança o vulguin posseir la màxima garantia.

Perdoni, senyor director, aquesta molèstia, però, com compendrà, el poble que generosament contribueix a l'obra d'afixar un Monument a En Pep Ventura, té el dret d'estar avisat per a no ésser objecte de cap engany.

Aprofitant aquesta ocasió per a oferir-nos amb la major estimació.
Per la Comissió organitzadora del Monument a Pep Ventura: Domènec Carrover i Viola, president; Josep M. Sagar i Vila, secretari.

Explosió de gas a Horta

A tres quarts de nou d'ahir vespre hi va haver una explosió de gas a una casa del passatge de Guardiola, núm. 12. El soroll va ésser molt fort i va produir molta alarma.

De les resultes, van enfonsar-se unes escales i bastants embans.

Els habitants, Miquel Ferrando Feliu, de 54 anys, el seu fill i la seva dona, estaven sortosament en la recanada d'una de les habitacions i així es van lliurar de pendre mal. Van ésser trets per uns veïns i uns urbans.

Com que la casa amenaçava enfonsar-se tota ella, van acudir els bombers, a les ordres de l'oficial senyor Mundó, i van procedir a l'extracció dels mobles.

Obituari

ENTERRAMENTS

En Jaume Recoder de Pons. Avui, dimecres, a les tres de la tarda, a Maternó. Casa mortuòria, Rambla de Mendizábal, 5.

En Josep Puig i Casals. Ha mort a l'edat de 60 anys. Avui, a les onze. Canne, 38. Parròquia de Betlem. Cementiri Nou.

FUNERALS

Na Enriqueta del Castillo i Maristach, vídua de N'Indaleci Fernández. Mort el dia 6 dels corrents. Avui, misses, de dos quarts de nou a les dotze, als Mercedaris. Les de deu a dotze, seran d'ortori.

En Josep Quintana i Serra. Mort el 22 de febrer. Avui, de deu a dotze, misses a Pompeia i totes les que se celebraran a Torroella de Montgrí.

En Josep Pascual i Parés. Mort el dia 12 dels corrents. Demà, de deu a dotze, misses a Sant Antoni.

Na Lluïsa Panella i Cebollero de Cistari. Mort el dia 20 de febrer. Avui, a les deu, a l'església de la Casa de Caritat.

En Cosme Parpal i Marqués. Mort el dia 7 dels corrents. Avui, misses a Santa Anna, essent d'ortori les de deu a dotze.

En Joaquim Bojill i Noguera, vídu

de Na Magdalena Matas i Baró. Mort el dia 9 dels corrents. Demà, dijous, a dos quarts d'onze, a Santa Anna.

Na Joana Mas i Diaz, vídua d'En Francesc X. Tobella. Mort el dia 5 de gener. Avui, a les deu, a Sant Cugat.

En Joan B. Zanotti i Puig, vídu de Na Josepa Saladrós i Corbella. Mort el dia 6 dels corrents. Avui, misses a l'església de la Casa de Caritat, i a les parròquies dels Àngels, Sant Josep Oriol i Santa Mònica.

ANIVERSARIS

Na Isabel Torras i Mestre, vídua d'En Patrici Garcia. Mort el dia 14 de març de 1922. Avui, de deu a dotze, misses a Sant Vicenç de Paul.

PARTICIPACIONS DE DEFUNCIO

En Josep Pascual i Parés. Ha estat enterrat al Cementiri Nou.

En Miquel Bonafont i Roset. Enterrat ahir tarda al Cementiri Nou.

En Joaquim Abella i Rosés. Fou enterrat ahir tarda.

En Carles Calleja i Borja. Enterrat ahir tarda, al Cementiri de Sarrià.

Els Pomells de Joventut

BENEDICCIO D'UNA BANDERA A HOSPITAL

A la gentil i industriosa vila d'Hospitalet, on tan bell esclat hi tenen les manifestacions d'espiritualitat catalana, hi tindrà lloc el proper diumenge una gran festa patriòtica amb motiu de bènir la bandera del Pomell de Joventut que han confeccionat distingides famílies pomellistes, amb tant de gust artístic com de bona voluntat.

La Diada Pomellista començarà amb una missa de comunió general amb plàtica i acompanyament de la Verge amb el cant del «Virola». Després hi haurà un ofici solemne cantat per l'Orfeó Parroquial amb acompanyament d'orquestra, pronunciant l'oració sagrada el M. Il·ltre. Dr. N'Anfós M. Ribó, canonge de la Seu de Barcelona.

Acabat l'ofici, es celebrarà la benedició de la bandera per l'ementat canonge doctor Ribó, i de la qual seran padrins el distingit i popular diputat a Cortes pel districte N'Antoni Miral i Mercader i l'esposa del prestigiós alcalde d'aquesta vila, Na Josepa Durban d'Olliveras. Després de la benedició hi haurà recepció a la Casa de la vila, en el balcó de la qual es col·locarà la nova bandera.

Al migdia, al saló del Consistori, hi tindrà lloc un àpat popular d'afirmació pomellista en honor del fundador dels Pomells de Joventut En Josep Maria Folch i Torres i dels senyors padrins de la bandera i al qual hi assistiran les autoritats locals, pomellistes i altres distingides personalitats.

A la tarda, ala sala-teatre del Centre Autonomista, hi haurà una gran festa pomellista en la qual, junt amb parlaments i lectura de poesies, s'hi cantaran escollides cançons i jocs d'infants d'algunes distingides mestres, sota la direcció de la gentilíssima i voluntariosa famíla Na Josepa Coll, a qui es deura la més bona part de l'èxit de la festa.

Després es representarà l'edició del Director dels Pomells En Josep Maria Folch i Torres «Muset i Bernadeta», interpretat per pomellistes i acompanyat al piano per les distingides donzelles senyoretes Agneta i Josepa Coll.

Aquesta Diada Pomellista, hi assistiran el diputat a Cortes N'Antoni Miral i el fundador dels Pomells En Josep Maria Folch i Torres i per tots els preparatius d'aquesta solemnitat popular, serà una gran festa d'afirmació catalana.

La funció de benefici del l'Esperança Iris que havia de tenir lloc ahir a les deu del vespre al teatre Tivoli, on actua, s'ha ajornat per a avui a la mateixa hora.

Excursionisme

CONCURS D'EXCURSIONISME

El dia 8 del pròxim mes d'abril hi de tenir lloc la carrera de resistència per muntanya, i d'orientació excursionista que organitza la Secció d'Esports de muntanya del Centre Excursionista de Catalunya, començant de notar-se animació entre els elements excursionistes i sabem que són bastants els que han recorregut i estudiat els cinc itineraris que deuen ésser sortejats per a fixar el definitiu.

La Secció d'Esports comunica a les Entitats que no han rebut encara els programes amb els detalls i itineraris del Concurs, que al local social del Centre Excursionista de Catalunya, Paradís, 10, principal, es donaran tota classe de detalls i queda oberta la inscripció.

El Grup Excursionista Canadenc, realitzarà els propers dies 17, 18 i 19, la següent excursió:
Barcelona, Perpinyà, Villefranche, Vernets, Bains, Abadia de Sant Martí del Canigó, Mont-Louis, Font-Romeu, Odeillo, Bourg-Madame, Paugetà, Barcelona.

Cròniques d'Art

Aspectes ciutadans

La casa Esteve Riera acaba d'inaugurar la seva nova botiga i obradors al carrer de Mallorca, 307 i 309.

Esteve Riera és un idealista i pel seu idealisme triomfa com a botiguer. Quin barceloní desconeix els dolços, les pastes seques, el pa ric de can Esteve Riera? Per aquest idealisme aquesta casa dona a les seves elaboracions una qualitat excel·lent, dona, aquest tot magnífic a les seves botigues i als seus obradors. Pel seu idealisme, usa exclusivament la nostra llengua en els rètols, papers i documentació. Ben segur que per aquest «esperit patriòtic» tot el de can Riera té aquest tot de cosa bona: de segur que és aquest «esperit» la raó més forta del seu idealisme.

«Strategos» de la decoració d'aquesta botiga i obradors, inaugurats dilluns passat, fou Jaume Llongueras — el nom del qual és una garantia de probitat i bon gust. La botiga és decorada amb riquesa, fent jugar unes qualitats que la gent no té per riques, però que ho poden devenir segons la sensibilitat del que les hagi treballades: la majollica i la fusta blanca. A París i Londres està en boga l'ús de les laques: Llongueras ha adaptat el procediment, incorporant-lo a la tradició ornamental dels nostres rellotges de caixa policroma i vernissats, donant aquesta qualitat a les columnes de fusta, a les vigues i als mobles. La fusta blanca s'ha pintat convenientment d'un to de caoba, sense voler imitar la qualitat, car això hauria estat cosa mentide-

ra. La primera cosa que s'endevina en entrar a aquesta botiga nova, és la saviesa amb que han estat jugades les qualitats: el vernís i la pintura sàviament posada damunt la fusta, l'esmaïl maté de la ceràmica. Alegres ornamentacions de gust popular, espurnegen de roig, groc i verd, la gustosa sabor de la fusta esmaïlada. Entre les vitrines, els plafons de ceràmica amb dibuixos de moviment línia viu i serà i color fina de blaus i verds. En les vitrines uns coronaments xirois de talla d'aurada.

La ceràmica de la botiga fou executada per Xavier Nogués i la seva esposa Teresa Lostau, segons projecte d'En Llongueras: no cal dir si és bona la qualitat i el dibuix.

Cosa bona, també, són els obradors: nets, senzills, amb frisos de ceràmica blanca amb ornamentacions de la senyora Nogués i un plafó de la mateixa matèria, amb la imatge de Sant Honorat, patró dels fornars, que segons la tradició porta a més del bàcul la pala amb tres pans en una mà. Aquesta figura és feta per Xavier Nogués.

Es l'idealisme de la casa Esteve Riera que fa posar aquests elements altruistes en el lloc de treball. Res no hi ha inútil: aquest gest de donar amabilitat al lloc de la feina, farà que aquesta sigui més perfecta. Les màquines rotllen, els homes les guien: el treball és una cosa harmònica, aquí, en aquest marc suau.

RAFAEL BENET

Anuncis Oficials

COMPANYIA DELS FERROCARRILS DE MADRID A SARAGOSSA I A ALACANT

Comitè de Barcelona

Havent-se de procedir a l'adquisició d'obligacions d'aquesta Companyia del 2 ½ per 100 de l'emissió del primer de maig de 1886, fins la quantitat de 35.104'52 pessetes; del 2 ½ per 100 de l'emissió del 6 d'abril de 1887, fins la quantitat de 32.635'20 pessetes; del 4 ½ per 100 Sèrie B de l'emissió del 28 de juny de 1899, fins la quantitat de 203.541'84 pessetes; del 4 per 100 Sèrie D de l'emissió de 25 de febrer de 1910, fins la quantitat de 548.260'41 pessetes; del 4 ½ per 100 Sèrie E de l'emissió del 17 de gener de 1914, fins la quantitat de 1.051.638'33 i del 5 per 100 Sèrie F emissió del 14 de novembre de 1918, fins la quantitat de 1.059.500 pessetes; amb cupó del primer d'octubre de 1923 les de les quatre primeres emissions i amb cupó del primer de juliol de 1923 les de la Sèrie E i F compresos en les gites quantitats els respectius remanents de les emissions de 1886, 1887, 1899 i 1910 de la subhasta de 23 de setembre de 1922, de pessetes 104'52, 135'20, 41'84, 260'41 i el de pessetes 128'33 de la del 4 ½ per 100 Sèrie E de la subhasta del 24 de març de 1922, com valor de les que correspon amonitzar en primer d'abril pròxim, s'invita a les persones a les quals pugui interessar la seva adjudicació, que concorrin a la subhasta que a aquest efecte tindrà lloc el dia 28 de l'actual, a les deu, en les Oficines d'aquest Comitè, amb subjecció al plec de condicions que des d'avui estarà de manifest, en aquesta Secretaria tots els dies feiners de deu a dotze.

Barcelona, 13 de març de 1923. — P. A. del C. El secretari, Pau Cavestany.

COMPANYIA DELS FERROCARRILS DE MADRID A SARAGOSSA I A ALACANT

Comitè de Barcelona

Des del dia 3 del vinent mes d'abril, els dilluns, dimecres, dijous i divendres, no festius, de nou a dotze, estarà obert en les Caixes d'aquesta Companyia, de Barcelona i Madrid, el pagament dels cupons que vengueran en 31 del mes actual, de les obligacions del 2 ½ per 100 de les emissions del primer de maig de 1886 i 6 d'abril de 1887, a raó de 5'135 pessetes per cupó; del 5 per 100 Sèrie A de 15 d'abril de 1893, a raó de 11'47 pessetes per cupó; del 4 ½ per 100 Sèrie B de 28 de juny de 1899, a raó de 10'34 pessetes per cupó; del 4 per 100 Sèrie D del 25 de febrer de 1910, a raó de 9'18 pessetes per cupó; del 4 ½ per 100 Sèrie E de 17 de gener de 1914, a raó de 5'175 pessetes per cupó; del 5 per 100 Sèrie F

de 14 de novembre de 1918, a raó de 5'75 pessetes per cupó, i del 6 per 100 Sèrie G de 8 de novembre de 1921, a raó de 6'88 pessetes per cupó, deducint feta dels impostos de l'Estat.

Els cupons hauran d'ésser acompanyats de les factures de la seva numeració per l'ordre de menor a major, les quals es facilitaran en blanc pel Servei de Títols, juntament amb el número d'ordre des del dia 28 de l'actual.

Els senyors que tinguin disposades llurs obligacions en les Caixes d'aquest Comitè, sols hauran de recollir el número d'ordre que a aquest efecte s'els remetrà des del dia 28, per estar ja complertes per l'expressat Servei les factures corresponents.

Els cupons i obligacions, amortitzades de venciments anteriors i els títols pendents encara de canvi o de renovació de fulles de cupons, podran presentar-se tots els dimarts no festius, de nou a dotze.

Barcelona, 13 de març de 1923. — P. A. del C. El secretari, Pau Cavestany.

FOMENT D'OBRES I CONSTRUCCIONS. — Societat Anònima.

Es participa als senyors accionistes d'aquesta Societat que, no havent-se disposat nombre suficient d'accions per a celebrar Junta general de primera convocatòria, tindrà lloc la de segona el dia 28 d'aquest mes i hora de les quatre de la tarda, en la qual reunió podran pendre's acords relatius als assumptes compresos en els quatre primers números de l'article 44 dels Estatuts, qualsevol que sigui el nombre de socis presents o representats.

Barcelona, 12 de març de 1923. — El president del Consell d'Administració, Agustí Vinyamata. — El secretari, Tomàs Riera i Sans.

LA CARBONIFERA DE L'EBRE, S. A.

Es convoca a Junta general ordinària per al dia 9 d'abril pròxim, a les quatre de la tarda, al domicili social, carrer del Vidre, 6, principal.

Els senyors accionistes que desitgin assistir-hi, hauran de depositar llurs accions a la caixa d'aquesta Societat, fins al dia 31 de març corrent, d'onze a una.

Barcelona, 10 de març de 1923. — Enric Buxeres, vocal secretari.

Recomanem a les entitats i als particulars que tenen a bé trametre'ns articles o notes suplicades, la necessitat absoluta i sense la qual no ens és possible fer-ne el menor cas d'avaluar depòsament els originals amb un segell o una firma s s s s s s s

LES TERRES CATALANES

GIRONA

(Conferència de les 9.45 de la nit)

Detencions

Una parella de mossos de l'esquadra, arribada avui, en combinació amb la guàrdia municipal ha detingut a Pere Pujal Solà, de 24 anys, natural de Sallent, subjecte de mals antecedents, reclamat pel sots-caporal de mossos de La Garriga.

Degudament custodiat ha estat portat a aquesta darrera població.

—La guàrdia civil de La Junquera ha detingut a Josep Joan Abraham, rellotger, reclamat pel jutge de Figueras, com autor de diversos robatoris d'un rellotge, joies, etc. En detenir-lo li foren ocupades les coses robades.

Casos a bon preu

La Caixa d'Estalvis i Pensions per a la Vellesa ha aprovat el projecte de nostre Ajuntament sobre cases a bon preu. Demà vindrà el fundador i director senyor Moragues i es obres sembla que començaran aviat.

Obreres municipals

Ahí fou donat al pas el pont de Sant Agustí, damunt el riu Güell, obra important que ha dut a terme la majoria nacionalista i nacionalista republicana de l'Ajuntament. Aviat començaran les obres del pont de les Pescaderies.

Altres noves

Ahí es calà foc a una xameneia del carrer Pujada del Rei Martí.

—Don Rafel Galí, veí d'Arbúcies, ha sol·licitat autorització per aprofitar aigua del torrent de la Rovira i de la Riera de les Truites.

També s'ha concedit a Catarina Sagrera l'aprofitament d'aigua de la Riera de la Vall del Burch i del riu Tordera al terme de Blanès.

—S'ha declarat oficialment extingida la febre aftosa del bestiar del terme de Vidreres.

—Ha estat detingut Pere Corcoll, de 28 anys, acusat d'haver calat foc a un bosc de la muntanya de Sant Pere de Roda, propietat de don Pere Gorgot, les pèrdues del qual pujaren a 700 ptes.

—Està vacant la secretaria de l'Ajuntament de Santa Eugènia de Ter, dotada amb 2.000 ptes. anuals.

—Diumenge el Grup Excursionista i Esportiu Girona anirà al Santuari de Nostra Dona del Mont.

—Abans d'ahir tornava de Figueres de presidir el partit de futbol el prestigiós fabricant don Alfons Teixido i, al terme de Bescarà, se li bolcà l'auto, no prenent mal ningú dels que hi anaven.

La Sagarra

SANTA COLOMA DE QUERALT.—En el castell que fou dels comtes de Santa Coloma de Queralt, ha tingut lloc en la intimitat de la família, el dia 7 del corrent, l'enllaç de la senyoreta Na Josefina Ferrer Pomes, abillada amb rica «chambruse» blanca, filla del metge de Sarrià de Noya, amb el jove metge de Rocafort de Queralt En Josep Maria Segur Sauret, fill del doctor Segur Triguera.

La cerimònia es celebrà dins la capella del feude, immòbil que antany fou morada dels comtes, eixornada amb un delicat luxe, essent obsequiats després els concurrents amb un esplendí àpat servit en un dels salons del vast recinte.

Foren testimonis per part del nuvi el doctor Manuel Espadaler, i per part de la núvia En Josep Alió.

Els novells esposos sortiren de viatge cap a Madrid, Sevilla i altres capitals de l'Espanya.

IGUALADA.—El Casal Nacionalista d'Igualada, el prop vinent diumenge, dia 18, a les deu de la nit, celebrarà la festa de la llengua catalana, a la qual hi prendrà part l'Orfeó del Noya, els senyors Vidal de Llobatera, diputat de la Mancomunitat; Lluís Bertran i Pijoan, poeta i escriptor; Joaquim Civera i Sornani, i Rafel Cardona i Martí, vice-president i vice-secretari de Nostra Parla, i alguns elements del Casal.

TARRAGONA

(Conferència de les 9 de la nit)

Sessió municipal sorollosa.—Dimissió de càrrecs

La sessió d'ahir de la nostra corporació municipal va ésser molt accidentada. A conseqüència de la desfeta de la majoria heterogenia que amb tan poc èxit venia actuant, han reaparegut els sectarismes que semblaven haver estat deixats de banda. Amb motiu de la discussió d'un dictamen concedint la subvenció de 50 pessetes per a les festes del Divendres Sant, un regidor s'hi oposà, pronunciant paraules que motivaren una gresca, en la qual prengué part el públic.

Finalment, el dictamen fou aprovat per 12 vots contra 6.

Després continuà la sessió, dimittint els tinentes d'alcalde i delegats de serveis que formaven part de l'antiga majoria, però continuant interinament fins a la sessió vinent.

Noves del port

Ahí pujà al dic del nostre port la goleta «Sant Jordi».

El vapor «Guadaro», de 11.000 tones, que fa poc sofrí avaries, també pujà aviat al dic de Tarragona per aparar-les.

—Durant la darrera setmana foren embarcats en el nostre port 3.320 sacs d'avellanets en gra i 50 en closca.

—El primer d'abril es farà la segona distribució dels inscrits marítims d'aquesta demarcació. Toquen: 12 a Tarragona, 10 a Vilanova, 5 a Tortosa i 4 a Sant Carles de la Ràpita.

Fili adoptiu de Tortosa

L'eminent astrònom jesuïta català P. Ricard Cirera, ex-director de l'Observatori de l'Ebre, ha estat nomenat fill adoptiu de Tortosa.

REUS

La Lliga Regionalista

El Consell Directiu de la Lliga Regionalista de Reus ha quedat constituït de la següent forma:

President, En Camil Odena Tomás; vice-president, En Ventura Pellisó Prunera; tresorer, En Josep Camps Fortuny; secretaris, En Josep Fort Surrañes i En Josep Subietas Bertran; vocals, En Joan Barberà Marsal, En Ventura Porta Domènech, En Salvador Vallverdú Gebellí i En Francesc Vergés Tapiró.

La Selva

SANTA COLOMA DE FARNÉS.—Degut a la munificència dels propietaris de les «Termes Orion», continem amb un famós entrenador per als components del team de futbol Farnés Deportiu Orion. Es tracta del senyor Boris Kataloch, entrenador del «Europa» d'Aleixela ciutat.

El nostre equip de futbol ha obtingut el títol de campió de tercera de segona categoria. Ha tingut en tots els partits en que ha pres part, i últimament, el diumenge, en el que jugà a Girona, amb La Escala, que era el finalista d'una de les dues seccions en que eren com a partits els equips de la «provincia», que es disputaven el campionat de la dita categoria.

Els aficionats esperen el proper partit entre el team dels de primera categoria que hagi restat l'últim, i el d'aquesta ciutat, que mirarà d'entrar a la superior classe.

—La germandat de Sant Salvador celebra el proper diumenge la seva festa. Ha encomanat el sermó de l'ofici a l'eloqüent canonge doctor Cardó. Te contractada una de les orquestres d'aquesta ciutat per a les funcions religioses del matí i per a les sardanes de la tarda.

—El dia de Sant Josep celebra aquesta població la seva més renomada fira, que l'any actual promet tenir més importància que els precedents pel fet d'escaure's en un diilluns, dia del mercat setmanal. Els centres d'esbargiment de la ciutat fan públics suggestius programes de festeigs per a tal diada.

Al volt de l'Assemblea de Pons

Sempre més recordarem aquell grandios acte d'adhesió al nostre bon amic i zelós diputat, senyor Aunós, qui tan profitosa tasca acaba de desenrotllar en la passada etapa parlamentària.

Els que ja comencem a treure cabells blancs, hem pogut assolir dies venturosos d'insospitad triomf general dels nostres ideals catalanistes.

I quina sembra, Déu meu! de catalanistes s'és feta als nostres ulls, en aquestes comarques solsonines i sobretot, quina collita més esplendorosa!

Sapigues, lector, que quan jo vaig venir a aquestes terres, a exercir ma professió, fa uns 22 anys, no hi vaig trobar més que un sol catalanista, aquell venerable patriarca, de vella nissaga catalana, mimat d'aureola patriarcal, l'Antoni Castellà.

Alehores feiem circulas entre quatre amics la vella «Renixença», que tan ardits combats sostingué per la bona causa.

En tot el districte de Solsona no hi hauria aleshores dues dotzenes de catalanistes.

I no obstant, qui podia arribar-se a imaginar que a la volta de dues dècades solament, el districte de Solsona elegits per unanimitat, per un 29, un diputat regionalista?

En veritat jo no sé com s'ha fet el miracle; però el miracle està a la vista de tothom.

Els catalanistes, els regionalistes, els nacionalistes, els autonomistes, han anat creixent i multiplicant-se en proporcions geomètriques, fins a cristallitzar en un districte autonomista, que elegix diputat autonomista, i per a presentar-se davant del qual, cal fer espetegar ben fort al vent la bandera gloriosa de les quatre barres.

Per als vells catalanistes de les comarques solsonines, l'Assemblea del 7 de març fou un dia de joia intensa, d'alegries inefables!

Més que més, quan sentíem al nostre Aunós fer encara més intenses i més enèrgiques les seves afirmacions de fe regionalista, i sobretot, quan vèiem al gran home de Catalunya, al catalanista Cambó eixamplar els plecs del seu cor, tan gran com la seva intel·ligència, embolcallant-hi entre elles el districte de Solsona, en afirmar generosament i solemnement que ell seria també, al costat de l'Aunós, l'altre diputat per Solsona.

D'ençà d'aquell temps, en que jo vengé de 15 anys, remetia esporuguit i mig d'amagat (exposant-me a l'expulsió del centre docent), una forta adhesió del Seminari de Solsona a les protestes que arreu de Catalunya aixecava el tristament famós «Article Quinzè», de l'Alonso Martínez; des d'aquell temps, en que els que començàvem a enamorar-nos de les llibertats de Catalunya, havíem de voltar curiosament els nostres enamoraments de tota mena de cautels i precaucions, per a evitar el càstig... des d'aquells dies... fins als dies de l'Assemblea de Pons... quina gambada havem vist donar als nostres ideals, els que ja els novells correligionaris comencen d'anomenar els vells catalanistes!

DR. FRANCESC MONTANYA

Pons, 11 de març de 1923.

Editorial Catalana, S. A.

L'encís de la mar

POEMA DE
J. Roig Raventós

Luxosa edició en paper de fil
Bústica, Ptes. 2'50

SABADELL

Concurs literari

El Pomell de Joventut «Arrahon» ha organitzat un concurs literari, la festa del qual tindrà lloc el dia 13 del vinent mes de maig.

La Costa

MILANOVA I GELTRU.—Ens assabentem que el projecte manifestat per la Congregació Mariana d'aquesta vila de perpetuar la data memorable de l'Assemblea de Congregacions que ha de celebrar-se el prop vinent mes de maig, amb la solemniat coronació de la imatge de la Immaculada, patrona seva, va assolit un èxit esplendorós i pot dir-se que ja és un fet car els valuosos donatius en objectes d'or i argent i també en quantitats respectables permeten ja confeccionar l'esplèndida corona i aureola que a l'efecte ha projectat l'intelligent arquitecte i congregant En Josep M. Pericas.

Així mateix ens assabentem de la imminent constitució d'una congregació que es dirà de la Purificació de Nostra Dona i Sant Josep en la qual s'hi aplegaran tots els antics congregants de la Immaculada i Sant Lluís i que ja han pres estat, podent dir-se que aquella serà la secció major d'aquesta.

—Pels preparatius que venim observant podem assegurar que les típiques i solemnis processons de la Setmana Santa seran, enguany, molt llufides i concorregudes.

—A l'estatge del Foment del Treball li donà la segona conferència del Cursel musical que amb d'èxit hi ve dissertant el notable mestre N'Ezequiel Martín, havent-se aplegat amb tal motiu, una concurrència selecte i més nombrosa encara que en la primera sessió que restà bellament complaguda de les explicacions i execucions de l'esmentat mestre.

Com ja diguérem fou dedicada aquesta sessió a estudiar les obres romàntiques entre les quals en ressortiren «Minnel» Schubert; «Invitación al vals», Weber; «Pobre orfenet», «Cicliana», «L'alegre jornal...» de Schumann; «Preludi», en re b., «Mazurca», en si m., i «Polonesa» en la, de Chopin.

La concurrència premià amb justos aplaudiments la difícil tasca del conferenciant dolguent-se que no pogués ésser igualment estudiats i admirats altres notables autors de les respectives etapes en que està dividit el Cursel pel poc temps de que disposa el conferenciant ultra havent-ho de resoldre en tres úniques sessions.

La última conferència tindrà lloc el vinent dijous, dia 15, anomenada de les «Obres modernes» estudiant als autors nacionals, russos, francesos i catalans: Borodine, Ischakernsky, Bourgaud-Docoudray, Debussy, Faure, Litz, Grieg, Alfo-Martí, Noguera Martín i Martí-Cristià.

Augurem un nou èxit.

—Amb motiu d'una competència entre els comerciants vaquers, de 80 cèntims a que es venia el litre de llet de vaca, ara es pot adquirir a 50 cèntims. La llet de cabra també s'ha abaixat venent-se ara a 70 cèntims.

—El dia 18 se celebrarà la festa de l'arbre i obertura oficial del nou tros de rambla Samà comprès des del carrer del Teatre a la rambla de Vidal.

—La secció Artística del Centre Català celebrà una escollida vetllada dedicada als pomellistes, que es velà coronada pel més esplendorós èxit. Representaren «Somni de Glòria» d'En Graells i «Mestre Olaguer» del gran Guimerà, havent-ne sortit altres els simpàtics executants de tal faïsc, que ens deixaren sorpresos novament per la tasca verament artística que saben accomplir. També estrenaren una apropiada decoració, obra de l'entusiasta Josep Vidal.

Estan preparant-se per a continuar sense interrupció les representacions tan ben acceptades pel distingit públic que les honora i probablement diumenge tindrem ocasió d'admirar-les altra vegada.

—Al nou camp d'esports de l'Associació d'Alumnes obrers s'hi jugà

LLEYDA

(Conferència de les 9.30 de la nit)

L'Orfeó Lleydatà

La Junta de l'Orfeó Lleydatà ha quedat constituïda en la forma següent:

President, don Albert Llobet; vice-presidents, don Joan Salvat i don Josep Rabasa; secretari, don Antoni Ramacha; vice-secretari, don Josep Corbella; comptador, don Josep Maria Pujol; tresorer, don Josep Calzada; arxiver, don Josep Camins; conservador, don Manuel Larrosa; vocals: don Domènec Roch, don Salvi Gené, don Antoni Ballster, don Josep Morell i don Joan Puig.

Ha quedat també constituïda la Junta Consultiva en la forma següent: don Miquel Fontanals, don Marius Gol i don Joan Altisent.

La Comissió de Propaganda la constituïran:

Don Francesc Macarulla, don Marcel·lí Miarnau, don Josep Solé i don Albert Llobet.

Altres noves

Dissabte es reuniran els antics elements de l'Associació de la Premsa per veure de reorganitzar-la, reformar els estatuts i donar més relleu a l'entitat.

—Davant del notari senyor Abiranda, s'ha firmat la cessió del terreny que entre els carrers de Clavé i Balmes ha cedit don Pius Coll per a bastir el centre que constituïrà l'Associació de Ferroviaris de Lleyda, el qual serà molt important, com indiquen els plànols de l'obra.

—En un pou del peu de les muralles del castell principal, la policia ha trobat diversos objectes procedents de robatoris.

—Demà, si hi ha nombre suficient de regidors, es celebrarà sessió de l'Ajuntament de primera convocatòria.

—La Junta de la Casa de Misericòrdia ha acordat obrir un concurs per adquirir 80.000 quilos de llenya d'olivera, per als seus establiments benèfics.

Han estat autoritzats al Govern civil els pressupostos per a l'any 1923-24 dels següents pobles:

Josa del Cadí, Talarn, Gosol, Jou, Foradada, Figuerola d'Orcan, Poal, Vall de Castellbó i Juncosa.

—Aquest matí ha fet una visita d'inspecció al Parc Sanitari que té la Mancomunitat de Catalunya el doctor Estadella, conseller de Beneficència i president de la Junta local.

Ahí un interessant partit entre «Els Acèrrims» del «F. C. Barcelona» i l'equip de l'Associació esmentada, havent-hi aconseguit una nombrosa concurrència i resultant un èxit esplendorós per l'equip local, car malgrat la parcialitat de l'àrbitre, segons opinió autoritzada, els goals foren 2 a 1 a favor de l'Associació, que virtualment foren 4 a 1.

També al camp públic de la plaça de l'Estació hi jugaren un interessant encontre el «C. S. Arbó» i «C. S. Vilanova» amb el resultat de 4 goals a 0 a favor dels locals.

Es parla amb molta insistència de l'adquisició d'altres camps per a futbol, però molt particularment s'assegura d'un equip ben fort que l'hi falten petits detalls per a inaugurar un altre camp magnífic. A títol d'informació direm que co és motivat pel significat partidisme que ve observant-se en l'actuació dels directores de l'Associació d'Alumnes obrers essent això molt de doldre car així mai podrem tenir un equip que estigui a l'altura i importància de la vila que bé podria esdevenir d'una selecció entre tants d'equips com ja existeixen.

—Al Círcol Catòlic hi ha donat l'anunciada conferència sobre «Dant Alighieri apologista de l'església» el doctor Joaquim Masdexar davant d'escollida concurrència que en resta ben satisfeta de la dissertació la qual fou degudament il·lustrada amb projeccions.

NOTICIES DE L'ESTRANGER

Butlletí internacional

13 de març de 1923

LA TRAGE- DIA DE BUE

L'assassinat del sots-eficial Coitin, del 17^è batalló de caçadors d'infanteria, i de M. Joly, agent tècnic superior dels ferrocarrils, qui exercia les funcions de cap d'estació a Buer, ha vingut a agreujar enormement la ja molt perillosa situació dels territoris del Rin i el Ruhr ocupats per les forces franco-belgues.

Els cadàvers foren recollits a dos quarts de deu del vespre, dissabte, i duts a l'hospital de Recklinghausen, on el ministre de la Guerra, M. Maginot, que recorria els territoris ocupats en viatge d'inspecció, els condecorà amb la Legió d'Honor i va prometre venjar-los implacablement. Com a rehenes, foren detinguts el batlle, el cap de policia i dues persones notables de la població, mentre eren tancats els cafès i els cinemes i quedava prohibida la circulació pels carrers d'après de les set del vespre.

Segons els telegrams de l'Agència Havas, dos dels veïns detinguts foren conduïts al lloc de guàrdia, i com que intentaven fugir, es veieren obligats a disparar contra ells matant-los.

En senyal de protesta la multitud intentà atacar el lloc de guàrdia. La tropa disparà, matant set alemanys.

Es natural que aquests tràgics esdeveniments hagin causat arreu d'Europa una impressió fortíssima. No han estat els primers que ha produït l'ocupació de la conca del Ruhr, però han esdevingut els més greus. No seran, dissortadament, els darrers.

A París la impressió ha estat vivíssima. Segons diu M. Marcel Huttin a l'Echo de Paris, la majoria dels parlamentaris amb els quals ha discutit l'afar creuen que cal augmentar els efectius militars al Ruhr i prendre rehenes a totes les poblacions ocupades.

La Victoire diu que els assassinats de Buer no són sinó el començament d'una nova ofensiva alemanya.

Els telegrams d'avui indiquen que el govern francès no gosa condemnar a mort les rehenes alemanyes, però ha decidit augmentar l'efectiu de les tropes d'ocupació.

Coincideix aquest agreujament de la situació al Ruhr amb les impressions pessimistes que tenen a Londres quant a l'actitud dels turcs. Sembla que el Comitè militar revolucionari dels Soviets ha tingut una conferència secreta a Moscou amb els representants de l'Estat Major kemalista. El Times, de Londres, afegeix que a Berlín hi ha una altra delegació d'Angora que després passarà també a Rússia.

Es, doncs, una coincidència molt sospitosa que en aquests moments d'inquietud esdevinguin al Ruhr fets que podrien significar el canvi de la resistència passiva d'Alemanya per una resistència més activa.

JOAQUIM PELLICENA I CAMACHO

Catàstrofe a Pinson

Nova York, 13. — A Pinson (Pennsilvània), a conseqüència d'una violenta tempesta, quedaren destruïdes 50 cases. Hi han hagut 20 persones mortes i 75 de ferides. — Havas.

Les contraproposicions turques

Constantinoble, 13. — El senyor Henderson, conseller de l'Alta Comissaria britànica, va sortir ahir en direcció a Londres, essent portador de les contraproposicions turques, les quals sotmetrà al Govern anglès, traslladant-se després a París amb el mateix objecte.

L'esmentat senyor Henderson ha manifestat que aquestes contraproposicions podrien servir de base per a noves negociacions. — Havas.

La situació a Irlanda

Dublin, 13. — Oficial. — El total de detencions operades és de 110. 72 d'aquestes detencions foren fetes a Anglaterra i les altres a Irlanda.

Tots els detinguts són convictes i confessos d'haver preparat armes als rebels. — Havas.

Dublin, 13. — Oficial. — L'explosió de la mina de Kenry ocasionà cinc morts i nou ferits. — Havas.

Itàlia reivindica l'illa de Castello Rizzo

Roma, 13. — Una nota oficial diu que el Govern italià mantindrà el seu indiscutible dret a la possessió de la illa de Castello Rizzo. — Havas.

El comte Appony i l'ex-Emperadriu Zita

Budapest, 13. — Ha tornat a aquesta capital, procedent de Sant Saba, el comte Appony, el qual ha declarat, entre altres coses, el següent:

Es absolutament fals que la meua visita a l'ex-emperadriu Zita tingues per objecte col·laborar en la redacció d'un programa destinat al poble. L'ex-

emperadriu no té el propòsit de tornar a Hongria.

El comte Appony ha afegit que l'ex-sobirana sortiria aviat de Sant Saba i per a traslladar-se de nou a Lequesio. — Havas.

Insurrecció al Paraguai

Londres, 13. — La comunicació des de Buenos Aires al Times que diu: vendres últim, un grup de rebels del Paraguai aconseguí apoderar-se de Villa Rica, essent després expulsats de la dita població i perseguits per les forces governamentals.

A Caguazu, població situada al Nord-est de Villa Rica, s'ha assenyalat la presència de grups rebels, en nombre d'uns 600 homes. — Havas.

Les eleccions a Bulgària

Sofia, 13. — Ha estat dissolta la Cambra de diputats. Les noves eleccions han estat fixades per al dia 22 d'abril.

Els ministres de l'Interior i de la Guerra, que han dimès, han estat substituïts pels senyors Cynanov i Morawulf, respectivament. — Havas.

El pressupost naval d'Anglaterra

Londres, 13. — La Cambra dels Comuns ha aprovat el contingent de la marina de guerra, proposat pel ministre, o sigui 99.500 homes, entre oficials i mariners, i 14.055.700 lliures esterlines per als dits efectius. — Havas.

Una nova néta de l'ex-Kaiser

Viena, 13. — Els diaris publiquen la notícia que la duquesa de Brunswick, filla de l'ex-Kaiser, ha donat a llum una néta. — Havas.

Desgràcia a Ohio

Ohio, 13. — A conseqüència d'una forta ventada ha calgut la teulada d'una escola, ocasionant alguns morts i ferits entre els nens que hi assistien. — Havas.

Curiositats mundials

MASSA LIQORS

El cap de policia de Nova York, l'honorable E. Enright està ben amoninat. Encarregat per la llei «seca» de perseguir la venda de begudes alcohòliques, no sap què fer de les que els seus agents han decomisat a partir del començament de 1921 i que representa una vintena de milions de dòlars. Amb aquell bé de Déu d'ampolles de totes menes i de tots tanyes es formaria el celler més formidable del món.

La llei, la «Mullan Gange Act», estableix el decomís de les begudes espirituoses però no diu, un mot de la destinació que s'ha de donar al que es decomisi. El cap de policia no pot ni vendre aquests líquids, ni donar-los ni llençar-los perquè no hi ha cap disposició que l'autoritzi per a res de tot això. I el stock augmenta cada dia.

En últim recurs, Mr. Enright s'ha dirigit al Congrés demanant-li que li sigui permès portar vins i liqors als hospitals i establiments benèfics de Nova York.

XAMPANY LEGITIM

Des de 1908 hi havia una qüestió molt seriosa entre els departaments francesos del Marne i de l'Aube, tan seriosa que havia donat lloc a escàndols, motins, saqueigs, etc. La qüestió era sobre la legitimitat del vi xampany. El departament del Marne sostenia que la seva terra era la de l'antiga comarca de la Xampanya i que per consegüent els fabricants de vi de l'Aube no podien posar en les etiquetes de les seves ampolles la paraula «xampany».

Després d'anar l'assumpte d'Herodes a Pilats i d'intervenir-hi totes les autoritats administratives sense cap èxit, s'acabà per sotmetre'l al tribunal de París, i la primera sala d'aquella Audiència fallà el plet a mitjans de febrer passat.

En la sentència triomfà la geografia, és a dir, triomfà el sentit comú. El tribunal diu que el vi fet amb raïms de la Xampanya, és xampany legítim. Per tant, el departament del Marne i el tros del de l'Aube que formaven l'antiga comarca de la Xampanya, poden titular els seus vins de xampany.

Queden exclosos set termes municipals de l'Aube que havien format part, no de la Xampanya, sinó de la Borgonya, terra també famosa pels seus vins, encara que no escumosos.

El públic, no obstant, dirà: — Mentre el xampany sigui bo...

TRESOR NUMISMATIC

A Arras, dos obrers que treien terra per a una rajoleria, van topar amb un pot de terrissa que examinat, contenia 180 peces d'or, monedes i medalles, i, entre elles, 9 medalles d'un pes de 52 grams cada un.

No obstant, aquest valor material, no és res comparat amb la value artística i històrica de la troballa. Totes les peces són de l'època de Constantí el Gran i un dels grans medalles representa l'entrada del seu pare Constantí Clor a Londres, veient-se l'emperador a cavall davant de les muralles de la ciutat britànica, personificada aquesta en la figura d'una matrona coronada i agnollada. A l'esquerra hi ha el vell en el qual ha fet el viatge, i al peu del gravat hi ha la marca del gravador, resident a Tréveris, aleshores capital de les Gàl·lies.

Com que és tan gran l'interès d'aquest descobriment, el govern francès s'ha afanyat a incautar-se'n.

AMOS I DEPENDENTS

Fe uns dos mesos, els amos d'una gran casa de confeccions de Nova York, els senyors Dix, pare i fill, van posar en mans del seu personal l'establiment evaluat en un milió de dòlars.

L'exemple acaba d'ésser imitat per Gustau Hottinger, gran industrial de Chicago, el qual ha fet present de la totalitat de les accions de la «Northwestern Terra Cotta Company», a 35 dels seus empleats més antics, alguns dels quals són a la casa d'ençà de la seva fundació que data de 45 anys. Aquest present representa quatre milions de dòlars.

Venrem si l'exemple es propaga a terres d'Europa.

La situació al Ruhr

PROPOSICIONS D'ALEMANYA

Londres, 13. — A l'Daily Express, comunicuen de Berlín que se sap de bon origen que un delegat del canceller Cuno, essent portador d'un projecte per a l'arranjament de la qüestió de les reparacions, ha sortit cap a Suïssa, on, després d'un nou examen del projecte, serà aquest expedint a París.

Segons aquestes informes, el projecte comportaria l'oferta d'Alemanya de pagar 8.500 milions de lliures esterlines, la meitat destinades a França. Proposa també un pacte de garantia franco-alemanya de no agressió i demana l'evacuació del Ruhr. — Havas.

Berlín, 13. — La major part dels periòdics reproduïxen una negatva de caràcter oficiós en la qual es declara ser inexacte que el Govern del Reich hagi fet oficialment cap oferiment als Gabinetes de París i Londres, així com que hagi entaulat cap negociació. — Havas.

COMLOT A MUNSTER

Londres, 13. — A l'Evening News, li telegrafen de Munster que s'ha descobert allí un complot l'objectiu del qual era l'expedició d'armes i municions cap al Ruhr. — Havas.

BOMBES A MULHEIM

Mulheim, 13. — Ahir feu explosió una bomba prop d'un acantonament que no estava ocupat.

A la carretera de Balhausen o Appeldorf, a 200 metres de Pont-Sur-Ruhr, ha estat descobert un dipòsit de dinamita. — Havas.

ELS TREBALLADORS SENSE FEINA

Dusseldorf, 13. — Augmenta el nombre d'obrers en atur forçós.

Malgrat les queixes i protestes de la població, el Govern del Reich segueix defensant el seu criteri de procedir a la creació d'un cos de policia municipal que substitueixi a la de seguretat recentment expulsada. — Havas.

EL TRACTAT DE VERSALLES

París, 13. — En contra de les afirmacions transmeses a Londres per alguns corresponents de periòdics anglesos a París, la missió que porta a Brussel·les el senyor Poincaré no té per objecte l'elaboració d'un nou tractat de pau, destinat a millorar el de Versalles.

Els presidents francès i belga i els Gabinetes d'ambdós països no tenen més que un desig, el d'assegurar l'execució del Tractat de Versalles. — Havas.

ELS ASSASSINATS DE BUE

París, 13. — De les esbrinacions practicades sobre l'assassinat de dos francesos a Buer es dedueix que no es tracta d'una manifestació d'hostilitat popular a les potències, sinó d'un crim comès per un dels agents provocadors destinats a mantenir l'actitud de resistència.

Tots els diaris es mostren convençuts que els aliats no cauran aquesta vegada en el laç i sabran fer recaure sobre els veritables culpables un càstig exemplar que immediatament i enàrgicament serveixi d'exemple, treient als pan-germanistes les ganes de fer nous actes com el de què es tracta. — Havas.

Dusseldorf, 13. — L'enterrament dels dos francesos assassinats a Buer s'efectuarà demà a la dita població.

Segueix l'estat de setge en aquell departament.

Segons notícies fidedignes, els dos alemanys morts pels gendarmes no ho foren a les proximitats del lloc militar francès, sinó en un altre punt de la població. — Havas.

DETENCIONS A DUSSELDORF

Dusseldorf, 13. — La policia de seguretat, sabent que un individu de la que volia matar un francès, procedí a practicar un registre a casa seva.

La mulier de l'individu en qüestió digué que el seu marit no hi era i que havia passat la nit fora, però la policia no en féu cas i prosseguí les recerques, aconseguint trobar-lo amagat a un armari.

Un segon individu, presumpte còmplice, fou també detingut, essent ambdós conduïts al lloc veí de policia, traslladant-los després a la presó militar. — Havas.

POINCARÉ A BRUSSEL·LES UNA NOTA OFICIOSA

Brussel·les, 13. — En arribar a aquesta capital el senyor Poincaré fou aclamadíssim, donant-se crida de «Visca França», «Visca Poincaré», «Visca el gran home d'Estat francès».

El senyor Maginot, ministre de la Guerra francesa, tan aviat com arribà a aquesta capital es dirigí al ministeri de Defensa Nacional, on s'entrevistà amb el senyor Dovesse.

En acabar la conferència celebrada pels senyors Poincaré i Theunis, es facilità la següent nota oficiosa.

Els caps dels Gabinetes francès i belga deliberaren en completa unanimitat sobre la situació del Ruhr. Han adoptat les mesures necessàries per assegurar els lliuraments de carbó a França i Bèlgica; han resolt les qüestions referents a la compravenda de l'explosió franco-belga dels ferrocarrils del Ruhr.

Han deliberat sobre les mesures que s'haurien d'aplicar si s'arribés a cometre més atemptats; han fixat les regles a què hauria de subjectar-se la concessió de llicències d'exportació.

Han acordat per unanimitat no evacuar el Ruhr ni els territoris recentment ocupats sinó a mesura que Alemanya vagi complint les seves obligacions.

Han acordat, per últim, no abandonar aquests territoris fins que el Govern del Reich deixi sense efecte els càstigs imposats als subdits alemanys que col·laboren amb els aliats i doni garanties precises per a l'esdevinidor sobre els esmentats subdits.

En acabar la Conferència, el senyor Poincaré es trasllatà al Palau, amb l'objecte de complimentar al Rei. — Havas.

LES REPRESALIES I L'ACTITUD DE FRANÇA

París, 13. — Marcel Huttin, a «Le Matin», diu que en els centres ben informats s'afirma que el Govern francès ha resolt no aplicar la pena de mort als alemanys que posseeixen en ostatge per l'assassinat a Buer d'un sots-tenent de caçadors i un agent tècnic superior en funcions de cap de l'estació del dit lloc.

Per altra part, s'assegura que França només tracta de reforçar els seus efectius al Ruhr, i en la pròxima reunió que se celebrarà a París per a discutir aquest punt, el ministre de la Guerra, senyor Margniot, exposarà el seu criteri. — Havas.

RETORN DE POINCARÉ A PARÍS

París, 13. — Aquest matí ha arribat procedent de Brussel·les el President del Consell, senyor Poincaré. — Havas.

NO HI HA ENTREVISTA A SUÏSSA

París, 13. — En contra de la notícia publicada per un periòdic anglès, cap representant del Govern francès ha anat a Suïssa, amb l'objecte de discutir la qüestió de les reparacions amb un delegat alemany. — Havas.

MOVIMENT DE TRENS

Dusseldorf, 13. — Ahir entraren a la regió ocupada 1.030 vagons de queviures.

Ahir, per primera vegada, les autoritats d'ocupació s'incautaren de carbó a la mina Waterholtz. — Havas.

L'OCCUPACIO EVENTUAL DE FRANCOFORT I DARMSTADT

París, 13. — L'Echo de Paris desment rodonament les informacions de procedència alemanya, segons les quals Francofort i Darmstadt, seran ocupades aviat per les tropes franceses. — Havas.

LA CONFERENCIA DE BRUSSEL·LES

París, 13. — Comentant la Conferència celebrada a Brussel·les, segons diu el «Matin», es confirma el complet acord existent entre els Gabinetes francès i belga per a portar a la pràctica una política ràpida i lleial, desproveïda de tot pensament ocult a les regions ocupades.

Els diaris subratllen el fet d'haver demostrat tots dos Gabinetes un desig especial d'evitar les susceptibilitats internacionals, el qual assumpte ocupà lloc preferent en la conversa.

Els diaris consideren principalment com a altament significativa la dr

cfició de França i Bèlgica de no sol·lucionar la qüestió de les reparacions, sinó amb el concurs i la presència d'Anglaterra i Itàlia.

El «Petit Parisien» diu que aquesta decisió confon l'acció llaçada contra França i Bèlgica, de perseguir una política personal, que permet preparar per a quan arribi el moment, l'establiment d'una cooperació interaliada. — Havas.

En el que concerneix a la derogació de les prohibicions establertes en cas excepcional i de les llicències d'importació i d'exportació — afegeix el diari — s'ha redactat un pla amb el fi de crear en el termini més immediat possible un règim permanent que tingui en compte tots els interessos legítims que avui estan en joc, tant de les potències aliades com de les neutrals i que permeti un tracte especial per a tots aquells amb tractes concertats abans del dia 11 de gener i que l'ocupació del Ruhr pogués retrassar en la seva execució.

El diari «Echo de Paris» diu d'una manera general que pot afirmar-se que les exportacions destinades als països neutrals seran exemptes primer a la deducció d'un vint-i-sis per cent del valor del producte en divises estrangeres i segon al pagament d'un dret de llicència d'un deu per cent, substituït en el cas que la mercaderia exportada sigui carbó, per un dret «ad valorem» de quaranta per cent. — Havas.

Brussel·les, 13. — Comentant el comunicat de la Conferència franco-belga, l'enviat especial de l'Agència Havas fa subratllar la importància política de la declaració feta a petició del govern belga, renovant solennement la declaració dels propòsits franco-belgues d'evacuar el Ruhr en el seu dia.

Contràriament a les afirmacions de la propaganda alemanya i proclamant que ni França ni Bèlgica tenen cap intenció amagada d'annexionar-se els territoris ocupats, advertint que no abandonaran aquestes rehenes en tant que Alemanya no hagi pagat conforme al precedent establert per Bismarck en l'any 1870 i a mesura que el govern del Reich vagi complint els compromisos que contragué.

Afegeix que les qüestions relatives a l'ocupació militar són de competència exclusivament franco-belga, però que les condicions a que s'ha de sotmetre Alemanya en el moment de la represa de les gestions, han d'ésser objecte de deliberacions d'ordre general, a les quals seran associats els governs angles i italià.

Amb el fi d'intensificar les remeses de carbó i de coque, s'han adoptat diverses decisions en virtut de les quals molt aviat seran confiscats els estocs disponibles i traslladats a França i Bèlgica sota protecció militar en cas necessari.

Els diversos sistemes d'exportació aplicats a moltes fàbriques de la regió ocupada augmentaran el seu rendiment i els industrials alemanys, mitjançant el pagament dels impostos fixats oblidaran facilitats per a continuar llurs remeses als compradors estrangers. — Havas.

MES PAPER MONEDA

Düsseldorf, 13. — Des de fa algun temps, la casa Henkel i Fills de Dalhausen, quina producció ha disminuït considerablement a conseqüència de la falta de primeres matèries i de mercats on vendre els seus productes es va dedicant a l'estampació de bitllets de vint i cinquanta mil marcs, que són entregats als obrers en el pagament dels seus sous.

El comerç admet dels bitllets a canvi dels seus productes. — Havas.

ATEMPTAT A LES VIES FERRIES

Düsseldorf, 13. — A Werden i Henger, regió d'Essen, han esclatat diversos pèrds en la via fèrria; per dit motiu les autoritats d'ocupació han acordat, de persistir aquesta atemptada, ocupar les locomotores a les línies de la zona perillosa.

Abrir, sobre una de les màquines feu explosió una bomba que causà algunes destrosses, essent-ne trobada una altra de gran potència poc quilòmetre més enllà i que potser hauria produït una veritable catàstrofe. — Havas.

La Santa Seu i la tragèdia irlandesa

Roma, 13. — Monsenyor Luzzo, professor que fou de Dret Canònic a Irlanda i regent actual de la Santa penitenciaría apostòlica, acaba de sortir amb direcció a Irlanda, encoratjant per la Santa Seu, d'una missió especial.

El dit prelat recorreirà Irlanda per a exposar davant dels membres de l'episcopat i altres personalitats, el criteri de la Santa Seu sobre la situació d'aquella illa, i examinar de comú acord els mitjans més pràctics que es podrien emprar per a aconseguir la pacificació dels esperits. — Havas.

Arranjament de la crisi xinesa

Pekin, 13. — El Consell de ministres ha acordat, a instància del president de la República, retirar la seva dimissió i ha reprès avui mateix llurs funcions. — Havas.

Lenin, greu

Helsingfors, 13. — Segons un despatx procedent de Moscou, el senyor Lenin ha sofert un atac de feridura. Els comunicats facultatius facilitats pel Govern dels soviets diuen que l'estat del malalt és greu. — Havas.

Les farineres de França

París, 13. — La Cambra dels diputats aprovà per 520 vots contra 160 el projecte de llei sobre establiments industrials de farina. — Havas.

Les noces de la princesa Yolanda

Roma, 13. — L'Agència Stefani diu que la data de la boda de la princesa Yolanda ha estat definitivament fixada per al dia 4 d'abril.

L'acte es celebrarà a la capella Paulina, del Quirinal, la qual tornarà, amb aquest motiu, a ésser de llura entrada per al públic. — Havas.

Temporals als Estats Units

Nova York, 13. — Els terratrèmols i ciclons que s'han desencadenat entre els monts Roccosos i la serralada Apalache, han causat la mort a unes quaranta persones.

Demés han resultat amb ferides, més o menys greus, cent persones més.

La comarca de Tennessee ha estat la que més danys ha sofert. Les destrosses materials es calculen en alguns milions de dòlars. — Havas.

Els minajres francesos tornen al treball

Saint Etienne, 13. — Aquest matí s'ha reprès el treball a totes les mines de Saint Etienne i a la conca hullera del Loire. — Havas.

Qüestions socials

«CATALUNYA SOCIAL»

El número 98, data del 10 de març, publica el següent contingut:

«La rabassa morta (editorial). — El que passa, per J. — Un problema d'ara. El control obrer, VII. La llei actual a Alemanya, per Josep M. Gich. — La derrota del pacte amb el joc (comentari a l'acord dels Prelats de Catalunya contra els diners del joc), per R. Ruasbado. — Tres morts insignes (el P. Puig, don Ignasi Girón, don Maríam de Gomar), per J. — Per l'Hospital de la Santa Creu. Circular de la Junta d'Administració, amb una nota editorial de recomanació. — Esguardans el món: França. Nova acadèmia d'educació. Holanda. Els obrers holandesos sense feina. Suïssa. La Societat de les Nacions. — Comentaris. La llengua i la prelat, per Maria Bonhom. — El Govern veïal. — A propòsit d'uns concerts, per J. C. — Els llibres nous. «Devocionari parroquial» i «Guia del Cristia», del F. de P. C., per J. C. i S. — D'ací i d'allà. — Institut Nacional de Previsió. Discurs interessant. — Noticiari.

Gravah: El retorn a la violència, dibuix per Saboja.

Publicacions rebudes

«Pensament Marítim de la Costa de Lleuant. Número del dia 9 de març. — «El Iris de Pau. Número del dia 11 del corrent. — «Fota Pulchra. Revista marítima, il·lustrada, de Vich. Número corresponent al darrer mes de febrer. — «Revista Popular. Número del dia 11 de març. — «Bitllet del Casal Catòlic de Sant Andreu. Número del present mes de març. — «Revista Franciscana», de Vich. Número del 8 de març.

Impresions d'una estudianta

Esdeveniments extraordinaris a Ginebra

Un quart de nou. Agafo el tramvia per anar al concert. Els concerts, a Ginebra, tenen un caràcter democràtic, però solennitat. Podem assistir-hi per pocs centims. Ningú hi va per enriar ni per lluir «stilettes». Els intermedis transcorren gairebé a les fosques i amb el mateix silenci religiós que impera durant l'execució del programa. Els homes no deixen pas el seient per a fumar i per a canviar salutacions. Així, quan recomença el concert, no cal esperar que s'apalabrin els murmurs dels anants i vi-nents, el fressa dels passos, ni els sorolls dels qui s'acomoden en llurs localitats. Els tals intermedis són un curt repòs per als executants i no un motiu de fúria, seduccions i converses banals. Jo penso, sempre que hi assisteix, en la nostra «Musica de Camera» i compare.

El tramvia anava ple de gom a gom. Resto dreta a la plataforma davant, encogida entre els viatgers. A cada parada, en pugen d'altres. Gairebé no es pot respirar.

Decidido ficar-me dintre. Allí ressona un cantic singular, que el soroll de la marxa apaga i confon. És un cor de veus blanques. Unes fan la melodia i les altres acompanyen amb dolces. Quan el tramvia s'atura, hom nota el perfecte acord d'aquelles veus.

Què serà? Jo no puc veure res, car el passadís està també obstruït de viatgers. Però m'ajupo, estaleio i al-birto una renglera de caps, els cabells dels quals, radiats a la romana, rossegen amb infinites matèries, i comprenc. Les angleses i les nord-americanes de l'Institut Jaques-Dalcroze. Les meves companyes d'estudi.

Ha cessat l'estridentia del vehicle en un atur més llarg que els precedents, i el cor segueix engrescant. Ara se sent bé, ara es destrua la joia tonada anglesa, en mig d'un silenci auster, ben ignèbri. Les dames esguarden, una mica esverades, aquesta colla de noies sense capell, que semblen trobar-se a casa llur i prescindeixen amb naturalitat de la gent de l'entorn.

Mal, un fet insòlit com aquest s'hauria produït a Ginebra, en absència de aquest escotot d'angleses i americanes. Jo experimento un cert temor en singularitzar-me davant la serietat suïssa, i dissimulo que sien companyes meves; però, en baixar del tramvia, em sento enllaçada per un braç decidit i massiu. «Gut nacht». I ens dirigim, en grup, a «Victoria Hall».

Barrejades amb la gentada que entra, es troben gairebé totes les deixebles de l'Institut. Se senten aegres salutacions en totes les llengües. En-

tre els corrents i hieràtics habitants de Ginebra, les nostres veus desocupades d'estudiantes vibren com un trinar d'ocella, una mica inco-lent.

A dalt, a la segona galeria, cadascú cerca el seu lloc, però a cada passa-dia, prop de la barana, mentre dura el concert, es destrien entre els balustres de ferro un o dos caps rossos, inclinats atentament.

Són altre cop les meves companyes, que seuen terra enllà per a veure millor el que passa a l'hemicycle.

A la sortida, jo no puc deixar d'admirar aquesta esplèndida serenitat i correcció suïssa: dos mil ginebrins fan menys soroll que cent ciutadans de Barcelona! Marxen tan religiosament, com abans havien escoltat: sembla que tin x'd'una església. Algú, però, xiula, amb una afacció perfecta, una gavota de Bach. Es miss S., la més gentil de les meves companyes de Rhythme, que aprofita aquell silenci per a escoltar-se, recordant i fruïnt, de bell nou, encara, la me-
ravellosa melodia del mestre dels mestres.

Al carrer, ens tornem a trobar.

Som les que, després d'una discus-sió per si anirem caminant o en tramvia, emprenem la marxa carrer enlla. Marxem de rònge, amb els braços enllaçats. Fa un fred que pelat una alumna del tercer curs proposa: «Marquem correes i a trop doble ve-locitat! La proposta és acceptada. Cal cercar un «chef». Ens posem d'acord molt més ràpidament que els turcs i anglesos a la Conferència de Lausana. Veritat que en la colla no hi ha cap turca, però sí angleses, una sueca, una belga, una basca i una catalana.

Bèlgica pren el comandament per elecció i ja «boulevard» avall, l'a-profitada delzebe de Jaques Dalcroze, dona una esplèndida lliçó de rít-mica a uns no menys aprofitades companyes.

Esdevé l'engrescament. «A hop!» un salt endavant; «hipt», dos passos en-erere; a nou «hop!», quadruple ve-locitat del tema.

Més tard, les emprenem amb la plàstica. A cada final, un cercle fa «santilles» i a cada «màstil» de pa-rada del tramvia ens agenollem. Pas-sa un ciutadà solitari i ens mira, encetat, i un tros més enllà, s'acosten tres o quatre espectadors més. Calla susependrà l'exercici.

I pels volts de la mitja nit arribo a casa sense una engruna de fred i enllçada d'aquella veïlla d'estudian-ta tan galament finida.

AURORA BERTRANA

Serveis de la policia

La nit del 8 al 9 del corrent mes van entrar lladres a un magatzem d'objectes d'escriptori del carrer de Claris, 88, i en van emportar ma-terial per valor d'unes 50.000 pessetes.

El cap de la brigada mòbil, senyor Salagary, amb l'inspector senyor Ver-desoto i els agents Samad, Domín-guez, Curuba i Alero, van practicar actives investigacions i, com a re-sultat de les mateixes, es van presen-tar a l'Hotel de la Marina, situat al Pla del Palau, i van procedir a l'in-terrogatori d'un individu allí hostat-jat que es diu Emili Roger.

Malgrat les protestes i negatives d'aquest, el senyor Salagary el va obligar a obrir una maleta que allí hi havia i que va resultar contenir 18 capses amb dues boquilles d'am-bar cada una, 18 altres boquilles es-cotes, 398 estilografiques, 219 llapis-sers d'or i plata 466 plomets d'estilogra-fia i altres objectes, procedents tots del robatori esmentat.

L'Emili Roger va ésser detingut i posat a disposició del jutjat amb la maleta de referència.

L'aspirant de policia Carles Fer-nandez Franguero, agregat a la bri-gada mòbil, ha aconseguit descobrir i trobar en un centre de recaders del carrer d'Assaonadors, que màquina d'escriure marca «Underwood» que la setmana passada havia estat robada de l'establiment de don Pere Castany, carrer de Tamarit, 53.

LLIBRES NOUS

El fascisme. Ideari de Benito Mussolini. — A la Biblioteca d'Actualitat Política que amb tant d'èxit publi l'Editorial Cervantes, de Barcelona, acaba d'aparèixer un nou lli-bre que ha de merèixer una entusiasta ac-ollida per part del públic aficionat a seguir els moviments de la política internacional.

El nou llibre es titula «El fascisme. Ide-ari de Benito Mussolini», i el seu autor és el prestigiós publicista Vicens Clavel.

«El fascisme», constitueix una exposició detallada dels esdeveniments que han ori-ginat un canvi radical i profund en la vi-da oficial de la gran nació italiana, esde-veniments que no tenen semblants en la història del món i que estan repercutint en moltes nacions d'Europa i Amèrica.

En el llibre s'exposen en forma claríssima les idees característiques del feixisme, movi-ment original i intens, estudiat la situa-ció actual d'Itàlia davant la política euro-pea i es marca una ben vista sùeta del cap dels feixistes Benet Mussolini, figura nova de les més interessants que ha pro-duït la guerra europea.

Aquest llibre, admirable per molts con-ceptes, es ven, no obstant les seves abun-doses pàgines i esplèndida presentació, a 350 pessetes.

Arxius, Museus i Biblioteques

Provincial Arqueològic. — Obert de les onze del matí a la una de la tarda: Capella de Santa Agata. Plaça del Rei.

Municipal: Obert de les deu del ma-tí a la una de la tarda i de les qua-tre a les set de la tarda: Casa de la Ciutat.

Musen Pedagògic de Ciències Natu-rals de L. Soler Pujol. — Plaça Real, número 10.

— Del Consell de Foment (Aragó, número 287, principal). Agricultura, Indústria, Comerç i Patologia vegetal. Pública. Tots els dies feiners, de deu a una i de quatre a sis del a tarda, els diumenges.

Especial de Mineralogia, Petrogra-fia, Paleontologia i Conquillologia, de la Societat de Ciències Naturals «Club Montanyenc», Princesa, 14, pri-mer. — Obert d'onze a una i de cinc a onze de la vetlla.

Arquitectura: Escola d'Arquitectu-ra. — Segon pis de la Universitat.

D'Història Natural de la Universi-tat: Edifici de la Universitat.

De la Catedral: Plaça de la Cate-dral.

Artístic i Arqueològic de Barcelo-na. — Obert de les nou del matí a la una de la tarda, i de les tres fins a — Especial de Patologia Vegetal del Consell de Foment (Aragó, número 287, principal). Pública. Tots els dies feiners, de deu a una i de quatre a ment també es pot visitar els dies festius.

Biblioteca de l'Institut de Fisiolo-gia (Facultat de Medicina), especiali-tzada en Fisiologia i Biologia i Bioquímica, tots els dies feiners, de deu a una. Dies festius, de dos quarts d'onze a dos quarts d'una.

De la Corona d'Aragó: Carrer dels Comtes de Barcelona.

Centre Excursionista de Catalunya (Carrer del Paradís). — Oberta de sis de la tarda a dos quarts de nou del vespre.

Biblioteca del Consell de Pedago-gia. — Urgell, 187. — Oberta, de 13 a 1 del matí, i de 4 a 7 de la tarda. Els diumenges, de 11 a 1 del matí. Aquesta Biblioteca és circulant.

Episcopal: Palau Episcopal. D'onze a una del matí.

— Institut de Cultura i Biblioteca Popular de la Dona. — De les deu a dos quarts d'una del matí, de les cinc a dos quarts de nou de la tar-da, els dies feiners; de les deu del matí a dos quarts de sis de la tar-da, els diumenges. Els diumens, al matí, roman tancada.

Dels Museus Artístics (especial de Art): Oberta de les deu del matí a la una de la tarda. Museu Arqueolò-gic: Palau Reial del Parc.

D'Història Natural de l'Acadèmia de Ciències i Arts: Rambla dels Es-tudis, 8.

De l'Associació de la Premsa D'Ària (Canuda, 13): De sis a nou del ves-pre.

Biblioteca especialitzada en matè-ries tèxtils. Escola d'Indústries Tex-tils de la Universitat Industrial (Ur-gell, 187), oberta, de deu a dotze, Servei de préstec.

Arús. — Oberta de deu a una del matí, i de set a nou del vespre. Pas-satge de Sant Joan, 26, principal.

Provincial Universitaria. — Oberta de dos quarts de deu del matí a dos quarts de dues de la tarda: Edifici de la Universitat.

Biblioteca del Poble. — Sostinguda per l'Associació de la Premsa Diària, Canuda, 13, primer. — Oberta al pù-blic tots els dies feiners, e sis a nou de la nit, i els festius, no diumenges, de deu a dotze del matí.

Del Reial Patrimoni: Palau de la Diutació.

Biblioteca pública de Sant Andreu de Palomar (Santa Maria, 18 i 20). — Oberta de les vuit a les deu del ves-pre.

De Protocol: Notariat, 4.

Biblioteca de l'Escola Elemental del Treball (Urgell, 187, Casa Batlló). — Especialitat en obres d'ensenyament tècnic per a obrers. Oberta tots els dies feiners, de sis a vuit des ves-pre.

Avis:

A tots els nostres subscriptors i amics advertim que LA VEU DE CA-TALUNYA agraïx cordialment les indicacions que hi puguin ésser fets i les col·laboracions espontànies. No podem, però, ni retornar els origi-nals ni mantenir correspondència sobre les suggerions dels nostres amics i lectors, encara que vinguin inclosos a les cartes els segells per a les respostes.

Tots els compendran que llur pro-pri interès ens obliga a no esmerçar el temps sinó en el servei del públic i que ens fóra materialment impos-sible sostenir correspondència amb cada subscriptor sobre apreciacions circumstancials de política o de con-ducta.

Això no vol dir, però, que no agraïm totes les indicacions que ens puguin ésser fets amb esperit pa-triòtic i que no aprofitem, recone-guts, les suggerions que siguin útils i factibles.

El fracàs del governador

DIUEN les informacions telefòniques de Madrid que, en ésser rebuts ahir els representants de la premsa pel Ministre de la Governació, la primera pregunta que li adreçaren els periodistes fou si havia dimitit el governador civil de Barcelona, Sr. Raventós. Cal reconèixer que la pregunta formulada pels periodistes madrilenys era tan natural com ineludible.

Realment, el fracàs del Sr. Raventós al Govern civil de Barcelona no ha pogut ésser més ràpid ni més complet.

Va pendre possessió del seu càrrec quan circumstàncies diverses havien contribuït a obrir un parèntesi de relativa tranquil·litat en la vida ciutadana. El Sr. Raventós ha tancat aquest parèntesi. I s'han reprès a Barcelona la tràgica sèrie dels atemptats terroristes i els trasbalsos de les discòrdies socials.

Quan el Sr. Raventós prengué possessió del Govern civil de Barcelona, feia algunes setmanes que no s'havia comès cap atemptat a la nostra urbs. La gestió del Sr. Raventós ha estat tan dissortada i tan inepta, que no ha sabut evitar la repetició dels atemptats, la pertorbació de la urbs, l'exacerbatió de la discòrdia.

Han tornat els crims terroristes, els ciutadans han caigut morts i ferits als carrers de Barcelona, han esdevingut topades sagnants entre els sindicalistes i la força pública, i la ciutat ha patit altra volta els trastorns, els perjudicis i els perills d'una vaga general.

La situació de Barcelona ha esdevingut tan greu, que ha unit en una mateixa protesta les representacions més autèntiques i autoritzades de les forces vives de la producció i tots els sindicats obrers. Potser per primera vegada en la història de les nostres lluites socials han coincidit en una mateixa protesta el Foment del Treball Nacional i el Sindicat Unic. I el mateix que passa amb la representació de les forces econòmiques, esdevé amb la representació de les forces polítiques. Fins elements liberals han adreçat al govern llur enèrgica protesta contra la indefensió dels ciutadans i la impunitat dels crims terroristes.

Estava, doncs, prou justificada la pregunta dels periodistes madrilenys al Ministre de la Governació.

I és que el Sr. Raventós no cospà ni un moment la importància i la complexitat de la seva missió a Barcelona. Oblidant la realitat dels problemes plantejats a la nostra urbs, va creure que la seva única missió era servir els interessos electorals del govern a la província. Oblidant també la seva condició de català, va creure possible perseguir els nuclis vius d'opinió, els fogars actius d'idealitat catalanista, pertorbant la vida municipal, suspentent ajuntaments, preparant les eleccions com podria preparar-les un governador civil de Cuenca.

Ha esdevingut el que era inevitable. El Sr. Raventós no aconseguirà que els candidats ministerials triomfin a la província de Barcelona. Però, entretingut en aquests jocs arbitraris de la política *ad usum cacicorum*, ha descuidat la seva funció elemental i ha lliurat la vida dels ciutadans i la tranquil·litat de la urbs als atzars de la imprevisió i de l'anarquia.

I és clar que, amb la seva imprudència i el fracàs de la seva gestió governativa, ha produït al mateix Ministeri, els interessos polítics del qual volia servir, un conflicte molt més greu del que hauria pogut representar qualsevol contrarietat electoral, altrament inevitable.

També a Girona

El cas insòlit de Castelló d'Empúries

Davant les rumors insistents de la destitució de l'ajuntament nacionalista d'aquella vila, per nomenar-lo de R. O., a base d'elements de la nefasta i ruinosa U. M. N., a tot el poble s'ha operat una forta reacció, manifestada en diferents aspectes.

Diumenge passat, fou trasllada al governador civil de la «provincia» de Girona, una comunicació signada per més de 400 castellonins, incitant a l'autoritat governativa a suspendre la campanya empresa contra l'ajuntament castelloní, i molt especialment contra la persona del digne alcalde, senyor Josep Bordes de la Cuesta, i així mateix pregar amb molta insistència no s'interrumpi la tasca altament moralitzadora de l'ajuntament actual, per a no retornar als temps passats de disbauxes morals i administratives.

També fou acord consistorial el demanar una revisió dels comptes municipals des de l'any 1914, que no són aprovats encara.

Totes aquestes agitacions esclataren amb violència en la sessió de dimenge darrer, en la qual es criticà l'acord de suspendre del càrrec al secretari senyor Samaruc. A aquesta sessió assistiren centenars de castellonins, que exterioritzaren el seu entusiasme i contentament, davant l'unànime acord municipal.

Enfront de tots aquests atacs infe-

rits a la dignitat ciutadana d'aquells braus i esforçats empordanesos, i molt especialment al batlle popular, senyor Bordes, diumenge vinent es palesarà la voluntat unànime de Castelló en un grandios acte d'homenatge a l'esmentat senyor Bordes, al qual han promès l'assistència moltes personalitats representatives de la comarca i de la política de Catalunya.

A darrera hora, ens arriba la nova que el secretari senyor Samaruc, acompanyat d'alguns individus de política de Figueras, ha pres novament possessió del seu càrrec, valent-se de la voluntat del senyor Lueje, que ara demostra novament la seva política arbitrària. Aquesta disposició ha promogut gran rebombori a la població.

Sembla, doncs, que el senyor Lueje vol emular a la «provincia» de Girona les glòries del senyor Raventós a la de Barcelona. Tampoc no en sortirà. Tampoc Girona és Cuenca. El senyor Lueje està mal aconsellat. No aconseguirà estrair la voluntat de les comarques empordaneses i després de posar en ridícul el Govern que vol servir, ningú no li agrairà les violències elxorques que comet.

Les Idees i les Imatges

EL «QUEDAR BE»
I L'AGRAIMENT

... Els que només «queden bé» prudentment o per excusa (1) solen ésser, precisament, els que erigeixen sempre un agraïment heroic.

Són també els que més es plangen de les ingrituds de les persones i dels esdeveniments.

Rares vegades, però, — per no dir mai — els que «queden bé» heroïcament no retreuen llurs favors i llurs sacrificis, ni es mostren escandalitzats pels possibles desenganys i traïcions.

En això podríem dir que radica la pedra de toc dels uns i dels altres.

Els uns, imposen l'agraïment com una obligació: quelcom parell a un document executiu o a una lletra acceptada.

Els altres, en canvi, no accepten cap agraïment que no sigui fill d'un noble esperit independent o d'un cor amorosament lliure.

JOSEP MARIA JUNOY

(1) Vegi's LA VEU DE CATALUNYA. Dates: 10 i 12 de març.

Polítiques

AJORNAMENT

En atenció a les circumstàncies que travessa la nostra ciutat, els Comités del partit Lliberal de Barcelona han acordat ajornar per al dia 25 del mes corrent l'homenatge al cap don Frederic Schwartz, que havia de celebrar-se el diumenge vinent.

SORTINT

Marxà a Madrid l'exministre En Felipe Rodés.

A LA MEMORIA D'EN MARTI I JULIA

El proper dijous a les deu de la vetlla, a la Joventut Nacionalista La Falç, carrer Jaume Giralt 4, pral., convocada per la Comissió organitzadora d'homenatge al doctor Martí i Julià tindrà lloc una reunió d'entitats nacionalistes per a tractar de fer viable els propòsits pels quals es forma la Comissió.

Es prega a les entitats nacionalistes es donin per convocades per mitjà de la premsa, així com també a totes les entitats simpatitzants.

EL CASAL NACIONALISTA GUINARDORENC

Aprofitant l'avinencesa de la recent constitució del Casal Nacionalista Guinardorenc, la Junta directiva en nom de la novella entitat adreça una salutació a totes les personalitats i Societats de caràcter nacionalista, cultural d'urbanització, beneficència i esports dels nostres districtes IX i X i a la vegada s'ofereix per tots aquells actes o relacions que puguin portar dintre del nostre ideal, l'engrandiment i prosperitat dels esmentats districtes.

Entre els elements del Casal Nacionalista Guinardorenc regna gran entusiasme amb motiu de l'acte inaugural que tindrà lloc el dia 18 del corrent, tant per l'acte polític d'afirmació nacionalista en el qual hi prendran part significats oradors del nacionalisme català com en els altres actes que se celebraran en els esmentats dies en el seu estatge social, essent ja bon nombre els inscrits a l'apart de germanor.

Generalitat

DELEGACIO

El senyor Vallès i Pujals en la impossibilitat d'assistir a l'acte de Fenterament de l'avi del diputat senyor Guanybens, ha delegat la seva representació en el diputat senyor Colomer.

Aquesta setmana no es reunirà el Consell permanent de la Mancomunitat.

L'Assemblea de la Mancomunitat

ACABADES les tasques de la divuitena Assemblea ordinària de la Mancomunitat de Catalunya, cal reconèixer que el funcionament de la nostra institució germinal de govern ha assolit una normalitat i una eficàcia molt encoratjadores. En poques sessions, amb un sentit objectiu molt lloable, han estat aprovats els pressupostos i les altres resolucions complementàries que proposava el Consell.

Durant la celebració de l'Assemblea ja comentàrem algunes iniciatives de notòria importància en ordre a la vida municipal i al règim agrari de la nostra terra. La discussió i aprovació dels pressupostos fou també molt satisfactòria. Cap de les partides essencials fou objecte d'oposició. Tot el que en el pressupost representa una afirmació patriòtica o una tasca de cultura fou aprovat unànimement.

Es possible que alguna vegada, per la mateixa nimietat de la matèria discutida o com a conseqüència de l'esmicolament en el qual han caigut els grups o els partits que no s'han incorporat als corrents vius del nacionalisme, el debat hagi pogut semblar poc enlairat o massa humil, però àdhuc en aquest aspecte anecdòtic la nostra Assemblea pot ésser molt favorablement comparada amb altres Parlaments o Cambres que tenen una major experiència i han pogut crear-se en el transcurs dels segles una litúrgia més depurada.

El seny ancestral, el seny que ha retrobat Catalunya en retrobar-se ella mateixa en la seva magnífica renaixença espiritual i política, ha amarat totes les discussions i tots els acords de l'Assemblea.

Catalunya pot restar satisfeta i orgullosa del funcionament normal i eficient de la seva Mancomunitat. El nostre President segueix la política constructiva iniciada pel Gran Català i esdevinguda ja tradició gloriosa del nostre govern. El Consell Permanent de la Mancomunitat actua amb una competència i una eficàcia creixents. L'Assemblea de la Mancomunitat demostra un patriotisme actiu i una aptitud notòria. El nostre cabdal organisme polític i administratiu esdevé així una prova viva de la capacitat del nostre poble per a l'exercici normal de la democràcia i del govern propi.

Dietari històric

14 març de 1629

EL CONSELL DE CENT TRAÇA ELS
AFERS DE LES REPRESALIES DE
PERPINYA.

Volien els consellers i acordà el Consell de Cent que es discutís ço que es devia fer en l'assumpte de Perpinyà, reunint-se la setmana i advocats per a cercar en els privilegis la raó de com s'havia de procedir.

Més sortí un entrebanc, com fou el que el veguer havia manifestat que l'excel·lentíssim Reial Consell li havia donat l'ordre de no pendre ni capturar cap persona de Perpinyà.

S'estimà tan greu aquest propòsit, que s'envià a cercar al dit veguer, i ocupant lloc a la dreta del conseller en cap, manifestà que tendia la dita ordre del Virrei i Reial Consell, com ja havia manifestat als consellers.

Es procedí a presentar-li un escrit signat pels advocats ordinaris de Casa de la Ciutat, per a capturar a persones de Perpinyà com obligació de les seves funcions i manament dels magistrats populars.

Al requeriment del Sindic, davant dels consellers i Consell de Cent, respongué «que s'aturava el temps de dret per a respondre».

Tal contesta motivà una rèplica del Sindic de la Ciutat, amb vot i parer dels advocats, consistent en «que en coses de la ciutat i en particular necessitats del remei tan prompte, no era lícit i permès en virtut de privilegis, usos i consuetuds de la present Casa dit senyor veguer, poder-se aturar el dit temps de dret per a respondre».

Malgrat tot, el veguer, que devia tenir les espalles guardades pel Virrei, digué que estava i perseverava en l'abans dit i respost.

ESPIGOLAIRE

Govern civil

OBRES D'URBANITZACIO A MANRESA

Havent de procedir-se a Manresa a l'execució del projecte de noves alineacions del carrer del Bruch de la dita localitat, es fa saber als propietaris interessats en l'ocupació dels terrenys que s'han d'expropiar amb motiu de les dites obres, que s'assenyala un termini de vint dies perquè puguin formular les reclamacions que hagin d'exposar.

Les reclamacions, es dirigiran a l'alcalde de Manresa i podran fer-se verbalment o per escrit.

LLENYA PER A VENDRE

Fins a la una de la tarda del dia 17 del present mes de març s'admetran a la Secció d'Obres públiques, proposicions per a optar a la primera subhasta de 255 tones, com a màxim de productes procedents de la poda de l'arbrat de la carretera de Vich a Clot, essent el preu mínim que pugui oferir-se el de 11 pessetes per tona.

També s'admetran proposicions per a optar a la primera subhasta de 175 tones, com a màxim, de productes procedents de la poda de l'arbrat de la carretera de Barcelona a Ribas, essent el preu mínim el ja indicat.

LA FIRA DE MOSTRES

El proper dia 18 arribaran a nostra ciutat procedents de Sant Sebastià un nombre agrupament de compradors per a realitzar llurs transaccions a la Fira de Mostres de Barcelona, amb motiu de l'excursió que per a tal objecte ha organitzat el Círcol Mercantil i Industrial d'aquella ciutat.

Als excursionistes, que són en crescent nombre, acompanyaran en representació de l'Ajuntament, de Sant Sebastià el regidor don Santos Elizaguirre, del Comitè de la Fira de Mostres d'aquella ciutat, el regidor don Miquel de Legarra, de la Cambra de Comerç Francesa el seu secretari general senyor Doubreille; de la Cambra de Comerç de Gulpúscos don Enric Pérez Egea, que també ostentava la representació del Círcol Mercantil i Industrial, de la Societat Artesana, la degana de les societats purament donostiarres el seu president don Casildo Itchea.

El Comitè de la Fira de Mostres de nostra ciutat està organitzant un selecte programa a fi de que els industrials que formen part de dita excursió retornin satisfets del resultat de la mateixa i guardin un grat record de llur estada entre nosaltres.

LA SITUACIO DE BARCELONA

Protestes

La Joventut Lliberal de Barcelona, organitzadora del míting d'afirmació humana que havia de celebrar-se el dia 11 al matí al teatre Folies Bergère, abans de començar l'acte i reunida a la mesa directiva amb l'adhesió dels oradors Pere Figueras, Pou Sabater, Josep Ullé, Joan Casanovas, Lluís Companys i Emili Junoy, acordà:

Suspendre el míting com a protesta dels successos desenrotllats el dia anterior, no per la significació de les víctimes, sinó per la coacció moral que representa en el lliure exercici del dret ciutadà. Elevar la més enèrgica protesta davant les autoritats i els Poders públics per la impunitat amb què es repeteixen tota mena d'atemptats en una ciutat que pel seu caràcter cosmopolita mereixeria el dret d'ésser considerada com totes les restants del món civilitzat. Presentar les dades conclusives a l'opinió pública d'Espanya i de l'estranger.

La Comissió organitzadora del míting present al governador els acords presos, enviant al cap del partit lliberal el següent telegrama:

Comité de Romanones.—Madrid. Joventut Lliberal de Barcelona suspèn míting pro amnistia amb assistència de Pere Figueras, Pou Sabater, Josep Ullé, Joan Casanovas, Lluís Companys i Emili Junoy, com a protesta impunitat atemptats vergonya Barcelona deshonra Espanya. —Orriols, president; Navarro, secretari.

S'ha cursat el següent telegrama:

President ministres.—Davant renaixement salvatge inseguretat vida ciutadana eleven a V. E. llur més enèrgica protesta les entitats Federació Socialista, Agrupació i Joventut Socialista, grupació i Joventut Socialista, Art d'Imprimir, Societats de professions i oficis diversos, Enquadernadors, Escultors, Armers i Federació Regional Unió General de Treballadors.

Avalada amb el segell de la Corporació General de Treballadors, hem rebut la següent nota:

La Corporació General de Treballadors, Unió de Sindicats Lliures, protesta enèrgicament dels successos esdevinguts aquests últims dies, que signifiquen el retornament del terrorisme que ha embolcallat la nostra voladura ciutadana en un trist vel de tràgeda i d'incivilitat.

I al mateix temps recomdem que aquesta organització fou l'única que protestà del vil atemptat comens fa molts pocs dies en la persona de l'operari afiliat al Sindicat Lliure, Amadeu Campi, fet monstruós amb el qual inauguraven llur nova actuació els grups de criminals professionals organitzats per a implantar el terror en aquesta d'esforçada població.

En protestar d'aquestes derivacions de la lluita social, impropies d'un país civilitzat i contràries a tot sentit moral i jurídic i adhuc a tot sentit d'humanitat, invitem a tots els afiliats a què procedixin en tot moment amb gran serenitat i equanimitat, per a tornar a la classe obrera i a la ciutat, el bon nom i la reputació a què deuen ésser mereixedores, i excitem les autoritats a què imposin la justícia i sancionin enèrgicament tota manifestació de violència.

La vaga d'ahir

LA VAGA DE 24 HORES HA ESTAT GAIREBE TOTAL

La vaga de protesta decretada per la Federació Local, ha estat gairebé total.

La gran majoria de les fàbriques i tallers d'importància de tots els rams han estat tancats, i nombroses colles d'obres circulaven arreu en actitud pacífica.

Igualment estigué parada la càrrega i descàrrega del Port.

No circularen els tramvies, i, segons notícies, la suspensió de la circulació d'aquest servei no es degué tant a voluntat del personal com a una mesura de precaució, a fi d'evitar possibles incidents molt fàcils de produir, donada la impossibilitat de vigilar completament les línies. Sembla que en aquest particular ha fet pes l'opinió del governador, havent-se tingut en comp-

te l'antecedent de 1909, en què la circulació forçosa dels tramvies va convertir en revolucionària la vaga de protesta d'aleshores.

Els obrers dels esmorxadors han abandonat el treball, després d'haver assegurat el proveïment dels hospitals i establiments de beneficència.

En els mercats la venda era com de costum, notant-se només l'absència d'alguns pagesos de fora.

Els autoòmnibus tampoc han circulat.

Els taxis de lloguer no han acudit a les parades. Circularen bastants autos particulars. Alguns duïen un rètol ben visible amb la paraula «Mitge».

Les brigades municipals no treballaren.

Les botigues estigueren totes obertes tant a l'interior com a les barriades.

La quasi totalitat de les fleques treballaren com de costum.

Pels carrers, especialment pels afors, patullaven parelles de la guàrdia civil.

PARLA EL GOVERNADOR

El senyor Raventós, en rebre els periodistes a primera hora de la tarda, exposà l'estat de la vaga a poca diferència com el que deixem ressenyat. Afegí que, a la dita hora, no tenia notícia d'altre incident que l'ocorregut entre el carrer de Muntaner i Sant Gervasi, on uns grups intentaren fer parar la circulació del tren elèctric sense aconseguir-ho. Acudí la força pública, la qual no practicà cap detenció.

Digué també el governador que havia autoritzat la manifestació projectada per a les quatre de la tarda, amb el ben entès que s'havia de dissoldre allí mateix, tal com anunciaven els organitzadors, no permetent-se, per tant, que derivés cap a la Rambla ni cap a altre lloc.

LA MANIFESTACIO

Des de les tres de la tarda, començaren a afuir obrers a la Plaça de Catalunya, formant-se grups, que anaven engrossint de mica en mica. L'autoritat havia adoptat precaucions, situant escamots de seguretat a peu i a cavall en els carrers adjacents, en tal forma, que en un moment donat la gran plaça podria quedar completament voltada.

Cap a tres quarts de quatre, la gentada allí reunida era molt nombrosa. El grup principal, i que semblava format pels més decidits, se situà davant de l'Hotel Bristol, i cap a l'entrada del carrer de Fontanella.

Els altres grups s'havien situat a certa distància, i tenien més aspecte de curiosos que de manifestants. N'hi havia al mig de la plaça, a l'entrada del Passeig de Gràcia i de les Rambles de Catalunya i de Canaleles. Entre aquests grups hi havia grans espais, pels quals es podia transitar amb tot desembaràs.

A l'entrada del carrer d'Estruch, un xic endins, hi havia una secció de seguretat de cavalleria. No se sap per què, la presència d'aquesta força excità els ànims d'alguns manifestants, cosa que no havien produït altres forces semblants, com, per exemple, les que hi havia al carrer de Rivadeneira i davant de l'estació de Sarrià. Tant s'excitaren, que en alguns moments es dibuixava ja un conflicte. Del grup principal sortien crits i es veien mans acades aconant enèrgicament. Eren les mans dels més sensats, que procuraven contenir els més extremistes.

En un cert moment, i encara ningú sap per què, hi hagué corredisses, que es propagaren fins a la plaça de Urquinaona i carrer de Bilbao, i totes les portes de totes les botigues foren tancades instantàniament. El mateix passa al carrer de Pelayo fins a la Granvia i a les Rambles fins al carrer de Fernando.

Però prevalgué la sensatesa i no passà res.

Encara que la demostració havia de durar deu minuts, ningú es mogué de la plaça fins a dos quarts de cinc. A aquesta hora pogué observar-se que molts desfilaven en totes direccions i que els grups minvaven de pressa.

A tres quarts de cinc, el grup principal de davant de l'Hotel Bristol s'enamaina pel Portal de l'Àngel cap a la plaça de Santa Anna. Molts el seguien, formant-se una veritable manifestació, que seguí pels carrers

dels Arcs, Bisbe i Regomir. Al seu pas, totes les portes de les botigues es tancaven.

En arribar la manifestació d'ahir a la tarda al Govern civil, es destacà una comissió de quatre, pujant al despatx del governador.

En nom de tots, parlà el mestre laic senyor Alberola.

Digué que anaven a protestar dels atemptats comesos contra En Seguí i En Comas i contra tots els que restaven impunes.

També protestaren enèrgicament per l'escamoteig disposat pel governador, impidint que els obrers entrassin En Seguí solennement.

També protestaren de l'assalt fet per la policia dilluns al Sindicat del Ram de la Fusta, on — diu — entraren trencant taules i cadires.

Reclamà la llibertat dels detinguts aquests dies i va demanar que l'enterrament d'En Comas fos fet com els sindicats acordessin.

El governador respongué que protestava també dels atemptats contra En Seguí i En Comas, com de tots els altres.

L'enterrament d'En Seguí diu que no pogué fer-se solennement perquè la família ometé el tràmit legal de reclamar el cadàver al seu degut temps.

Si ho hagués fet, ell estava disposat a donar totes les facilitats.

Com a prova de què l'enterrament no fou escamotejat, digué que es féu, no de nit, sinó a les nou del matí.

Respecte a la llibertat dels detinguts, digué que donaria per la seva part totes les facilitats, com ho prova l'haver-se alliberat els detinguts dilluns pels successos del carrer de Sant Pau, però que havia de tenir-se en compte la jurisdicció dels tribunals.

Afegí que no hi havia res acordat respecte a l'enterrament d'En Comas, però que estava disposat a què fos enterrat amb la solennitat que els sindicats volguessin, però que els preguia que li responguessin de l'ordre.

Pregà a l'Alberola que aconsellés que es dissolguessin pacíficament. Aleshores, el comissionat Alberola dirigí la paraula als congregats, explicant les manifestacions del governador.

Els preguntà si estaven disposats a mantenir la vaga fins que es fes l'enterrament d'En Comas.

Contestaren amb un sí unànime.

El governador, veient que reclamaven la seva presència, va sortir al balcó, essent rebut amb aplaudiments i xiulets.

Veient això, vacillà.

Aleshores parlà l'Alberola. Digué que s'havien unit totes les dretes, la plutocràcia i els militars per a combatre el proletariat, i que aquest havia de donar el seu concurs al Govern Lliberal que és al poder.

Retragué paraules d'En Mussolini, per a demostrar que en certes nacions la plutocràcia ha escalat el poder, i des del poder dona la paraula als obrers.

Assenyalà la semblança d'això amb el que poguéu ocórrer a Espanya. Acabà dient que si el governador anava a parlar, era per requeriment del poble sobirà.

El governador es limità a dir que lamentava, el mateix que tots els congregats, l'atemptat contra En Seguí i En Comas, que protestava de tots els atemptats comesos, que estava disposat a autoritzar, per al dia i hora que determinés amb la comissió, l'enterrament d'En Comas, però que convenia que l'ordre no s'alterés, perquè això seria un timbre d'honor per a la classe treballadora, que donaria prova de sensatesa.

Després tornà a parlar l'Alberola, enaltint l'acció de les masses per damunt de l'individu, afegint que individualment serien vençuts, però no en cas d'actuar com a massa. Acabà aconsellant que es dissolguessin pacíficament.

Els manifestants ho feren així, i als deu minuts no quedava ningú al passeig d'Isabel II.

Després el governador manifestà als periodistes que estava disposat a què l'enterrament d'En Comas es fes d'acord amb la comissió d'obres, però al més aviat possible. Però — afegí — com que les coses del jutjat van tan a poc a poc, no sap quan podrà fer-se l'enterrament, especialment tenint en compte que no és feta encara l'autòpsia.

LES CORREDISSES DE LA TARDA

Notícies posteriors permeten fixar que les corredisses que hi hagué a les quatre de la tarda al carrer de Fontanella i plaça d'Urquinaona, foren degudes a que uns agents de policia agafaren un carterista que anava entre els grups d'obres.

Aquesta captura alarmà alguns circumstantis, per creure que era relacionada amb la manifestació.

A FORA DE BARCELONA

Segons notícies rebudes al Govern Civil, hi ha vaga a Manresa i es treballa a Terrassa, Sabadell, Mataró i Granollers.

El nostre corresponent a Manresa ens comunica que aquesta tarda es celebrà a la dita ciutat — on la vaga ha estat general — una manifestació que es dirigí a la Casa Consistorial i posà en mans de l'alcalde unes conclusions per a ésser trameses al Govern civil i en les quals es consignà una protesta contra els atemptats.

TRETS A LA DIAGONAL

A un taller de carrosseries de la Diagonal, prop del carrer de Sicília, es presentà de bon matí un grup per a fer plegar els obrers. Aquests s'hi negaren i es promogué una disputa que acabà disparant-se trets, els quals no ocasionaren cap desgràcia. Els del grup fugiren en totes direccions.

LES BOTIGUES

Els establiments dels camers Fernando, Pomarerrissa, Avinyó i els seus contorns, romangueren oberts durant tota la tarda, les quals barriades donaren una sensació de tranquil·litat.

Les botigues de la Rambla estigueren obertes també al servei del públic, i si bé el públic no estava ahi per a realitzar operacions comercials, no obstant tingué l'entrada lliure a totes les cases de venda al detall.

Les cases de banca i despatxos en general, treballaren com de consuetud.

En general, doncs, el comerç no deixà de treballar i d'estar en contacte amb la seva clientela.

ELS TEATRES

Ahí a la nit, de la mateixa manera que a la tarda, no funcionaren els espectacles.

(Això féu que alguns indrets es veïessin més desanimats que de costum.)

ELS DETINGUTS

Per fer coaccions a la «Maquinista» van ésser detinguts i conduïts a la delegació de la Barceloneta dos subjectes; tres a la de la Concepció per amenaçar uns tramvies, i cinc a la de l'Hospital per exigir el tament d'unes carboneries.

Trets al carrer de la Riereta

TRES FERITS

A les set d'ahir vespre, un seguit de trets van posar gran alarma en el veïnat dels carrers de la Riereta i de l'Aurora. Es va originar una gran confusió i poc després eren curats al dispensari del carrer de Barbatà un guàrdia de seguretat i dos paisans.

Respecte del que havia passat van circular moltes versions. Un despatx comunicat a la Delegació pels guàrdies de seguretat que hi intervingueren era bastant confós i deia que els guàrdies Adrià Avilés i Andreu Garcia, nùms. 650 i 640, estant de servei al carrer de la Cera van sentir trets que semblaven sortir del carrer de la Riereta i, dirigint-se cap al dit lloc, van veure, prop d'un bar que té portes al dit carrer i al de l'Aurora, un grup, suposant que d'aquest havien sortit els trets. Del dit grup es van destacar dos subjectes que van entrar al bar. Hi entraren també els guàrdies, escorcollant a tots els concurrents, veient aleshores que estaven ferits l'amo del bar i un subjecte, d'ofici carter.

Els agressors van fugir per la porta que dona al carrer de l'Aurora.

Una altra versió — i sembla la més probable — diu que un subjecte va disparar un tret contra la parella de seguretat i després es va refugiar al bar. Els guàrdies el perseguiren disparant contra l'agressor, i aleshores

resultaren ferits l'amo de l'establiment i el carter.

El primer, Joan Sandalina Calpe, de 46 anys, casat, té una ferida lleu a la mà dreta.

El carter Pau Avellà Prunera, de 44 anys, casat, va sofrir una ferida al costat esquerre amb sortida pel dret, pronòstic greu. Va ésser conduït a l'Hospital de la Santa Creu.

El guàrdia Garcia va rebre una ferida lleu per haver-se trencat un vidre durant la batussa.

Atemptat al carrer de Bonavista

UN FERIT GREU

A les nou del vespre, passant pel carrer de Bonavista, Antoni Royo Hiri, de 35 anys, casat, habitant Campodon, 19, segon, va ésser agredit a trets per uns desconeguts davant del número 26 i va rebre una ferida de bala amb entrada per la cresta ilíaca i sortida pel costat esquerre, amb probable hemorràgia interna.

Els agressors van fugir.

Uns transeünts van recollir el ferit i el van portar, amb ajuda d'un urbà, al dispensari de Gràcia. El metge va donar un pronòstic gravíssim i va fer portar el pacient a l'Hospital Clínic.

La vaga acabada

EL GOVERNADOR

Ahí vespre, el governador civil va fer les manifestacions següents:

— Han estat aquí els parents del difunt Comas i Pagés, Joan, Enric i Pere Comas i Francesc Sabater, juntament amb uns representants dels manifestants, Daniel Vivanco i Manuel Esper, del sindicat del vidre, i han manifestat que estaven d'acord amb la comissió que abans havia parlat amb mi a la tarda, i han convingut en què, a fi i efecte de no pertorbar la vida de la població i de no suspendre el treball, l'enterrament del difunt Comas s'efectuï el diumenge vinent, a les nou del matí, en cas que l'autoritat judicial no posi dificultats, sortint la comitiva de l'Hospital Clínic cap al Cementiri de Sants. Es, doncs, desig de tots que no hi hagi cap vaga ni cap suspensió de treball amb motiu del dit enterrament.

He fet present que el diumenge, amb motiu de la Fira de Mostres, hi hauria un servei especial d'autoòmnibus i de tramvies i m'han contestat que no tenien cap propòsit que aquests serveis sofressin cap interrupció.

M'han parlat dels detinguts i he dit que els agafats amb motiu del tiroteig del carrer de Sant Pau estaven ja deixats anar i que quant a uns detinguts durant el dia per exercir coaccions, no en tenia notícies, però suposava que serien posats en llibertat.

ORDRE DE TORNAR AL TREBALL

Ahí, a les set del vespre, als locals dels Sindicats Unics es van fixar avisos que tothom tornés avui al treball.

Els tramvies estaven autoritzats per sortir ahir vespre mateix, però com que no hi havia personal a les cotxes, no es va poder organitzar cap servei.

A la nit reprengueren el treball els obrers del Metropolità.

TREBALLS DEL JUTJAT

El Jutjat de les Drassanes que instrueix el sumari referent a l'assassinat del «Noi del Sucre», ha decretat la llibertat de Lluís Alcega i Lluís Pérez Calderón. No queda doncs, subjecte al dit procés, cap detingut.

El mateix Jutjat va rebre declaració a la mestressa de la carnisseria on es refugià Francesc Comas (a) «El Peronas» després d'ésser ferit.

Sembla que la testimoni no aportà cap dada d'interès per a l'actuarment del fet.

L'esmentat Jutjat practicarà avui diverses diligències dimanades d'actuacions fetes.

Es diu que fins ara no hi ha cap pista per al descobriment dels autors del fet.

El mateix Jutjat va donar ordres als metges forenses, doctors Pifana i Luanco perquè practiquin l'autòpsia del cadàver de Francesc Comas.

DARRERES INFORMACIONS

BARCELONA

La situació

«SOLIDARIDAD OBRERA»

La policia practica un registre a la impremta de «Solidaridad Obrera», situada al núm. 95 del carrer de Sant Pau, trobant sols el personal d'impremta del periódic.

Avui no s'ha publicat aquest diari per haver-hi impedit la policia.

DELS SUCCESSES DEL CARRER DE SANT PAU

Manifesta el governador que havien estat posats en llibertat tots els detinguts amb motiu dels fets del «Diana», i que no tenia notícies de l'estat dels guàrdies ferits.

Segons notícies particulars, al guàrdia Reballos se li prepetuà una operació.

TRASLLAT D'UN CADAVER

Ahí, a les nou del vespre, el cadàver de Francesc Comas i Pagès (a) Paronàs, company del «Noi del Supre», va ésser traslladat de l'Hospital de la Santa Creu al dipòsit judicial de l'Hospital Clínic.

AGRESSIO

Ahí nit va ésser auxiliat al dispensari del carrer de Barbaia, Joaquim Farrer Martínez, de 34 anys, habitant al carrer de Sant Ramon, 39, perquè li curesin una ferida de pronòstic reservat que tenia al puny esquerre.

Segons digué, passava pel carrer de la Unió i, essent davant de l'estanc, el van agredir dos desconeguts armats de ganivets, no sabent el motiu de l'agressió.

PENINSULA

COMUNICAT OFICIAL DEL MARROO

Madrid, 14, 12³⁰ matineda. Despatx oficial de Guerra del dia 13 de març.

Zona oriental. — Les bateries de Benítez i Benítez feren foc damunt grups enemics.

L'aviació bombardejà i feu foc d'artilleria sobre els voltants de Sidi-Dris i Yebel Uddia. A Yebel Uddia s'observà la guàrdia de sempre. Entre Sidi-Dris i Cap Quilates s'ha vist gent per la platja i també a la desembocadura del Dafaun. Els hidro-avions bombardejaren també la posició de Sidi-Dris i els canons i barques situades a la platja, tirant-ne amb fusell una que es trobava al mar, obligant-la a tornar a la platja.

Zona occidental. — Sense novetat. Paral·lelament amb la qüestió social, en un dels proxims Consells enverinats els ministres el programa electoral, que abraçarà els extrems que ja avençaven i que efecten als compromisos que la Concentració liberal va contractar amb l'opinió pública.

GARRECS MILITARS

Demà sometrà el ministre de la Guerra a la firma del Rei, diversos Decrets, entre els quals figuren el de selecció de comandaments militars, i el de nomenament del general Lozada per al Govern militar de Barcelona.

EL PERSONAL DE CORREUS

El director de Correus ha rebut una comissió del cos que li ha demanat el reintegr dels seus companys excoesos.

Els comissionats han estat rebuts pel senyor Pérez Crespo, el qual els ha manifestat que d'aquí a uns quants dies reintegrarà un gran nombre de funcionaris, i els ha autoritzat per a fer pública aquesta afirmació entre els seus companys per a portar la tranquil·litat a les llars.

CONFERENCIES

Aquest matí han conferenciat amb el comte de Romanones el governador civil de Tarragona, don Josep Rosado i don Carlos Marti Sagasta.

EL GENERAL NAVARRO

Avui, com de costum, ha declarat el general Navarro davant del Consell Suprem de Guerra i Marina.

Per cert que sobre l'ascens del baró de Casa Davallós s'han fet aquests dies molts comentaris als centres militars, puix sense estar processat ha

deixat d'ascendir quan li corresponia, i segons la llei del senyor Clerva, de 1918, quan en les destinacions d'elecció, com són els del generalat, ascendeixen per davant d'un cap més del seu per coneixement de la seva classe, que és el cas del general Navarro, aquest ha de passar immediatament a la situació de reserva.

RELACIONS CORDIALS

De la mateixa manera que s'ha negat veritat i versemblança al suposat disgust entre dos generals, també els senyors comte de Romanones i don Melquíades Álvarez han negat to que s'els atribuïx.

Tots dos afirmen que llurs relacions no poden ésser més cordials.

ELS COL·LEGIS DE METGES

Convocada pel Directori de la Federació s'han reunit a Madrid en assemblea, per a protestar contra l'impòst d'unsifats, els presidents dels Col·legis nacionals de Metges.

La característica d'aquesta assemblea ha estat l'extraordinària animació, puix hi han acudit personalment representats, 46 col·legis, havent delegat a altres restants a algun dels assistents a l'assemblea.

Ha regnat en aquesta, perfecta unanimitat i fervent entusiasme en l'apreciació fonamental de tots els punts tractats.

La Federació de Col·legis de Metges Espanyols manifesta que si bé volen contribuir com a perfectes ciutadans a les càrregues de l'èrari públic, declaren que estan decidits, d'una manera categòrica, i terminantment, a adoptar actituds de la major energia contra tots els procediments de fiscalització d'aquest tribut pels quals hagi d'ésser trencat el secret professional.

Per a donar-li compte d'aquest acord, avui s'ha visitat el ministre de Finances, en la qual entrevista procuraran els interessats trobar una fórmula que harmonitzi les obligacions que imposa l'exercici del sacerdoti que practiquen amb les aspiracions de la Hisenda pública.

També ahir visitaren el ministre de la Governació per a de la mateixa manera significar-li la urgent necessitat de que es facin efectes amb tot rigor els estatuts perquè es regoixin els Col·legis de Metges.

ACCIDENT D'AVIACIO

A les dotze del matí, en aterissar a Quatre Vents, un aeroplà Haviland que ocupaven el capità Loriga, com a pilot, i un observador, ha donat l'aparell la volta de campana per haver-se-li trencat una de les rodes.

Miraculosament els aviadors han resultat lliures.

L'aparell ha sofert diverses avaries.

SOBRE EL CONTROL OBRER

A l'Institut de Reformes Socials, durant la discussió del projecte de contracte de treball, s'ha presentat a l'article 11 la següent esmena dels obrers:

«Novena. — L'expressió del dret dels obrers a cooperar directament en les tasques de la indústria en els casos i següent forma:

Fent perquè s'apliquin lleialment els contractes i reglaments del treball i tota la legislació social.

Intervinent en la confecció dels reglaments de fabrica o indústria i per al règim d'admissió, col·locació, distribució, correcció i acomodatament del personal, torns de treball, honoraris i condicions higièniques del treball.

Examinant els balanços i llibres de comptabilitat.

Proposant millores en el mecanisme industrial i en la tècnica del treball i els mitjans que creguin més adequats per a millorar la producció.

Estudiant i assenyalant les variacions en la relació entre la producció i els sous.

Intervinent en les deliberacions i acords dels consells d'administració relacionats amb les millores socials, morals, culturals, físiques, educació tècnica-professional dels obrers i règim d'aprenentatge.

Procurant les informacions necessàries a les maneres de compra, i cost de les primeres matèries, cost mitjà de la producció, llevat de tot el que es refereixi als secrets de la fabricació; els mètodes d'administració i les maneres de constitució del capital de les empreses i dels beneficis distribuïts als accionistes.

Si bé s'ha aprovat l'article 11, aquesta esmena ha quedat pendent per a ésser discutida en la sessió següent.

NOTA BURBÀTIL

Els cabals públics es mostren un xic fadigats i baixa la partida de l'Interior 15 cèntims, en tancar a 71'85.

Els valors industrials estan ben disposats, millorant tots llurs preus anteriors.

Les accions del Banc d'Espanya baixen un enter i les de l'Espanyol de Crèdit i del Riu de la Plata, ne pugen un i mig.

Molt pesat el negoci de moneda estrangera. Els francs guanyen 10 cèntims i queden a 39'35. Les lliures i els dòlars estan molt fermes i tanquen a 30'49 i 6'675, amb pujada de set i tres cèntims i mig, respectivament.

Els marcs entre particulars es fan a 0'08125.

UN CONCURS

Al ministeri de la Guerra han facilitat avui una nota de la Direcció de Sanitat anunciant la celebració d'un concurs per al subministre de sulfat de quinina amb destinació a la inspecció general d'aquella, redactat en la forma següent:

Comprimís de fàcil solubilitat a 0'25 el gram, per valor de 20.000 pesetes; confits a 0'125 francos el gram per valor de 10.000 pesetes; i capules de 10 centígrams pel mateix valor.

LA FIRA DE MOSTRES

Alguns congressistes d'Ultramar que es proposen concórrer a la primera etapa del Conarés que ha de celebrar-se a Barcelona, han visitat al delegat a Madrid de la Fira Oficial de Mostres que ha d'inaugurar-se a la ciutat comtal el 17 pròxim, per a recollir les targes d'identitat que els permeti visitar i estudiar la Fira en relació amb els mercats americans.

Els tals congressistes han estat al Ministeri del Treball on s'ha celebrat una important reunió en relació amb la Fira de Barcelona que inaugurarà oficialment en nom del govern el subsecretari del dit departament, senyor Castro.

LES ELECCIONS

A judici del Govern, són 23 els districtes en els quals lluitaran candidats liberals entre si, sense que fins a la data s'hagi pogut arribar a l'eliminació dels que, malgrat els reiterats precs del ministre de la Governació, s'aprestin a mantenir llur candidatura.

Avui ha rebut notícies el ministre de la Guerra d'haver estat suspesos al districte de Villena sis dels Ajuntaments que li eren afectes.

El senyor Alcalá Zamora s'ha dirigit per carta al president del Consell donant-se per noticiat de la descorresponsabilitat que significa el fet de combatre als seus amics en aquells districtes amb els elements més reprovables.

ELS OBRERES

El personal carritaire de la companyia de M. S. A. ha elevat als poders públics i a la Direcció de l'empresa un escrit els quals són els següents paràgrafs:

En octubre de 1921 es dictà una real ordre establint la jornada de 8 hores per al personal ferroviari, el qual acatà sense la mes llun protesta, el període de transició que determinava la real ordre.

Assenyalava aquesta l'obligació de la Companyia d'abonar al personal les hores extraordinàries devengades durant aquest període de transició i aquesta és l'hora en que normalment el servei, la Companyia de M. S. A. no ha abonat ni pensa abonar-ho que degui per el concepte al seu personal.

D'aquests incompliments es doien els ferroviaris en l'òbit, i afegeixen que existeix una gran parcel·lació en la distribució de millores i ascens.

L'escalafó — diuen — sols existeix de nom i en els més dels casos s'aten per a efectuar a determinats agents no prouclament per a premiar el talent o el zel i interès en el servei, sinó per a recompensar afalags i adulacions o servir a recomanacions i influències, decaiguent els privilegis cas sempre en individus que són quelcom menys que mitjans.

Aquestes causes produeixen llurs efectes i tot això crea un estat general de desguc i manca absoluta d'estímul i encara que altra cosa creen i pretenguin demostrar els alta caps, és tot un sistema de mal govern i no gaire bona administració.

Per l'exposat, ens permetem cridar l'atenció dels ministres de Foment i

Treball i molt especialment de l'Institut de Reformes Socials organisme aquest el més obligat a veïllar pel compliment de la llei de la jornada.

Es queixen per últim els ferroviaris que no funcioni la inspecció del treball orgue que podria corregir i castigar moltes infraccions.

PRACTIQUES NAVALS

Ferrol. — Anuncia la premsa que a primers del vinent mes d'abril es reuniran entre Roses i Barcelona, la primera divisió de l'esquadra espanyola, composta de cuirassats, destróers, submarins i el vapor «Dedalo», i els hidroavions, per a fer exercicis d'evolució i exploració, i a fi de mes recalarà a València.

En el mateix temps, entre Algecires i Milaga, es formarà la segona divisió composta de creuers i torpediners que faran igualment maniobres.

En el mes de juny, començaran les maniobres generals, d'acord amb el següent suposat tàctic:

L'esquadra de cuirassats intentarà des de València, amb els destróers i avisos, arribar a Cadix i s'oposaran al dit intent els vaixells destinats a Melaga.

El primer encontre s'efectuarà entre Alborón i Tres Forques, i el segon entre Tànger i Cadix.

En el mes de juliol, tota l'esquadra junta visitarà els ports del Nord i recalarà al Ferrol.

VAGA DE PROTESTA A SARAGOSSA

Saragossa. — Aquest matí s'intenta l'atur general com a protesta contra l'assassinat del «Noi del Supre».

En principi sembla fracassar la iniciativa, però a la tarda troba més ambient, parant tots els simpatitzants de construcció, vestit i pellis, i parcialment els d'alimentació.

Es creu que l'atur durarà sols avui. Als carrers més centrals hi ha una gran concurrència d'obrers.

La tranquil·litat es completa.

S'assegura que aquest matí ha marxat a Barcelona una representació de l'organització local, per a rebre instruccions.

En els centres oficials es desconexa la notíia.

El governador ha començat a realitzar gestions per a evitar que arribi a penjar-se la vaga que amenaça sorgir en el gremi de flequers, per desevolucionar entre obrers i patrons.

A aquesta ciutat s'ha declarat l'atur general per solidaritat amb els obrers de Barcelona, però s'ha de tenir en compte que a les quatre de la tarda el públic quasi no s'havia donat compte de tal resolució.

A les quatre de dim, paraven alguns oficials, però la immensa majoria seguí treballant.

Per a aclarir la sorpresa que els obrers produïren, diem que en acabar la jornada havia parat un 20 per 100 dels obrers de Saragossa.

S'espera que demà es generalitzarà l'atur.

A Saragossa s'ha constituït el Sindicat d'Ultramar.

Així ho ha dit fa un moment el governador civil.

Unan organitzat, i treballen en ultimar detalls, elements sindicalistes arribats de Barcelona.

Hi ha gran expectació.

MEETING

Huesca. — En el teatre Principal s'ha celebrat un miting organitzat per la Confederació General del Treball per a demanar una amnistia per als presos per delictes socials.

Presidí l'acte el secretari del Sindicat Unió de Huesca i el delegat de l'Associació de Saragossa téu al·lusió a l'assassinat del Noi del Supre.

Feren aprofitades les següents conclusions:

Primera. — Que es concedeixi una ample amnistia per delictes socials.

Segona. — Revisió dels processos que per considerar-se de sang no foren incluts en la l'última amnistia.

VAGA A JEREZ

Jerez. — Els obrers d'una fabrica de botelles s'han declarat en vaga de quatre hores per a protestar contra els assassinats del Noi del Supre.

Els vaguistes telegrafaren al Govern protestant contra la repel·lició d'aquesta classe d'atemptats.

VAGA DE OIGARRERES

Gijón. — Fa alguns dies les operàries de la fabrica de sabons declararen la vaga de braços caiguts

perquè la direcció de la fabrica va admetre a una operària de les suptes, amb preferència a altres que amb arregio al torn establert les hi corresponia ingressar primer.

El cap de la fabrica menaçava amb tancar si persistien en aquesta actitud i ho comunicà a l'alcalde.

Les operàries, després de celebrar una entrevista amb dita autoritat, van permetre donar un plaç de vuit dies i depositar la seva actitud durant aquest temps per a que la superioritat conjunt el conflicte.

EL CENTENARI DE SANTA TERESA

Salamanca. — Després del Te-Deum S. A. la infantia Isabel, amb la seva comitiva, es traslladà a l'Ajuntament i admirà la plaça Major artísticament guarnida.

Digué a l'alcalde que era la més formosa que ha vist.

Els aplaudiments i els visques es succeïen i la infantia es mostrava molt contenta.

A l'Ajuntament es celebrà una recepció desfilant primer l'element oficial i tot seguit el popular en el qual hi formaven alguns milers de persones.

La clausura del Centenari de Santa Teresa es celebrarà demà a les onze, a la Catedral, presidint la cerimònia la infantia donya Isabel en nom del Rei.

Toledo. — Ahir es celebrà una solemne festa a honor de Santa Teresa.

A la tarda pronuncià un panegíric a la Catedral, el vicari capítular i es verificà una solemne processó que arribà al convent de les Carmelites.

Mort del senyor Allendesalazar

Madrid, 14, 3 matineda. A un quart d'una de la matineda, ha mort volat dels seus familiars, l'ex-president del Consell don Manuel Allendesalazar, a conseqüència d'un atac d'hemiplegia.

Com es recorda, fa un mes va sofrir un inici hemiplegic, i d'aleshores ençà el seu estat de salut era bastant delicat.

Avui, al·l missa a l'església dels Jesuïtes del carrer de Zorrilla, ha sofert un fort atac, essent traslladat ràpidament al seu domicili en estat gravíssim.

Reconegut pels metges, aquesta diagnòsticaren que l'estat del malalt era desesperat.

A les nou de la nit ha entrat en el període agònic.

Amb els seus fills voltaven el malalt quant ha deixat d'existir; el seu fill polític, el senyor González Horta, els senyors Altx. Bernat, Landicho i Enríe.

Demà, a sesperat a Madrid, procedent de Granada, un altre fill del senyor Allendesalazar, el qual és ja suïta.

El despatx del finat s'ha convertit aquesta matineda en capella ardent.

L'enterrament tindrà lloc probablment demà, dimecres, a la tarda, la qual cosa no estava decidida quan hem estat a la casa mortuòria, però que fallaven per ultimar alguns detalls amb la funerària, però és de sig de la família.

El finat, que presidia el Consell de ministres quan esdevingué el desastre de Melilla, havia estat president del Senat, director de la Tabacalera, i darrerament, fou president del Consell Superior bancari.

IMPRESSIONS DE BARCELONA

El ministre de la Governació ha dit aquesta matineda als periodistes que les notícies que li trametia el senyor Raventós referents a la situació de Barcelona eren optimistes, fins l'efigui el treball.

DETENICIO

Almeria. — La policia ha detingut un subdit servi, domador d'animals que usava diversos noms i estava reclamat per les autoritats i acusat d'assassinat d'un compatriota seu a Portugal.

Entre Terrassa i Sabadell fèrt a un altre compatriota i a Vich intervingué en una baralla amb individus del Somaten, morint un germà que l'acompanyava.

AUTORIZZU LES NOTES DE LES QUALS ENS FREGUEN LA PUBLICACIO, AMB UN SEGELL O UNA FIRMA QUE ENS SIGUI CONEGUDA

VIDA MARÍTIMA I COMERCIAL

Moviment del Port el dia 13

VAIXELLS ENTRATS:

Vapor francès «Ville de Bastia», d'Anvers, amb càrrega general.
Vapor espanyol corren «Mallorca», de Palma, amb 35 passatgers i càrrega general.
Vapor espanyol «Tirso», de Cartagena, amb 92 passatgers i càrrega general.
Vapor portuguès «Pedro», de la mar, amb peix.
Vapor belga «Henri Gerling», d'Anvers, amb càrrega general.
Bergantí goleta italiana «Arno», de Terranova, amb carbó.
Pallebot espanyol «Joven Paquito», de Palamós, amb càrrega general.
Llagut «Carmencita Agustí», de Castelló, amb garrofers.
Balandra «Gloria», de València, amb càrrega general.

VAIXELLS DESPATXATS:

Vapor noruec «Brand», cap a Sant Feliu, en illat.

EL COMERÇ AMB MEXIC

La Cambra Oficial d'Indústria de Barcelona, posa en coneixement dels consignataris de mercaderies que s'agui enviades a Mèxic per correu, que el consolat general del dit país a Espanya i Portugal li comunica que per la llei de 28 febrer passat ha acordat el seu Govern que entrin en vigor per a les dites transaccions les següents disposicions:

Presentació de la factura comercial corresponentment visada pel consolat mexicà del lloc de l'expedició.

Els drets consulars hauran d'esser satisfets en pesos al canvi oficial que mensualment fixa aquest consolat general, en conseqüència de les cotitzacions de Borsa, sota la següent tarifa:

Factures menors de 10 pesos mexicans o el seu equivalent en pessetes, exempta; factures de 10 a 99 pesos mexicans o el seu equivalent en pessetes, 2 pesos; factures de 100 o més pesos, 4 pesos.

UN AVIS DE LA CAMBRA INDUSTRIAL

La Cambra Oficial d'Indústria, atenent a un just preu de la direcció de la Fira de Mostres, té especial interès a fer constar que no hi ha cap connexió entre la dita Corporació i un suposat projecte d'Exposició Permanent Ibero-Americana, patrocinada, sembla, per una associació denominada Cambra Internacional d'Intercomercio, la qual entitat i el seu esmentat projecte, no té cap relació ni afinitat amb la Cambra Oficial d'Indústria, que en tota ocasió ha inter-

grat, junt amb les Corporacions econòmiques de Barcelona, el Comitè de la Fira de Mostres.

FARRATGES

Dia 10 de març de 1933.

Alfals d'Urgell de primera, a 21'30 pessetes els 100 quilos astació de Barcelona.

Alfals d'Urgell de segona, a 20'50 pessetes.

Palla d'Urgell, a 13'50 pessetes.

Palla del país, a 13'50 pessetes.

Palla curta de l'Aragó, a 12 pessetes.

Palla per a embalatges, a 11 pessetes.

Palla per a emplenar mànegues, a 11 pessetes.

MERCAT I FIRA DE LES BORGES BLANQUES

Preus que han regit al mercat de Les Borges Blanques el dia 10 de març:

Blat blanc, de 26 a 27 pessetes la quarta de quatre dobles; blat roig de secà, de 29 a 30; blat roig d'horta, de 27 a 28.

Ordi, a 16 pessetes la quarta de quatre dobles.

Oliva, a 13'50 pessetes la quarta de quatre dobles.

Patates, de 20 a 21'50 pessetes la quarta de quatre dobles.

Faves, a 26 pessetes la quarta de quatre dobles.

Farina, a 27 pessetes la quarta de quatre dobles.

Fesols, de 42 a 50 pessetes la quarta de quatre dobles.

Patates, de 2 a 4 pessetes els 10 quilos.

Garrofers, de 9 a 10'50 pessetes els 40 quilos.

Ous, a 2 pessetes la dotzena.

Olla d'oli. — Fruitat extra, de 31 a 32 rals el quart de 3'500 quilos; fi, de 28'50 a 29'50; comant, de 26 a 27.

Olla de pinola. — Gros, de 125 a 140 duros la carga de 115 quilos; verd, de 110 a 120.

MERCAT DE GIRONA

Girona, 10 de març de 1933.

Blat, de 41 a 43 pessetes els 100 quilos.

Mestall, a 37 pessetes els 100 quilos.

Ordi, a 35 pessetes els 100 quilos.

Moress, a 35 pessetes els 100 quilos.

Fesols, de 49 a 73 pessetes els 100 quilos; fesols menuts, de 190 a 110.

Fruites, de 120 a 200 pessetes els 100 quilos.

Faves, a 52 pessetes els 100 quilos.

BORSA DE BARCELONA

13 de març de 1933

Cotització única del Col·legi d'Agents de Canvi i Borsa i el Mercat Lliure de Valors

SESSIONS DEL DIA. — Al matí, a la Sala de Contractacions del Casino Mercantil, a fi de mes: Es fa de Nords de 71'50 a 71'60, Alacants de 71'30 a 71'40 i a 71'30, i Gran Metropolità de 147'00 a 147'50.
A la tarda, a la Casa Llotja. Es fa de Nords de 71'70 a 72'05 i a 71'90, Alacants de 71'50 a 71'65 i a 71'60, Colonials a 83'25, Gran Metropolità de 149'50 a 150'00, Autobusos de 117'50 a 118'00, Transversal de 148'50 a 148'75, i Felgueres a 85'75.

Cotització de valors tractats al comptat i no inscrits encara en el Buiteli Oficial

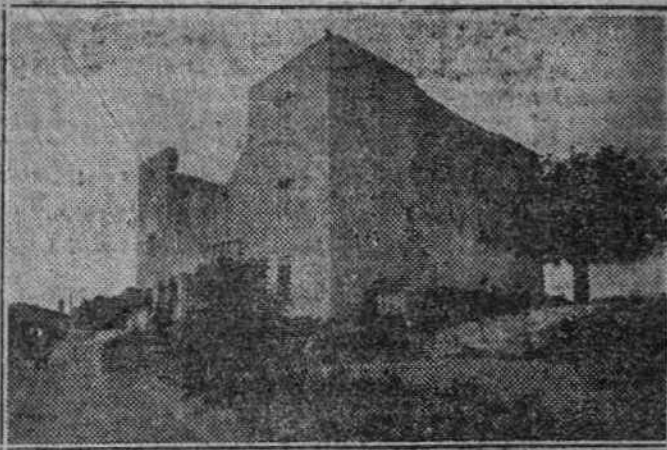
Barcelona Traction and Light Power 7¹/₂%, a 99'20.
Barcelona Traction and Light Power 7¹/₂%, a 106'75.
Borçonesa de Navegació 6¹/₂%, a 46'00.
Obligacions Espanyola Colonització 6¹/₂%, a 97'00.
Foment d'Obres i Construccions 6¹/₂%, a 95'25.
Municipis de l'Exposició 6 per 100, a 99'65.

Grans Molins Bescos 6¹/₂%, a 92'50.
Mines de Potassa «Súria» 7¹/₂%, a 99'50.
Tramvies de Sevilla 6¹/₂%, a 35'00.
Tramvies de Barcelona 6¹/₂%, a 100'00 i 100'35.
Hotel Ritz 7¹/₂%, a 94'50.

AL COMPTAT Reproduït del Buiteli Oficial

Canvis estrangers		Ajuntaments i Diputacions		Alacant 1. ^a hipoteca		58'00		Regadins Llevant 6 %		94'15	
París, xec.		39'25		Municipi semestre.		78'25		Hisp. Amer. d'Ele. 6 %		98'50	
Londres, xec.		33'48		1906.		82'35		Bons.		101'50	
Berlin, xec.		0'84		1907 D.		79'00		Coop. Fluid Elec. 6 %		93'25	
Bruxel·les, xec.		0'015		1907 E.		78'75					
Roma, xec.		31'10		1912 E.		78'75					
Gonova, xec.		33'85		1912 F.		75'00					
Zurich, xec.		120'50		1913 B.		80'00					
Nova York, xec.		6'475		1917 B.		79'85					
				1918 B.		80'15					
				1919 B.		80'00					
				1920 H.		79'65					
				1921 6 %		99'25					
				Elxampla 1899		96'50					
				1907.		89'25					
				1913		86'00					
				Hons Reforma		82'85					
				Diputació antigues		80'10					
				B.		78'00					
				Mancomunitat 1915		79'25					
				1930		78'50					
				Caixa Crèdit Com.		75'50					
						74'00					
						</					

Les viles de Catalunya: CORNELLÀ DEL LLOBREGAT

El castell de Cornellà

A cal Risueño

Casa pairal d'En Maragall

Cornellà

La població de Santa Maria de Cornellà del Llobregat, anomenada usualment Cornellà, com tantes altres poblacions ha desenvolupat el seu caseriu al llarg de la carretera, restant els seus vestigis històrics a la part alta. Aquestes relíquies històriques de l'Edat Mitjana són: el castell feudal, avui ruïnosa deixalla d'altre temps, i l'església parroquial, podent-hi afegir la casa on habità el gloriós poeta Maragall.

Després, Cornellà, com un suburbi més de Barcelona, ha experimentat, millor dit, experimentat encara la transformació un xic violenta de modest i plaent poble rural en centre industrial de relativa importància, creixent la seva població ràpidament (de 2.400 habitants en el cens de 1910 a 4.000 habitants aproximadament, segons l'últim cens), escalant el seu caseriu els vessants del lloc ja quasi completament urbanitzat en l'actualitat, com la Rambla, espina dorsal del gran poble futur i els carrers transversals que la lliguen a la carretera, obra que ha realitzat l'Ajuntament endegant l'expansió urbana.

No essent possible preveure el sentit en que s'efectuarà el màxim desenvolupament, al present s'estudia un traçat complet de grans vies d'enllaç que estimulin i orientin les iniciatives particulars, adaptant-se a les condicions físiques del terreny i al veïnat o parentiu de les barriades locals o de les barcelonines. Per això es suposa dividit el terme municipal a tres grans zones: un nucli central que comprén el poble actual amb els seus edificis públics al cim de la part alta a manera d'una modesta acrópolis, formada per l'església, la casa del poeta Maragall, l'edifici-escola recentment construït i que podrà completar-se amb la casa comunal adhuc amb un senzill monument al poeta, a la plaça del seu nom, que ja l'Ajuntament hauria regularitzat i embellit, de no oposar-s'hi certa respectable voluntat. De bon antuvi s'ha adreçat, suavitzant les aspres pendents dels seus, les quals eren massa pronunciades i donant-hi dimensions adequades al tràfic modern: tal la reforma i eixampla del carrer de l'Església, tal l'obertura i prolongació del carrer de l'Amatller, tal la conversió de l'antic torrent del Ravellit al carrer de Roncalli, el militar arquitecte que anà a enterrar els seus desenganys d'artista al llavors humil fogar de Santa Maria de Cornellà.

Volrà aquest nucli la zona industrial, la qual podrà expandir-se pels terrenys plans que voregen la carretera de Barcelona a Santa Creu de Calafell, zona que és la continuació natural de les barriades de la Bordeta i d'Hospitalet, a les condicions de la qual deuria, doncs, assimilar-se.

En canvi la zona alta, compresa entre el terme de Sant Joan Despí i la via fèrria de M. S. A., vorejant la carretera de Cornellà a Fogas, per la grata placidesa del seu paisatge d'ègloga és idèntica als encantadors llocs de Sarrià, Pedralbes i Esplugues, constituint una prolongació de la ciutat-jardí alta de Barcelona. Per a servir d'estímul a aquesta ciutat-jardí s'aprova en 1919 un projecte de Parc d'Esports que assegurés, alhora, el desenvolupament d'aquesta, el lloc d'acció dels quals està amenaçat de mort per l'expansió incessant de la urbs.

No es pot negar que la realització

de l'Estadi i de l'Autòdrom de Sitges deixa tal vegada sense aplicació pràctica aquest projecte, però pel a diferents incidències locals, és evident l'esplèndid esdevenidor d'aquesta zona, per al servei de la qual es va gestionar la concessió d'un baixador a la línia del tramvia en projecte de Barcelona a Sant Feliu de Llobregat, que faria créixer considerablement el progrés de la població, secundat pel treball i la voluntat unànime dels seus habitants i per la tenaç perseverança del seu Ajuntament, encarnada en el seu digne secretari don Eduard Gelabert.

ANDREU CALZADA

El castell i l'església de Cornellà del Llobregat

Ambdues preades joies de Cornellà, han meregut, compidament, la visita dels estudiosos.

L'erudit historiador, En Ramon N. Comas, en ocasió d'una crònica, relatant una excursió a la Salut de Sant Feliu de Llobregat, diu de Cornellà:

«Antigament, sembla que no era més que una possessió feudal, propietat de la família del seu nom. Un individu d'ella, Bernat de Cornellà, fou un esforçat capità que va servir el rei En Jaume el Conqueridor i al seu fill, En Pere el Gran. Del castell on fou originada la parròquia, en el segle XII, que mossèn Cornellà, un dels seus propietaris, va cedir els delmes i demés amb què havia de sostenir, imposant la condició que a l'advocació que se li donava havia d'ajuntar-s'hi el cognom de Cornellà, subsistent així encara.

Gulats per En Casas, passarem per entremig de cases, l'aspecte de les quals ens indicava la professió agrícola de llurs estendants, i d'altres que denotaven que els qui hi vivien estaven ocupats en treballs industrials: això ens demostrava que el poble on ens trobàvem es mantenia dels fruits de les seves terres, tan ben conreades que semblen jardins, com dels productes de les seves fàbriques ben importants. Tot passant, vàrem veure el castell; més avall, l'església. Aquell està edificat damunt un petit turó, de l'altura del qual es domina el poblat. És una gran casa senyorial, de sever aspecte, que accentuen molt les dues torres quadrades que hi ha a un i altre angle de la façana interior, i enriqueix unes elegants finestres gòtiques, decorades amb esculturada labor. Dimeu que hi ha en son interior un interessant pati central, en una de les parets del qual s'estatja encara una ben tallada imatge de la Verge Mare, que és un altre dels exemplars que ens lloga un d'aquells desconeguts imaginaires de l'Edat Mitjana. Pertany, segons notícies, a una família barcelonina, que ha tingut interès a conservar aquell edifici que la patina del temps ho fet cada dia més respectable i que ha tingut, també, el bon criteri de restaurar, en part, si no en tot, conservant-li la seva característica manera d'ésser. Així es pot dir que el casal ha sobreviscut a la nissaga que li donà existència, ja que els Cornellà antics es fusionaren en un dels títols nobiliaris de fora casa, essent-ne reemplaçats aquí, no fa molts anys, pel marquesat de Cornellà, que fou concedit a un distingit jurista de Barcelona, qui havia

figurat en política dintre el portit conservador.

El temple parroquial, vist de fora, no atrai per la seva estructura artística l'atenció del viatant. Algunes inscripcions i algun detall arquitectònic d'època anterior a la fàbrica total de l'edifici que es veu a la façana lateral, que dona a la via pública i una portalada que dona ingress al santuari, acusen les formes grolleres del període en què estava de moda aquell estil barroer, que s'ha nomenat greco-romà, és tot ço que pot atreure la vista. Al seu interior, que no ens deturarem a veure, hi ha ben poca cosa digna d'esment, llevat d'algunes pintures que feien bona companyia al quadre de l'inoblidable Villadomat, que es diu que hi havia, cosa d'uns vint-i-cinc anys enrera, i que ara no hi és. I, en arribar aquí, farem un prec als excursionistes que llegeixin aquestes ratlles. És, senzillament, que, quan visitin un temple o un edifici, ho facin amb la deguda atenció i que no es concretin a veure segons receptes. Ho diem així, perquè sembla que hi ha una espècie de formulari per a dir ço que és bo i ço que és dolent, i partint d'aquells fonaments, moltes vegades passen desapercebudes coses que valien artísticament.

En aixecar-se aquest temple parroquial, no es va destruir completament la fàbrica de l'anterior, puix per la seva part posterior se'n conserva, encara quelcom, que s'utilitza per a una dependència del servei del culte. Així és que encara pot fer-se càrrec el curios visitant del caràcter de la construcció romànica del segle XI, no del següent, com precipitament diguérem, puix no ignorem que hi ha a l'Arxiu de la Corona d'Aragó un document que parla de la parròquia de Cornellà, el 1058, que és ço que retrou el doctor don Josep Balari, en la seva llorejada i important obra dels «Orígenes de Catalunya». I també cal consignar que, si bé aquell noble senyor, aota la cooperació del qual va establir-se la parròquia de Santa Maria de Cornellà, va posar per condició que la dita religió portés aquell cognom, no fou per a imposar-li com a propietat de la noble nissaga a la qual pertanyia, sinó per ésser ço que, sens dubte, tenia el poblat, que en èpoques més llunyanes s'anomenava al peu del «Castrum Cornelianum». Perquè, és opinió de persones competents i ben erudites en assumptes històrics que en temps de la Roma pagana existia ja el tal «Castrum». I així veim que si la fundació de la parròquia, feta fa més de vuit cents quaranta anys enrera, no s'indica l'existència d'un nombre suficient de habitants, vassalls, sens dubte, dels senyors feudals del caste lide Cornellà, el senyor de quai assolirien pels serveis que un dels seus passats prestaria en la tasca de la reconquesta del país dominat pels moros, no indica la fundació del poble, sinó una reconstitució.

Cantarelles

Avui m'ha llevat alegre, just de l'alba al despuntar; ritmejant grossa ocellada, i, com ella, vull cantar.

Surto al camp, tot vida i joia; tothom gosa, satisfet; plana i vall, exuberant, mostren l'abundós esplet.

Dreta, esquerra, avant i enrera, bells colors del sabró fruit; que, espaiant-s'hi, els ulls hi gosen, i ningú en torna de buit.

Els atfany de la hivernada, primavera bé els flori, que a les eres ja han fet feina, i els cellers esperen vi.

JAUME CASAS I PALLEROL

Els joiells històrics

Aquell que visiti Cornellà, si és aficionat a l'art arquitectònic trobarà estimables monuments, encara que d'assortidament no pugui mostrar-se l'executòria de llur antiguitat, puix d'arxius sols pot mencionar-se el de la Rectoria del poble, ja que es conserva en bon estat i amb tota ordenació. En canvi no es troba res a l'Ajuntament tota vegada que l'any nomenat «de l'alpament de les Quintes», que començà per la vila de Gràcia, tingueren repercussió aquells fets en aquest poble, cremant l'arxiu de la Casa Consistorial amb la fallera de destruir tot allò que fes olor de militar.

A la nostra església parroquial, i al mateix altar de la Mare de Déu de Montserrat, s'hi troba la imatge d'estil romàntic que amb el nom de Verge del Remei es venera en aquesta parròquia.

La dita imatge és d'estil romàntic, segons ho demostren totes les seves característiques com són el traçat o construcció i hom pot afirmar que pertany vers al segle XII. Hi ha qui assegura que es tracta de la imatge de la capella de l'antic Castell o bé de la imatge del primer temple parroquial, avui sacristia de l'església.

Segons antecedents obtinguts, aquesta imatge fou trobada, i igual que la nostra Moreneta de Montserrat, no volgué sortir de les seves amuntanyes, tornant a son lloc i immobilitzant-se. També la nostra Verge del Remei volgué romandre entre nosaltres, i quan s'intentava canviar-la de lloc miraculosament tornà a son primitiu estatge; llavors el senyor Mossèn de Cornellà, un dels senyors del poble, donà part dels seus delmes i feu edificar el temple parroquial, posant-li la imatge.

Durant les guerres i calamitats del segle XVIII, per a evitar profanacions o que es perdés la dita imatge, fou amagada, i després d'un gran nombre d'anys fou trobada, tornant-la a l'església.

Es de dir que la dita imatge fou transformada deixant-la completament desgraciada i de mal gust. Li traguiren la corona, els poms de la cadira i fins sembla que se li canvià el braç dret, tot per a vestir-la. Sembla que el venerar-la amb el nom de Verge del Remei va ésser en recordança dels molts dons i gràcies que la Verge Santa concedí als devots que acudiren a Ella mitjançant la veneració de la dita imatge.

El dia d'avui, els vells del poble que encara recorden, per haver sentit dels llavis de llurs avant-passats, les virtuts i miracles de la dita imatge, la veneren amb fervor. No així passa amb l'element jove que, per desconèixer la història de la ja anomenada miraculosa imatge, estan indiferents davant de tan preada joia.

Una de les notes històriques del nostre poble ben remarcable i que

cal ressenyar amb més orgull és la d'haver estatjat llargues temporades el restaurador de les lletres pàtries, l'insigne poeta i Mestre En Gai Saber Dr. don Joaquim Rubió i Ors, i que aquí en el nostre poble i al compàs de l'harmonió marmull de les aigües del riu que l'atalagaven constantment sota ses verdes i quietes salzeredes, va inspirar-se i compoqué son gloriós poema «Lo Gayter del Llobregat» que tanta fama assolí, essent traduït a totes les llengües.

Avui encara es conserva la casa pairal on el mestre passà la seva infància i part de l'adolescència, i que a més d'ésser una joia per haver estat sojorn de tan il·lustre hoste, ho és també per la part arquitectònica, car conserva, si bé en no molt bon estat, un finesor d'estil medeal, palesa mostra del bon gust de la família d'Ors.

Com s'ha fet constar equivocadament en moltes ressenyes que la casa anomenada de Cal Escatx (propietat dels hereus del Dr. Rosselló), fou on En Rubió i Ors compoqué part de la seva valerosa obra. Per antecedents històrics i per relat del seu fill el Dr. Rubió i Lluch, recorda perfectament que és la casa que fou anomenada els primers temps «Can Pi», després Can Tripé, Can Fluch, Can Lassarte i actualment Can Risueño, essent patrimoni de la Societat Omnium Ibèric de Barcelona.

Demés, pot comptar Cornellà una altra nota històrica i no de menys transcendència que les anteriors, car en ocasió d'haver-se desenrotllat una epidèmia a Barcelona i essent encara molt joves, foren portats a aquest poble En Joan Maragall i En Josep Fiter Inglès, ingressant a l'escola municipal, i tan varen congeniar que a les hores d'esbarjo s'entretenien fent poesies, podent dir així que aquí fou on el gran Maragall donà els primers passos a la literatura que tanta glòria ha donat a Catalunya.

EDUARD GELABERT

El petó del vespre

Es un petó pur com lo llum de l'alba, un petó amorós, que, quan surt dels llavis, té perfum de flos.

Es un petó pur, nimbet de dolcesa, que ha nascut al cor; un petó que encisa i parla d'amor.

Quan, adormidets, mos fillets som-nem (riu)

en somni exquisit, el petó magnànim em duu prop del lit.

Sobre cada front cau com la rosada; cada front m'atrau a darlo mil voltes, quiet i suau.

Sobre cada front treu fió una esperança, a voltes, somrient; altres duu la sombra d'un mal pensament.

Uns cops, dona el goig d'un esclat de vida,

altres, sembla dir que en el pfer del viure hi ha el dol del morir.

Suan sensació del petó del vespre, que devé en esglai, al pensar amb les mares que no l'han donat mai.

i amb els orfenets
que en sa desventura
mai hauran comprès
l'amor d'una mare
enclos en un bes.

I teixeix turments: uraix delectan-
[oes

tot en un instant;
així els dies passen,
sotrint i gosant,

Oh! et tendre petó que dona les
[mares

en la majestat
d'una cambra clara
i un lit perfumat.

Guspira del cor encès en les flames
d'un amor gentil;
golg de la primera
flor da d'abril.

Quan la lleu remor del peó s'es-
[campu

per la quietud
de la cambra blanca,
com un so perdut,

sento dintre meu una esgarripança
que amb joia es difon
i amb la fantasia
d'estar lluny del món.

MARÍA ANFRUNS DE GELABERT

Cornellà industrial

Per comprendre tota la importància
industrial de Cornellà, el lector en
tindrà una cabal idea assabentant-
se dels més significats establiments
fabrils que hi radiquen.

SOCIETAT GENERAL DE CABLES ELÈCTRICS

La Societat General de Cables Elèctrics és resultat de la unió de l'antiga
COMPANIA DE CABLES ELÈCTRICS
i de la casa ALBO Y C. L'ac-
tual societat ha ampliat i refor-
mat l'establiment de Cornellà per a
instalar-hi la maquinària que la
casa Albó tenia a Barcelona, inten-
sificant així la seva producció, evi-
tant els inconvenients de tenir en
llocs separats la fabricació d'articles
iguals o semblants.

Aquesta societat compta amb mo-
derna i abundosa maquinària per a

fabricar tota classe de cables i fils
elèctrics subterranis i aeris d'alta i
baixa tensió; cables telefònics i tele-
gràfics conductors isolats amb goma
vulcanitzada i tèxtils per a l'empè-
rie i llocs tancats; fils i cables sota
plom; cordons flexibles; fils i cables
rodons i rectangulars per a bobinat-
ge, etc., etc.

Com a treball important cal fer re-
marcar el subministre dels cables per
a la nova xarxa distribuïdora que
la Unió Elèctrica Biscaina està in-
stallant a Bilbao, i en menys de tres
mesos ha subministrat més de 60 qui-
lòmetres de cables d'alta i baixa
tensió.

Es el president del Consell d'ad-
ministració el marquès de Cabanes i
Conseller-Delegat l'enginyer don Joan
Rosich; té com a Director Tècnic l'en-
ginyer don Rogell Serra.

Així a la fàbrica, i en terrenys
proprietat de la mateixa, té un camp
d'esports per a esport dels seus ope-
raris, constituït en societat esportiva
amb el nom de «F. C. Cables Elèctrics
de Cornellà».

La fàbrica de Cornellà ocupa un
superfície de 11.000 metres quadrats,
(3.400 ja són edificats), i, junt amb
la de Barcelona, dona treball prop
de dos cents operaris.

INGENIERIA I CONSTRUCCIONS

La societat barcelonina «Ingenieria
y Construcciones», domiciliada al car-
rer de València, 282, està establint
una nova indústria a la vila de Cor-
nellà, construint una fàbrica de tubs
d'alta pressió i de pals de formigó
armat, segons les patents de l'arqui-
tecte suís senyor Joan Stegward.

Els tubs d'alta pressió i pals per
conductors elèctrics de formigó ar-
mat fabricats segons les patents ci-
tades, són coneguts a l'estranger, a
diversos països del món existeixen
fàbriques que amb prou feines poden
donar abast a les moltes comandes
que tenen. El sistema, nou per Es-
panya, consisteix en l'ús de l'a-
glomeració de ferro i de formigó
anomenat formigó armat en la fabri-
cació de tubs i de pals mitjançant
màquines especials.

Els tubs s'utilitzen molt en els paï-
sos estrangers degut al preu econò-
mic i a la seva gran resistència con-
tra tota classe d'influències destruc-
tives, i els pals serveixen per a la
llum pública en les ciutats i per a

les línies elèctriques d'alta tensió,
essent el seu gran avantatge la du-
ració i la resistència contra la intem-
pèrie. Els pals de fusta es pudre-
ixen fàcilment, i els de ferro s'han
que pintar de tant en tant, cosa que
no es necessària amb els de for-
migó armat.

No dubtem que també a Espanya
s'introduirà en poc temps l'ús
d'aquest sistema, donats els grans
avantatges que ofereix al construc-
tor.

Comptant amb les experiències fet-
tes en les seves fàbriques d'Egipte
que té un clima semblant al d'Espa-
nya, pot aquest sistema satisfer tota
exigència especial del país.

Les obres de la fàbrica de Cor-
nellà ja estan molt avançades, i aviat
arribarà la maquinària especial que
s'ha construït a Suïssa.

La societat constructora ja compta
amb importants comandes, especial-
ment amb la de la «Societat de
Aguas de Barcelona», la qual, mitjan-
çant tuberies de formigó armat de
125 i de 0'75 metres de diàmetre i
d'una pressió fins a dotze atmosfè-
res, reforçarà la seva xarxa d'al-
imentació de la capital des de les se-
ves fàbriques de Cornellà, passant
pel dipòsit d'Esplugues, fins a la pla-
ça d'Espanya, treball que s'efectuarà
dins l'any 1933.

FILL DE JAUME PUJOL I BAUSIS

Un d'ells són les fàbriques d'Ar-
ticles per a la Construcció, establi-
tes a Esplugues de Llobregat, carrer
de l'Església, en 1850, per En Jaume
Pujol i Bausis, dedicades a la fa-
bricació de rajoles de València, i a
la gerreria, amb despatx al carrer
de Tallers, 9, succeint-lo son fill En
Pau Pujol i Vilà, en 1891, sota el
nom de Fill de Jaume Pujol i Bausis.

Aquest senyor, en 1914, establí fa-
brica de rajoles de falanga (porce-
llana) a Esplugues mateix, junt amb
les dues que ja tenia, havent au-
gmentat ràpidament la producció d'a-
quest darrer article, degut a la gran
comanda que hi ha, així com a la
perfecció amb què es fabrica, que es
pot ben bé comparar amb les més
importantes de l'estranger, tant per
la cura amb què treballa, com pels
moderníssims mitjans emprats (ma-
quinària, forns, etc.).

Continuant el dit senyor en sos
desigs d'ajuntar el major nombre

d'articles nous de reconeguda utili-
tat, en 1922 va establir a Cornellà
una fàbrica amb maquinària nord-
americana moderna, per a mosaic de
gres, estil americà, en tamanyes pe-
tites, paviment fins avui el més ar-
tístic i resistent que es coneix, es-
sent l'única fàbrica a Catalunya i
Espanya d'aquest article. Solament
fa dos mesos que treballa i ja ha
rebut una forta comanda, entre la
qual figura la pavimentació del Bar
Canaletes, amb la qual cosa ha de
fer-se avinent que pel molt trànsit
cap mosaic hidràulic pot durar més
de cinc a sis anys. Els amants de
les coses de Catalunya han de veure
el dit paviment per a poder conèi-
xer una de les especialitats de llur
terra, de gran utilitat i bellesa.

Darrerament, el senyor Pujol ha
adquirit maquinària nova per a totes
les seves especialitats que ja funcio-
nava, i que posa aquestes fàbri-
ques al nivell de les estrangeres.
Com a exemple: les rajoles de Va-
lència, de les quals n'hi ha a Espa-
nya moltes fàbriques. La d'Esplugues
és l'única que treballa tota la rajola
mecànicament, per una molt engi-
nyosa combinació de maquinària
elèctrica i útils modernes, que es-
talvia mà d'obra i rendeix més pro-
ducció.

Aquesta casa, entre moltes altres
obres, ha servit les efectuades per:
Hospital de Sant Pau, Manicomis de
Sant Boi i Pare Mata de Reus, Casa
de Caritat, Junta de Museus de Bar-

celona, Hotel Ritz, Companys de
Carrils del Nord i M. S. A., Energia
Elèctrica de Catalunya, Catalana de
Gas, Regadius i Força de l'Ebra,
Palau de la Música Catalana, places
de brans Arenes i Monumental, Mo-
nastir de Montserrat, Ajuntament de
Barcelona (Escoles Baixeres i del
Bosc, Municipal de Música Exposi-
ció d'Indústries Elèctriques i altres),
etcètera etc.

FABRICA DE LICORS D'E. ESTRADA

Una altra de les indústries de Cor-
nellà que li donen justa anomenada,
és la fàbrica de licors de don Este-
ve Estrada, establerta des de l'any
1887.

La seva fàbrica, dedicada a l'el-
boració i destil·lació de licors variats
i fins, està muntada amb els millors
aparells necessaris per a llur fabrica-
ció.

Els que més nom han donat a la
casa són l'anís del seu nom i el li-
cor anomenat «Estomacal Balsamí-
ta», un gran tònic i digestiu, del qual
la gent que va a estiuar als vol-
tants de Cornellà, els veïns de Sant
Boi i altres pobles, n'han estat els
millors propagadors.

Demés ha tingut poetes que han
cantat les excel·lències vivents de l'a-
nís Estrada, que és:

Font de l'alegria — etern brollador
l'espirit aixeca — sublimant l'amor;
de la delectança — de l'aire encis
serenors plàcides — goig de paradís.

Musicals

En els centres musicals de Bar-
celona, i molt especialment als con-
currents habituals als concerts de
l'Associació Intima, ha produït mag-
nífica impressió l'anunci per al pro-
pèr dissabte, dia 17 de l'actual, d'una
segona audició de la música «da ca-
mera» confada al notable quartet Ca-
sals.

Als mèrits indiscutibles de cada
un dels seus components i a l'estu-
di constant i acurat que han sabut
posar a contribució, s'hi ha d'afe-
gir l'encert en la composició del pro-
grama que ha quedat fixat en la
forma següent: Beethoven, quartet

número 4, en do menor; Mendels-
shon, quartet en mi bemoll, i final-
ment, un quartet del compositor no-
ruec Eduard Grieg, obra força in-
teressant i que de des fa molts anys
no s'ha sentit a Barcelona.

Com és costum de l'Associació In-
tima de Concerts les sessions, que
dona tenen efecte al Coliseu Pom-
pela i són reservades exclusivament
als seus socis.

Es requereix indispensable que les
notes que ens siguin trames,
per a la publicació vinguin re-
dactades en català i amb con-
sili periodística.

Enginyeria i Construccions, S. A.

Carrer de València, 282, 1.er - Barcelona

Tubs d'alta pressió i pilans de formigó armat
Estudis i construccions en general

Formigó armat. Edificis de tota classe. Obres hidràuliques. Salts d'aigua. Ferrocarrils. Túnels. Topografia, etc., etc.

Francesc Martí i Balcells

FILATURES
D'ESTAM

Cornellà del Llobregat :: Claris, 36
BARCELONA

FABRICA D'ANISSATS I LICORS

ESTEVE ESTRADA

Anís Estrada
Elaboració acurada

Estomacal Balsamita
Gran tònic i digestiu

Cornellà del Llobregat

Vidua Pugés

Tocineria, olis, sabons i grans
Plaça d'En Rafael de Casanova, 1
(Abans carrer Major 63)
CORNELLÀ DEL LLOBREGAT

Magi Balada Quittlet

Tocineria, Comestibles
i Plats i olles
Comtes de Bell-lloc, 38 (A. Major, 85)
CORNELLÀ DEL LLOBREGAT

Joan Manso

Lleteria i tenda de comestibles
Conserves, pastes alimentícies,
xocolates, olis i vins, etc., etc.
Laureà Miró, 1 (abans Pere Puig)
CORNELLÀ DEL LLOBREGAT

Josep Fernández Prats

Vaqueria i Comestibles
Llet pura de vaca
Rafel de Casanova, 7 (abans Major, 51)
CORNELLÀ DEL LLOBREGAT

Fill de Miquel Rosell

Construcció de baguls de totes classes
Tallers: Carretera Ribas, 4, - Moncada
Dipòsits:
Rubí i Ors, 53 (abans Major, 181)
CORNELLÀ DEL LLOBREGAT

Enric Costa

Magatzem de fustes, canyes, vímet i cistelleria
F. Giner de los Rios, número 12,
(Abans carrer del Riu, 12)
CORNELLÀ DEL LLOBREGAT

Josep Sala Preciós

ESTORERIA
Col·locació de persianes de tota mena
Carrer de Laureà Miró, 37
(Abans Pere Puig)
CORNELLÀ DEL LLOBREGAT

Bartomeu Ribas

Contractista d'Obres
Laureà Miró, 29 (Abans Pere Puig)
CORNELLÀ DEL LLOBREGAT

SOCIEDAD GENERAL DE CABLES ELÉCTRICOS S.A.

Fàbrica a Cornellà

Despatx: Sepúlveda, 90
BARCELONA

Cables subterranis per alta i baixa tensió. - Conductors de goma vulcanitzada. - Cordons flexibles. - Fils de bobines rodones i rectangulars

Fill de Jaume Pujol i Bausis

Fàbrica d'articles per a la construcció

Casa establerta en 1850

Productes ceràmics - Ferreria - Rajoles - Mosaics

Fàbrica a Cornellà. - Única a Catalunya de MOSAIC DE GRES estil nord-americà
El millor i el més artístic

Fàbriques d'Esplugues de Llobregat. - Úniques a Catalunya de rajoles de porcellana. - Ferreria i altres articles de ceràmica

Despatx: Carrer de Tallers, 9 - Barcelona

FERRETERIA de Miquel Xaró i Roels

Fabricació i especialitat en la construcció, reparació i tremp de les eines per a treballar. Moles de molí

Comtes de Bell-lloc, 113
Cornellà del Llobregat

Tallers: Pere Puig, 2
(Abans Major, 123)

Despatx: Pere Puig, 2
(Abans Major, 123)

Tenda de queviures, grans, segons i garrofes

Joan Colomé

Sabons, olis i vins de totes classes
Carrer General Manso, 59 (Abans Major, 56)
CORNELLÀ DEL LLOBREGAT

Tallers Mecànics de Ferreria Artística

Pere Font

Rubí i Ors, 61 (Abans Major, 189)
CORNELLÀ DEL LLOBREGAT

Fàbrica de precintes i articles estampats

Ramon García Moya

CORNELLÀ DEL LLOBREGAT

Distribuidors exclusius Casanovas i Zanini

Diputació, 285 Barcelona

Fonda del Funicular

FILOMENA BRUNET

Prop de l'Estació
Davant de la Indústria Elèctrica
CORNELLÀ DEL LLOBREGAT

EDIFICACIONS MODERNES de Jaume Benas Compte

Contractista d'obres
No construïu sense consultar al dit senyor
Rubí i Ors, 67 (Abans Major, 185)
Es faciliten pressupostos gratis
CORNELLÀ DEL LLOBREGAT

Magatzem de vins

Joan Raventós

Vins del país, del Camp de Tarragona i València.
Comtes de Bell-lloc, 13 i 15
(Abans Major, 114 i 116)
CORNELLÀ DEL LLOBREGAT

Madrona i Eulàlia Vidal

Comestibles, grans i ultramarins
Conserves de totes classes, olis, sabons, pastes per a sopa, cafès, etc., etc.
CORNELLÀ DEL LLOBREGAT
C. Rubí i Ors, 13. (Abans Major, 135)

Antiga casa

Magdalena del Ferré

Casa especial en teixits de tots preus i classes. - Perfumeria. - Gèneres de punt i confecció de tota mena.
Cornellà del Llobregat
Carrer del general Manso, 4. (Prop de la Plaça del Mercat). Abans Major, 47.

Fonda LA INDUSTRIA (a càl Beu)

Jacint Argelagués

Carrer Vallhonrat, 2 i 4
Cornellà de Llobregat

Fàbrica de gaseoses i sifons

Dipòsit de cervesa Moritz, S. A.

Ramon Rovira Montells

Carrer de Rubí i Ors (Abans Major, 125)
Cornellà de Llobregat

Les estrenes

Romea

«Els germans Karamazov», adaptació escènica en cinc actes de la novel·la de Dostoiéski escrita per Jacques Capéau i Jean Croué i traduïda al català per En Milà-Raurell.

El fons misteriós de l'ànima russa, complicat amb la psicologia dels personatges que intervenen en el drama «Els germans Karamazov», no és pas ben comprensible per un auditori occidental i menys a través d'un diàleg primerament escrit en francès i després traduït al català amb la rigidesa prosaica d'un Milà-Raurell, sempre espantat de caure en vulgaritat.

Aquest és el primer obstacle amb què toparem «Els germans Karamazov», a Romea. Els que no havien llegit la novel·la, la imponent i tremenda novel·la de Dostoiéski, no s'adonaven de l'empèitament que sofria l'acció i els caràcters, però els mancava, en canvi, la llum de les descripcions i de les recerques espirituals que l'escriptor rus sap posar tan a punt i amb tan mestriosa energia en les seves formidables obres.

«Els germans Karamazov», resultat incongruent, monstruosament vellosos, i ningú els hauria pogut jutjar per a condemnar-los o absol·lir-los de llurs fragües i infànties. No sabem en quin dels quatre posar la nostra antipatia o la nostra compassió. Fluctuem segons les escenes, i sempre era inesperada llur conduïda.

En la novel·la, a força de viure amb ells, de passar hores en llur intimitat, arribem a conèixer el fatalisme determinant de llurs actes, l'abús i l'exaltament morboses que els situa en contradicció posicions, tan aviat contra si mateixos com contra el món, fins al crim.

Els adaptadors, impossibilitats d'entendre el conjunt, han hagut de contentar-se amb un episodi. Direu que és el principal, però, tanmateix, les exigències de l'escena no signifiquen pas que la idea del novel·lista resti indemne, i no en resulti perjudicada i no sigui atenuada la personalitat dels tipus, reduïts a actuar simèticament, d'entre el palatge d'un actor d'una connexura fisiològica desarticulada amb l'ànima que hauria d'encarnar.

Vel la pena de fer constar aquest extrem, perquè la labor dels senyors Capéau i Croué transpirada per en Milà-Raurell a la nostra escena i sota la interpretació, evidentment feble, de la companyia de Romea—contenen grosses dificultats «Els germans Karamazov» no pot apreciar-se del tot. Però, concedint-los que hagin pogut comprimir en cinc actes l'essència filosòfica i humana de la immensa narració de Dostoiéski, que hagin sigut respectuosos amb ell; que no els hagi mancat coneixement del teatre per a dotar de vida als hero's complicadíssims i tènues que porten el conflicte, tenim la certesa que només una «emanació de l'original»—com diu un crític estranger—ens ha arribat a nosaltres.

De tota manera, a desgrat del nostre convenciment que no creu escatificables les grans obres literàries (per la senzillesa raó que en els episodis, en els comentaris, en l'estil i en tot el que ha de desaparèixer i no cap a les taules, hi batega el geni de l'autor i s'hi respira el veritable perfum de la seva personalitat, tant o més que en els accidents culminants, aprofitables, els de l'acció) en el cas concret de «Els germans Karamazov», és tan vigorosa la ploma de Dostoiéski, tan espantosa la vida que respiren els seus personatges i tan atormentadora la tragèdia, que qualsevol benigne d'admirar i ben astorador, encara, transpu en la tasca de Capéau i Croué judicada, com dèiem abans, amb la desventajosa, per ells, d'una traducció massa erudita i d'una interpretació deficient.

Els actors de Romea no tenen pas la culpa de no estar entrenats en obres de psicologia complicada i

sobtil, ni poden il·lustrar-se degudament amb el canvi seguit de programes, que els representa un esforç moral i físic.

Demés, en l'obra de Dostoiéski hi ha moltes figures que requereixen un estudi profund i un interès de primera força. Les senyores Baró i Ortiz, junt amb els senyors Giménez, Estrella i Grases, foren els més discrets. En general, però, la interpretació es ressentí de manca d'intensitat i de matissos. Molts de d'indumentària les dues actrius, especialment la primera. El senyor Guàrdia i el senyor Montero equivocaren llur paper, l'un per manca de ductilitat, ja inveterada en ell, i l'altre per excés de ganes de lluir-se.

Els pocs conjunts que hi ha en l'obra, sobretot la festa del quart acte a la taverna, resultaren molt tristos i gènerals.

Repetim, encara, a fi de disculpar a tots que els tres germans Karamazov, el pare i el fill natural, Smadakov, són cinc figures gegantines sols assequibles a primers actors que hagin estudiat, a fons, l'obra de Dostoiéski.

La distingida concurrència del Romea restà força desorientada i aplaudí amablement.

P. B.

Municipi

SUBVENCIÓ PER A FER CASES BARATES

La Comissió especial de cases barates de l'Ajuntament recorda a les entitats que han sol·licitat subvenció per a construir habitacions econòmiques i higièniques, que el termini per a completar la documentació acaba el dia 30 del corrent, a la una de la tarda.

SUBASTA D'UN SOLAR

DE LA REFORMA

S'ha assenyalat el dia 21 del corrent, a les onze del matí, per a celebrar la subasta d'adjudicació del solar lítra B, illa número 3, Secció primera, de la Granvia Layetana, pel tipus de 21.000 pesetes.

El solar de reforma s'enfronta al Nord amb el de la lítra C, de la dita illa, al Sud amb el de la lítra A, a l'Est amb el carrer d'Adolf Marx (abans Mielke), i a l'Oest amb la Via Layetana.

Les proposicions han d'ésser presentades fins al dia abans de l'assenyalat per a la subasta, de deu a una, al Negociat municipal d'Urbanització i Reforma.

ADJUDICACIÓ D'UN GUIOSC

Al despatx de l'Alcalde ha estat signada l'escritura d'adjudicació del guisc per a la venda de periòdics, situat a la Rambla d'Estadís, davant d'El Siglo, a favor de don Lluís Vergé.

Fou autoritzada pel notari don Joaquim Dalmau.

ATUR FORÇOS A LES BRIGADES DELS CARRERS I A L'ESCORXADOR

Degut a pressions externes, avui no han prestat servei les brigades de l'Ajuntament que treballaven a la via pública.

Tampoc s'han prestat els dependents d'Escoxadors, havent, no obstant, efectuat la matança necessària per algun establiment benèfic.

CANVI DE NUMERACIÓ

A la Secció de Foment està exposat el projecte del canvi de numeració del carrer de la Legalitat, formulat el 8 de febrer últim per l'arquitecte encarregat del grup primer de la Secció de l'edificació dels serveis tècnics.

EL CONGRESS DEL COMERÇ ESPANYOL A ULTRAMAR

Al despatx de l'Alcalde, i presidit pel marquès d'Alfala, s'ha reunit el sub-Comitè de Barcelona del primer Congrés del Comerç Espanyol a Ultramar, acordant el programa dels actes que tindran lloc durant la celebració a Barcelona del dit primer Congrés.

LA FIRA DE MOSTRES

Així mateix ha presidit l'Alcalde la reunió que ha celebrat el Consell Directiu de la Fira de Mostres, en la qual s'han acordat els detalls del desenvolupament de la mateixa, la inauguració de la qual tindrà lloc el vinent dia 17.

Els esports

El Comitè provincial de Barcelona de la Federació Catalana de clubs de futbol, en la reunió celebrada ahir, acordà donar-se per enterat dels acords del Comitè nacional que li ha tramès el Director Regional, i

sens perjudici de pendre més tard una resolució digna i meditada sobre l'acord que més convingué als drets i a l'autoritat d'aquest Comitè i a l'autonomia i als prestis de la Federació Catalana, tot complint l'ordenat en ço que és d'aplicació immediata encara que no s'ha posat test a concretar i cursarà oportunament acordat.

Primer. — Per la distribució d'entrades i localitats tal com s'ha disposat pel Comitè nacional en tot el que està dintre del reglament.

Segon. — Mantenir les mesures d'ordre preses referent l'acord de que per aquest partit sigui necessari presentar la invitació que es facilitarà als socis d'embds clubs contendents, mitjançant la presentació de carnet de soci que s'haurà d'exhibir, també, a l'entrar al camp.

Tercer. — Cuidar directament la Federació d'aquesta operació en el referent als socis del Club Deportivo Europa, per haver-se negat la Junta d'aquest a admetre els tiquets corresponents, i demés per a evitar que es reproduïxi la comprovada expensió abusiva de carnets de soci.

Avui, dimarts, de 9 a 13, de 15 a 21 i demà dijous de 9 a 13, en les antigues oficines de la Federació, Portal de l'Angel, 1 i 3, segon pis, s'entrevistà als socis de l'Europa la invitació corresponent mitjançant l'exhibició del carnet del mes corrent.

Concerts

PALAU DE LA MÚSICA CATALANA

«Passió de Nostre Senyor Jesucrist, segons l'Evangeli de Sant Mateu, de J. S. Bach.

Aquest és el tercer any que l'Orfeó Català, amb aquella capacitat, amb aquella honrada artística i amb aquell elevat fervor, per tothom indiscutiblement reconegut, ens ofereix, en l'ambient propici dels dies quaresmals que dolçament ens inviten a la penitència i al recolliment interior, l'obra més portentosa i expressiva, més significadament sublim, més adonablement fervorosa i més profundament humana que de la pensa i del cor de l'home hagi mai pogut brotar.

Una audició (la primera de les dues anunciades per enguany) de la «Passió de Nostre Senyor Jesucrist, segons l'Evangeli de Sant Mateu», de J. S. Bach, fou donada dimarts a la tarda, sota la direcció d'aquest home formidable d'esperit i de fermesa de caràcter que és En Lluís Millet, l'animador palpitant de l'Orfeó Català i l'arborat inspirador de tot el renouement coral de la nostra terra.

No cal pas fer remarcar com aquesta vegada, igual que les vegades anteriors, l'audició de la «Passió, segons Sant Mateu», de Bach, ha constituït, sobretot per tots aquells que saben viure atentament la vida pura de l'esperit, un veritable i extraordinari esdeveniment.

L'elogi d'aquesta obra incomparable i única per la seva intensitat i elevació de sentiment, resta ja sobradament fet i no hem de repetir-lo ara. El que sí hem de repetir, perquè l'admirable esforç novament realitzat s'ho mereix, és que l'execució de la «Passió» de Bach per l'Orfeó Català, malgrat les grans dificultats que ofereix, és, sense cap dubte, una de les més acabades, una de les més fidels, una de les més impressionants que puguin aconseguir-se.

Diffícilment es trobaria arreu del món un home com el mestre Millet, que al seu talent i al seu fort temperament de músic pogués ajuntar-hi una ànima tan fervorosa i tan íntimament compenetrada amb el pensar i amb el sentir de Bach en escrivint la seva «Passió», tota amada de pietat i de fervor apostòlic. El Mre. Millet no sols interpreta a meravella la «Passió de Nostre Senyor Jesucrist», que cantà Bach tan superlambent, sinó que la viu i la sofreix amb una intensitat i una veritat fonament colpidors. Ell s'hi troba transportat i arravatat, i al davant dels seus cantants i dels seus músics és, més que

el mestre que els dirigeix i els coordina, l'apòstol envermolt que els arborà i els infama.

Jo no crec que enlloc més pugui sentir-se una «Passió» de Bach com la que aquí ens ofereix el Mre. Millet, amb el seu Orfeó Català i els seus notables cooperadors, tan viva, tan penetrant i tan rica de significació i d'emoció.

Cal, per tots els mitjans, fer els possibles que aquestes audicions anyals de la «Passió, segons Sant Mateu», de Bach, perdurin i es consolidin. Elles han d'esdevenir quelcom de tradicional a la ciutat nostra, que veritablement necessita aquests moments d'alta elevació espiritual. Tots hem de procurar que això sigui i que l'esforç abnegat i repetit del meritíssim Orfeó Català es trobi, cada vegada amb major conveniment i entusiasme, secundat.

No hem d'acabar sense fer un esment especial de les solistes senyores Andreu Fornells i Concepció Calles, que digueren exquisidament llurs àries; del tenor senyor Emili Vendrell que, com cada any, interpretà l'Evangeli de falsos emoció, estant també molt just enguany en les àries que cantà; del baríton senyor Ricard Fusté, a qui, en la seva tan difícil i delicada part de Jesús, trobarem més just i més expressiu que no ens sembla els anys anteriors; del baix senyor Cortadella, qui amb tot i haver-se encarregat de la seva part a darrera hora, la cantà de fals ben discreta; de les senyores Angela Esquedo i Pilar Roca i dels senyors Josep López i Ramon Crespo, tots cantaires de l'Orfeó Català, que estiguera tots ells molt justos en la part que se'ls confià. Igualment mereixen ésser citats els solistes instrumentals senyors Cassià Carles (oboè), Giordano Giordani (oboè), Esteve Gratacós (flauta) i Eduard Toldrà (violí), i l'organista el Mre. Vicens M. de Gibert per la tasca acuradíssima que tots ells realitzaren, digna dels majors elogis. La massa coral de l'Orfeó Català i el nombros chor d'infants la trobarem senzillament admirable de timbre, de seguretat i d'expressió. Fora injust no fer esment dels mestres Francesc Pujol i Joan Tomàs, així com també de la Sra. Wehrle i els altres professors de l'Orfeó Català per la valuosia i decidida i intel·ligent cooperació prestada a aquestes magnífiques audicions del punyent i humaníssim poema de la «Passió de Nostre Senyor Jesucrist, amb el qual el geni formidable i la pietat excelsa del gran Bach tan fortament ens commou i ens fa aixecar els ulls al Cel i ens deslliura per uns moments d'aquest trist viure arran de terra, que ens fa a tots, en aquests temps nostres, tan fells i tan miserosos. — J. LL.

Espectacles

Gran Teatre del Liceu

Temporada de primavera. Companyia d'òpera de primeríssim cartell. Continua obert l'abonament. Als senyors abonats a l'última temporada d'hivern, se'ls reservarà llurs localitats fins el dia 16.

Principal Palace

Plaça del Teatre, 214. — Telèf. 4733 i 4125 A.

AQUESTA SETMANA, CADA NIT a les deu
A PREUS POPULARS
el gran i espectacular

CRI - CRI
ZIG - ZAG

fortant-hi part els dansarins
TAKKA - TAKKA & YOGA - TARO
AMB LLURS ORIGINALS

DANSES DE LA IL·LA DE JAVA

PENULTIMA SETMANA de CRI - CRI - ZIG - ZAG a Barcelona per haver estat contractat per al Teatre Reina Victoria de Madrid.

Teatre Català ROMEA

Telèfon 3500 A. — Avui, dimarts, tarda, a les cinc.

ELS GERMANS KARAMAZOV per la companyia catalana. Pausa popular. Nit, a les deu. Debut del meravellós espectacle.

L'OISEAU BLEU (L'OCELL BLAU)

Teatre d'Am. Rus, amb el següent programa: I. Les Majestats Holandeses; II. Les campanes de la nit; III. Cançons dels camperols russos; IV. American-Bar; V. El guerruquer enamorat; VI. Bunski; VII. La Dame de Pique; VIII. Parada de soldats de fusta; IX. La visió d'un caucasi; X. Times is money; XI. Wanke-Fanka; XII. Una nit entre els Zingars de Moscou. Magnífics vestits i decoracions dels tallers de L'ocell blau. — Dijous, tarda, a les cinc. Funció extraordinària per la companyia russa. L'OISEAU BLEU. Es despatxa a Comptaduria.

Menavells programa. Nit, «Tertúlia Catalana». ELS GERMANS KARAMAZOV.

Teatre Català ROMEA

Espectacles per al diumenge, 18. A tres quarts de quatre de la tarda. La companyia russa.

L'OISEAU BLEU

A les sis. Per la companyia catalana. La famosa comèdia de gran broma, ELS ULTIMS ROVELLATS. Tothom a Romea a rare. Nit, a les deu. Teatre d'Act Rus.

L'OISEAU BLEU

Es despatxa a Comptaduria.

Teatre Tivoli

grandiosa companyia d'òpera de Espanya Iris

Avui, dimarts, nit, a les deu. Grandiosa funció en honor i benefici de la eminent artista

ESPERANÇA IRIS

ESTRENA EN AQUEST TEATRE de l'òpera en tres actes, adaptació espanyola de Casimir Giral, música del mestre Robert Stolz.

LA CONDESA DE MONTMARTRE

protagonista Esperança Iris.

GRAN ACTE DE CONCERT per les principals parts de la companyia. I el popular couplet LES CARAMELLES, posat en acompanyament en català per ESPERANÇA IRIS. — Demà, tarda, ÚLTIMA MATINEE ARISTOCRÀTICA, a preus econòmics, Butaca, 350. LA CONDESA DE MONTMARTRE, i fi de festa per Esperança Iris. Nit, BENEFICI DELS PORTERS I ACOMODADORS d'aquest teatre, i COMIAT DE LA COMPANYIA. LA CONDESA DE MONTMARTRE i exhibició de la pel·lícula del partit entre l'EUROPA-BARCELONA, que tindrà lloc a la tarda del mateix dijous.

Es despatxa a Comptaduria.

TIVOLI

CIRCO AMERICA DE MADRID

Directió: Corzana i Perezoff

INAUGURACIÓ, DIVENDRES, DIA 16

Nous i interessants números

Els reis de la broma

POMPOF I TEDY

Erelinas, Cardinales, Pomi i Talenos

Espectacle en pista mai vist a Barcelona.

Teatre de Novetats

Companyia de sainets, sarsueles,

òperetes i revistes

Director d'escena:

LLUIS T. MAURENTE

Mestres directors i concertadors:

JOSEP EZPEITA, ANTONI CATALÀ

I JOAN AULI

Avui, dimarts, tarda, a dos quarts

de cinc. Matinée popular a preus

econòmics. El sainet còmic en un

acte, EL SANTO DE LA ISIDRA. L'òpera

en un acte, MOLINOS DE VIENTO, i el

sainet líric en un acte i quatre quadros, LAS BRAVIAS. Nit,

a les deu. L'òpera en un acte, dividida

en dos quadros, LA ALSACIANA. L'òpera

en tres actes, LAS MUSAS LATINAS, per

MARIA CONESA i CANçons per MARIA

CONESA. — Demà, grans funcions

tarda i nit, prenent-hi part l'aplaudidíssima

MARIA CONESA. — Dissabte, estrena de

l'òpera en tres actes, LA MASCARA ROJA, original

de senyors LLUIS T. MAURENTE i

JOAN AULI. Decorat i vestuari ex-

traordinari.

Taller de Construccions Mecàniques

Miquel Xartó Xaus

Cerralleria artística, soldadura autògena, treballs de forja i estampa, constructor de martinetes i pous artesianes, instal·lador de bombes, tuberies i motors elèctrics. — Agent de la Companyia d'Enginyeria i Electricitat, Comtes de Bell-lloch, 21 (Abans, Major, 25)

CORNELLA DEL LLOBEGAT

Tocineria, queviures i conserves

de totes classes de

Joan Henrich Oliver

Xampanya de diverses marques, especialitat en pastes per a sopa, grans de totes classes.

General Manso, 1 (Abans Major, 74)

CORNELLA DEL LLOBEGAT

Bar - Casa de menjars

(Antiga de Pirraño)

de Vidua de Pau Maneja

Especialitat en vins del país, ranci-moscate i anissats - Casa fundada en 1858

Plaça d'En Rafel de Casanova, 4

(Abans Major, 51)

CORNELLA DEL LLOBEGAT

Biblioteca Catalana

ARRAN DEL CINGLE

novel·la per Josep Morató

—

Pren 2'50 pessetes

ELDORADO

COLISEU DE VARIETATS

Avui, dimecres, tarda, a dos quarts de cinc. Nit, a les deu. SERATA D'O-NORE i COMIAT de la reina dels cants regionals, ADELA LOPEZ. Projectió de notables pel·lícules. A la sessió de la tarda, la pintoresca pel·lícula de gran èxit, EL CHIQUILIN, pel petit i ja cèlebre artista Jackie Coogan, company de Charlot; ANDERS, famós i ovacionat jongleur; PILAR BELLO, ballarina d'alt rang; ADELA LOPEZ, reina dels cants regionals; grans ovacions als GRACIELLAS, amb la seva magnífica col·lecció de tòrtres, il·lors i cacaules domptades; SUCES de la genial artista, ídol del públic, PILAR ALONSO en les creacions del seu nou repertori. — Demà, dijous, presentació de la col·lecció científica, LE NAVIRE MIS-TERIEUX.

TEATRE NOU

Dijous, 15 de març. DEBUT. ESPERANÇA IRIS. 7 ÚNICS FUNCIONS. 7. CONTES I CANçons NOUS.

TEATRE COMIC

Avui, dimecres, nit, a dos quarts de deu. Benefici de la primera actriu ANGELINA CAPARO. El drama en cinc actes, ZAZA i LA TORNADA D'EN NANDU.

Teatre Victòria

Direcció: FERRAN VALLEJO i FRANCESC VIDAL. Mestres: BLAY i CONTI.

Avui, dimecres, 14 de març de 1923. Tarda, a dos quarts de cinc. Gran venut popular.

Tot hom al Victòria a veure la companyia de millor conjunt, i la que presenta les obres amb el respecte que mereix el públic. Primer:

EL BARBERO DE SEVILLA

Per Concepció Huertas, Tornamira, Francesc Vidal, Aquaviva, Rojo, etc. Segon: RIESTRENA de la sarsuela

LOLA MONTES

Per JOSEFINA CHAFFER, Tornamira, VALLEJO, Rojo, Pradas, Oya, Alcala, Cantascosa, etc. Tercer:

BOHEMIOS

amb un col·loossal repartiment. Nit, a tres quarts de deu. Primer: la graciosa comèdia lírica en dos actes,

LA GUILLOTINA

Exit de Salut, Rodríguez, Tornamira, Ferran Vallejo, Aquaviva, Pradas, Oya, etc. Segon: la grandiosa revista,

¡VAYA CALORI!

amb un estupend repartiment. Tota la companyia en escena. Números repetits per Salut Rodríguez, Vallejo, Aquaviva, López, etc.

Demà, dijous. Gran venut especial. A dos quarts de cinc, per primera vegada en funció de tarda. Els dos grans èxits,

LA GUILLOTINA i ¡VAYA CALORI!

El divendres, debut del bariton Manuel Montmany amb MARUXA, i el

dissabte la formosa sarsuela en tres actes, del mestre Caballero, LAS DOS PRINCESAS amb un col·loossal repartiment.

Gran Teatre Espanyol

Companyia de vodevil SANTPERE i BERGES

Avui, dimecres, 14 de març. Tarda, a les cinc. AMALIA (LA NOVEL·LA D'UNA CAMBRERA DE CAFE), per ASSUMPCIO CASALS. Nit, a les deu. Funció en honor de Juli Vallmitjana, amb la 50 representació de A L'OMBRA DE MONTJUICH i ELS JAMBUS. — Demà, dijous, tarda. Ultima de A L'OMBRA DE MONTJUICH. Nit. LA SEGONA NIT DE NUVIS i exhibició de la pel·lícula del partit EURO-PA-BARCELONA celebrat a la tarda. — Divendres, nit. 2 ESTRENES: LA MARE PECADORA (IL OSTACOLO), i EL POBLE ES MESTRE DEL REL.

Teatre Poliorama

Companyia de comèdia Góel - Tudela - Asquerino - Cortès

Avui, dimecres, tarda, a les cinc. MATINEE POPULAR. BUTACA PLATEA, UNA PESSETA. El grandios i creixent èxit en tres actes, de don Manuel Linares Rivas,

LA MALA LEY

Nit, a les deu. POPULAR. BUTACA PLATEA, DUES PESSETES. L'èxit veritat en tres actes, dels senyors Muñoz Seca i Pérez Fernández,

LA PLUMA VERDE

Demà, dijous. MODA POPULAR. Tarda. LA PLUMA VERDE. Nit. LA MALA LEY. — Divendres, nit. Funció en honor i benefici de la primera actriu de caràcter,

DOLORS CORTES

La joguina en tres actes, dels Germans Quintano,

EL CENTENARIO

i ESTRENA en aquest teatre de la comèdia en dos actes, d'Albert Insua i Alfons Hernández Catà,

EN FAMILIA

Es despatxa a Comptaduria. Tel·l·fon 4134 A.

Teatre Barcelona

TEMPORADA INAUGURAL

Gran companyia còmica del primer actor PIERRE ZORNILLA de la qual formen part la primera actriu de caràcter MARIA MAYOR i el primer actor FERRAN AGUIRRE

Avui, dimecres, tarda, a les cinc. La formosa comèdia dramàtica en tres actes de Felip Sassone, LA SENORITA ESTA LOCA, pel primer actor Ferran Aguirre i la primera actriu de caràcter Maria Mayor. Nit, a les deu. ESTRENA de la tragèdia d'un pobre d'esperit, vista pel costat còmic i teatralitzada en tres actes i en prosa per Ricard González del Toro, EL BURLADOR DE MEDINA. — Demà, dijous, tarda i nit. EL BURLADOR DE MEDINA.

CIRCOL DE SANS

Dijous, 15 de març a dos quarts de deu de la nit

Extraordinària funció de Beneficència

I. La famosa obra en tres actes i en vers, de l'immortal Calderón de la Barca

EL ALCALDE DE ZALAMEA

«Pedro Crespo», Lluís Piñera; «D. López de Figueroa», Alexandre Nolla; Empar Ferrandiz, Carme Valor, Angeleta Tomás, Salvador Sierra, Ramon Bañeres, Lluís Teixidó, Manuel Ballart, Emili Ginet, Josep Valor.

II. Concert extraordinari per la

Banda Municipal

sota la direcció de l'eminent mestre En Lamote de Grignon

III. Cançonetes per l'ovacionada

PILAR ALONSO

que cantarà «Juguete de amor», «Leyenda alsaciana», «La Marieta de l'ull viu», «Bany de sol», «Pide...», «Nandu», «¿Qué será yo?», «Les Caramelles», «Es goal?». Estan invitats les autoritats i la premsa.

Despatx de localitats: Al Circol i al Centre de localitats de la Plaça de Catalunya.

Apolo Palace (Teatre Apolo)

Tarda Butaca, 1'25. Entrada, 0'40. Nit: Butaca, 2'50. Entrada, 0'60 pessetes.

Grandios èxit de

CLE I RAIGS - THE FAK HONGS

NITIA IBANEZ

i la revista local catalana

... BARCELONA SEMPRE ES BONA!

AMICS DE LA MUSICA

Avui, dimecres, a tres quarts de deu de la nit

RECITAL D'ORGUE per l'eminent organista alemany

WALTER DRWENSKI

Palau de la Música Catalana

Palau de la Música Catalana

Dijous, 15 de març, a les quatre de la tarda.

ULTIMA AUDICIO DE LA

PASSIO

de Nostre Senyor Jesucrist, segons l'Evangeli de Sant Mateu, de

J. S. BACH

Solistes vocals. Solistes instrumentals. Gran massa orquestral Chor d'infants. Orgue. ORFEO CATALA. DIRECCIO MESTRE LLUIS MILET. Localitats, de tres a set de la tarda al magatzem de música de la Unió Musical Espanyola, 1 i 3, Portal de l'Angel. Condicions especials als senyors socis de l'Orfeo Català.

PALACE CINE

Gran Saló de Moda

Avui, dimecres, tarda i nit. GRAN DIOS i REAL EXIT de la formosa, simpàtica i pintoresca pel·lícula, EL CHIQUILIN, pel cèlebre, gran i diminut artista, Jackie Coogan, company de Charlot en la pel·lícula EL CHICO.

L. N. N. D. R.

E. I. O. E. O. O.

Frontó Principal Palace

Avui, dimecres, tarda, a un quart de cinc. Dos interessants partits a cistella. Nit, a un quart d'onze. Extraordinaris partits de pilota. Primer a pala. BADIOLA i AGUIRRE contra YRAUREGUI i ARRARTE. Segon a cistella, JAIME i SALSAMENDI contra OLASCOAGA i ICHAZO. — Aviat, important campionat a pala.

Restaurant del Parc

Direcció CARBÓ (FILL)

Servets a coberts i a la carta. Elegants salons per a bodes, bateigs i luncs, i tota mena de banquets.

Tel·l·fon 2160 A

NOTA. — Aviat, gran esdeveniment.

PALACE CINE

Gran Saló de Moda

Avui, dimecres, tarda i nit. GRAN DIOS i REAL EXIT de la formosa, simpàtica i pintoresca pel·lícula, EL CHIQUILIN, pel cèlebre, gran i diminut artista, Jackie Coogan, company de Charlot en la pel·lícula EL CHICO.

Saló Catalunya

GRAN CINEMA DE MODA

Notable quintet JORDA i tercet TORRENTS.

Avui, dimecres, grandiosa estrena del Programa Ajuria, EL PREMI GROS, última creació del malaguanayt artista WALLAGE REID, molt recentment. Exits col·lossals; LA NOVEL·LA DE LORD BYRON. Art, luxe i riquesa insuperables. EL JOCKEY DESAPAREGUT, encisadora comèdia d'una bellesa insuperable, i la de broma continua, S. M. TOMASET, L'UNIC, la millor pel·lícula de «TOMASET». — Aviat, el més grandios i col·loossal esforç cinematogràfic. PREUS CORRENTS.

PALACE CINE

Gran Saló de Moda

Avui, dimecres, tarda i nit. GRAN DIOS i REAL EXIT de la formosa, simpàtica i pintoresca pel·lícula, EL CHIQUILIN, pel cèlebre, gran i diminut artista, Jackie Coogan, company de Charlot en la pel·lícula EL CHICO.

PATHE CINEMA

Rambla Catalunya, 37. Tel. 589 A. El saló més confortable de Barcelona

Setmana popular

a preus reduïts de

LA TOMBA INDIA

Exit grandios!

LA TOMBA INDIA

(Segona jornada)

La sensacional novella d'Oscar Wilde,

El crim de Lord

Artur Saville

Magistral interpretació de Katherine Ponteney i André Nox.

La sublim i graciosíssima creació del ximpanzé FLORIAN

Florian, nen mimat

Pathé-Revue, núm. 23

La amordassada

Emocionant novella de Pierre De-

courelle, autor de «Los dos pil-

lotes».

Aviat:

Vint anys després

Continuació de «Els tres mosque-

ters».

L. N. N. D. R.

E. I. O. E. O. O.

PALACE CINE

Gran Saló de Moda

Avui, dimecres, tarda i nit. GRAN DIOS i REAL EXIT de la formosa, simpàtica i pintoresca pel·lícula, EL CHIQUILIN, pel cèlebre, gran i diminut artista, Jackie Coogan, company de Charlot en la pel·lícula EL CHICO.

EDEN CONCERT

Asalto, 12. Director artístic, Fran-

cesc Peressoff. Tel·l·fon 3332 A.

Avui, nit. Presentació de les més

bellíssimes artistes i millors números

de varietats. Cada dia, de set a dos

quarts de deu. «Aperitif Dancing»;

«l'elegant «Foyer», d'una a quatre

matinada, «Gran Tabarin Americano»

Tzigans «Tydall».

LIQUIDACIÓ

d'articles alemanys i vienesos propis per a

PRESENT

amb el 25 % de descompte

PUJOL - Pelayo, 1, i Rda. Universitat, 2

BASTONS

NO ELS PAGUEU A PREUS QUE NO VALEN
ELS MES BONS - ELS MES NOUS - ELS MES FORTS
A la fàbrica Passatge Bacardi
RAMBLA - Plaça Reial - BASTONERIA AMERICANA

Avisos

ANGLES

Lliçons i traduccions de l'anglès, el francès, l'italià i el polonès per professors anglesos. Avinguda de la República Argentina, núm. 214.

Administració de Fiques

J. LLANUS
De 5 a 7
Montaner, 28, principal

COPIES

a màquina

Circulars, Sobres.

Preus sense competència.

Demaneu el follet explicatiu de tots els

altres serveis de la casa

EMPRESA IDEAL

D'INFORMACIÓ

Rbla. Flors, 16, baixos

Vendes

Comestibles

tocant mercat, molta venda.
2.000 ptes.; lloguer 25 duros.
Cecs Boqueria, 3.

Piano d'ocasió

Sant Ramon, 8, segon, primera.

Venc casa

30.000 duros, renda 6 %, amb lloguers barats. Tracte directe amb don Josep Maxenchs Viladomat, 158, pral., entre Consell de Cent i Aragó. De 2 a 4 tarda, Tel·l·fon 765 H.

Pianos i pianoles

nous i d'ocasió. Planeta, 41, Casa Camps.

Botiga planxadora

Treball continu, centrada. Cecs Boqueria, 3.

Indian Scout

nova, amb side, a baix preu.

Urgell, 39.

Dos dormitoris

nous, moderns per a matrimoni, barats. Cortis, 554, quart.

Yost ganga 375 ptes.

Underw, ult. mod. Alfons, 57.

Mobles a termini

74, RONDA SANT ANTONI, 74

LA AFRICANA

Joies d'ocasió

Safates i servets de plata, a pes. Compror or, plata, platí, brillants i perles.

Joaieries de J. Múñoz

Rambla de les Flors, 8 A

Cardenal Casañas, 8.

Demandes

Senyora dona raó

de pensions, habitacions i gestions encàrrecs seriosos. Plaça Sant Josep Oriol, 2, baixos, tocant al carrer del Pi.

Corredor o viatjant

del ram de servei de taula es desitja. — Escripture referències a inicials J. G. H. Empresa Ideal d'Informació. — Rambla de les Flors, 16 (Anunci).

Falta viatjant

que es dediqui una o dues hores diàries a vendre llibres a terminis a la ciutat. Escripture a LA VEU, núm. 76.

Interessant

Persona de garantia necessària soci que aporti petit capital per a explotar aparell nou i únic en sa classe. Escripture 3427. Empresa Ideal d'Informació. Rambla Flors, 16 (Anunci).

CORREDORES

que visitin tallers d'abrambrar cristall, consumidors de metall blanc (alpacas en làmina, tuberia i fil), els necessita a comissió representant estranger. Dirigir-se a LA VEU, núm. 73.

Dibuixant-Delineant

s'ofereix per hores. Raó: A. F. Sepúlveda, núm. 170, pral. 2.

Serventes

de totes classes, col·loco. Passatge Virreina, 24. Casa seriosa.

Es necessiten

cuinera i dona per a cuinar un non i feines de la casa. Rambla Santa Mònica, 8, pral., 1.

Dispeses

En família

Habitació a senyor, lavabo, bany, ascensor, modic preu. Rambla Catalunya, 24, tercer, segona.

JOVE

de molta cultura, desitja pensió casa de confiança. Pagará 30 duros. Escripture a «LA VEU DE CATALUNYA», núm. 373.

Luxosa casa

tocant a la Reforma, cedeix magnífica sala amb bany al carrer. Escripture a «LA VEU», núm. 101.

Eixampla

Casa particular cedeixen habitatge tot estar a matrimoni o senyor de posició, confort. Raó: Corregre, 265.

Senyora sola cedeix

en primer pis 2 habitacions juntes, moblades, amb pensió, b. c. molt sol, dreta, a senyor, matrimoni o 2 pers. c. únics, 20 duros mes. R.: Muntaner, 90, colmado.

Boniques habitacions

a tot estar o sols menjar, carrer Ample, 31, segon, 1.

Carma, 56, tercer, 1.